

Έντυπο Προσυμβατικής
Πληροφόρησης
Πελατών για την Παροχή
Επενδυτικών Υπηρεσιών

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	2
2. Η Εταιρία και οι Υπηρεσίες της.....	2
2.1 Γενικές Πληροφορίες.....	2
2.2. Πληροφορίες σχετικά με τις Υπηρεσίες & τα Χρηματοπιστωτικά Μέσα που προσφέρει η Εταιρία.....	2
2.3 Σχέση και Επικοινωνία με τον Πελάτη.....	4
2.4 Σύγκρουση Συμφερόντων.....	8
2.5 Βέλτιστη Εκτέλεση Εντολών.....	10
2.6 Υποχρεώσεις σε αναφορές.....	10
2.7 Ασφάλεια και Προστασία Δεδομένων και Εμπιστευτικότητα Πληροφοριών – Προσωπικά δεδομένα.....	11
2.8 Χρεώσεις.....	11
2.9 Αντιπαροχές.....	12
2.10. Διαχείριση Παραπόνων.....	15
3. Κατηγοριοποίηση Πελατών.....	15
3.1. Ιδιώτες Πελάτες.....	15
3.2. Επαγγελματίες Πελάτες.....	16
3.3. Επιλέξιμοι Αντισυμβαλλόμενοι.....	17
3.4 Αλλαγή Κατηγοριοποίησης.....	17
4. Αξιολόγηση Συμβατότητας & Καταλληλότητας.....	18
4.1. Αξιολόγηση Συμβατότητας.....	18
4.2. Αξιολόγηση Καταλληλότητας.....	19
4.3. Έκθεση Καταλληλότητας.....	20
5. Διακυβέρνηση και Παρακολούθηση των προϊόντων.....	20
6. Φύλαξη Χρηματοπιστωτικών Μέσων και Κεφαλαίων Πελατών.....	21
7. Σύστημα Αποζημιώσεων.....	23
7.1. Συνεγγυητικό Κεφάλαιο.....	23
7.2. Επικουρικό Κεφάλαιο.....	24
7.3. Κατάθεση Κεφαλαίων Πελατών - Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων & Επενδύσεων (ΤΕΚΕ).....	24
8. Χρηματοπιστωτικά Μέσα (Φύση - Κίνδυνοι).....	26
8.1 Αξιόγραφα Χρηματαγοράς.....	27
8.2 Ομόλογα, Λοιποί Τίτλοι Σταθερού εισοδήματος.....	28
8.3 Εισηγμένες Μετοχές.....	36
8.4 Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων (Αμοιβαία κεφάλαια, Α/Κ).....	41
8.5 Δομημένα/Σύνθετα Προϊόντα.....	45
8.6 Παράγωγα Προϊόντα.....	47
8.6.1 Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης (ΣΜΕ)- Futures.....	48
8.6.2 Δικαιώματα Προαίρεσης (Options).....	51
8.7 Εξω – Χρηματιστηριακά Παράγωγα (Over – The – Counter (OTC) Derivatives).....	59
9. Επενδυτικοί Κίνδυνοι.....	66
9.1 Χρηματοπιστωτικά μέσα δεκτικά υπαγωγής στο καθεστώς εξυγίανσης του Ν.4335/2015 (ΟΔΗΓΙΑ 2014/59/ΕΕ).....	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Είδη Εντολών για Διενέργεια Συναλλαγών σε Εισηγμένα Χρηματοπιστωτικά Μέσα.....	71

1. Εισαγωγή

Τον Ιανουάριο του 2018, ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η οδηγία 2014/65/ΕΕ με το Ν.4514/2018 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II), η οποία σε συνδυασμό με τις τυχόν κατ' εξουσιοδότηση αποφάσεις και τις συμπληρωματικές οδηγίες που εκδίδονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Τράπεζα της Ελλάδος, θέτει τους κανόνες που πρέπει να ακολουθούν οι Επιχειρήσεις Επενδύσεων και τα Πιστωτικά Ιδρύματα που παρέχουν επενδυτικές και παρεπόμενες υπηρεσίες ή πραγματοποιούν επενδυτικές δραστηριότητες.

Το παρόν ενημερωτικό Έντυπο έχει ως σκοπό την έγκυρη προσυμβατική πληροφόρηση του επενδυτή και περιλαμβάνει πληροφορίες για την Εταιρία, τις παρεχόμενες επενδυτικές υπηρεσίες και τα χρηματοπιστωτικά μέσα. Δεν αποτελεί Σύμβαση μεταξύ της Εταιρίας και του πελάτη, αλλά έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Σε κάθε περίπτωση, θα υπερισχύουν οι όροι της σύμβασης που τυχόν θα καταρτισθεί μεταξύ του Πελάτη και της Εταιρίας.

Το Έντυπο έχει αναρτηθεί στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρίας στην ιστοσελίδα www.merit.gr, όπου οι επενδυτές μπορούν να ανατρέχουν προς ενημέρωσή τους. Οποιαδήποτε αναθεώρηση του Εντύπου θα γνωστοποιείται στους πελάτες με σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένης και της αναρτήσεως στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρίας. Σε περίπτωση που λόγω τεχνικού προβλήματος ή οποιουδήποτε άλλου λόγου, δεν είναι δυνατή η πρόσβαση στην ιστοσελίδα της Εταιρίας, οι πελάτες μπορούν να επικοινωνούν τηλεφωνικώς με τα γραφεία μας και να ζητήσουν την τελευταία έκδοση του ενημερωτικού μας Εντύπου.

2. Η Εταιρία και οι Υπηρεσίες της

2.1 Γενικές Πληροφορίες

Πλήρης επωνυμία: MERIT ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Διακριτικός Τίτλος: MERIT Χ.Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Αγγλική Επωνυμία: MERIT SECURITIES AEPY

Διεύθυνση: Σοφοκλέους 5, Τ.Κ. 105 59, Αθήνα

Τηλέφωνο: 214 1008800, 210 3671800, Fax: 210 3671830

E-mail: info@merit.gr

Ιστοσελίδα: www.merit.gr

Η Εταιρία έλαβε την πρώτη άδεια λειτουργίας της ως Χρηματιστηριακή το 1999 με την υπ' αριθμό απόφαση 4/159/18.05.1999 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όπως αυτή τροποποιήθηκε από την υπ' αριθμό 3/477/1.7.2008 απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και έχει επεκταθεί και ισχύει με την υπ' αριθμό 35/596/15.9.2011 Απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η Εταιρία μας υπάγεται στην εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της οποίας τα στοιχεία είναι τα εξής:

Διεύθυνση: Κολοκοτρώνη 1 & Σταδίου, Τ.Κ. 105 62, Αθήνα

Τηλ. Κέντρο: 210 3377100

Ιστοσελίδα: www.hcmc.gr

2.2. Πληροφορίες σχετικά με τις Υπηρεσίες & τα Χρηματοπιστωτικά Μέσα που προσφέρει η Εταιρία

2.2.1. Επενδυτικές Υπηρεσίες

Η Εταιρία, βάσει της άδειάς της, παρέχει τις παρακάτω κύριες και παρεπόμενες επενδυτικές υπηρεσίες στους πελάτες της:

Κύριες υπηρεσίες

- Η λήψη και διαβίβαση εντολών, η οποία συνίσταται στη λήψη και διαβίβαση εντολών για λογαριασμό πελατών, για κατάρτιση συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα.
- Η εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών, η οποία συνίσταται στην κατάρτιση συμβάσεων αγοράς ή πώλησης ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών.
- Η διενέργεια συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό, η οποία συνίσταται στη διαπραγμάτευση από την εταιρία με κεφάλαιά της ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων προς κατάρτιση συναλλαγών επ' αυτών.
- Η διαχείριση χαρτοφυλακίων, η οποία συνίσταται στη διαχείριση, κατά τη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας, χαρτοφυλακίων πελατών, στο πλαίσιο εντολής τους, που περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα.
- Η παροχή επενδυτικών συμβουλών, η οποία συνίσταται στην παροχή προσωπικών συμβουλών σε πελάτη, είτε κατόπιν αιτήσεώς του είτε με πρωτοβουλία της εταιρίας, σχετικά με μία ή περισσότερες συναλλαγές που αφορούν χρηματοπιστωτικά μέσα.
- Η αναδοχή χρηματοπιστωτικών μέσων ή η τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων με δέσμευση ανάληψης.
- Η τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων χωρίς δέσμευση ανάληψης.

Παρεπόμενες υπηρεσίες

- Η φύλαξη και διοικητική διαχείριση χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών θεματοφύλακα και παροχής συναφών υπηρεσιών όπως η διαχείριση χρηματικών διαθεσίμων ή παρεχόμενων ασφαλειών και με εξαίρεση την τήρηση λογαριασμών αξιογράφων σε ανώτατο επίπεδο.
- Η παροχή πιστώσεων ή δανείων σε επενδυτή προς διενέργεια συναλλαγής σε ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα, στην οποία μεσολαβεί η ΕΠΕΥ, η οποία παρέχει την πίστωση ή το δάνειο.
- Η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις σχετικά με τη διάρθρωση του κεφαλαίου τους, την κλαδική στρατηγική και συναφή θέματα, καθώς και παροχή συμβουλών και υπηρεσιών σχετικά με συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων.
- Η παροχή υπηρεσιών ξένου συναλλάγματος εφόσον συνδέονται με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.
- Η έρευνα στον τομέα των επενδύσεων και χρηματοοικονομική ανάλυση ή άλλες μορφές γενικών συστάσεων που σχετίζονται με συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα.
- Η παροχή υπηρεσιών σχετιζόμενων με την αναδοχή.

2.2.2 Χρηματοπιστωτικά μέσα

Τα Χρηματοπιστωτικά Μέσα και τα προϊόντα επί των οποίων προσφέρονται επενδυτικές και παρεπόμενες υπηρεσίες (στο εξής Χρηματοπιστωτικά Μέσα), είναι τα ακόλουθα:

- (i) Κινητές αξίες, όπως μετοχές και ομόλογα
- (ii) Μέσα χρηματαγοράς
- (iii) Μερίδια Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων

- (iv) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής, προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίων και άλλες παράγωγες συμβάσεις σχετιζόμενες με κινητές αξίες, νομίσματα, επιτόκια ή αποδόσεις ή άλλα παράγωγα μέσα, χρηματοπιστωτικούς δείκτες ή άλλα χρηματοπιστωτικά μεγέθη που είναι δεκτικά εκκαθάρισης με φυσική παράδοση ή με ρευστά διαθέσιμα
- (v) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με εμπορεύματα, που πρέπει να εκκαθαριστούν με ρευστά διαθέσιμα ή μπορούν να εκκαθαριστούν με ρευστά διαθέσιμα κατ' επιλογή ενός συμβαλλόμενου μέρους (αλλά όχι λόγω αδυναμίας πληρωμής ή άλλου γεγονότος που επιφέρει τη λύση της σύμβασης)
- (vi) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντική εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις (forwards) και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με εμπορεύματα, που είναι δεκτικά εκκαθάρισης με φυσική παράδοση, εφόσον δεν αναφέρονται άλλως, στην παραπάνω περίπτωση και δεν προορίζονται για εμπορικούς σκοπούς και που έχουν τα χαρακτηριστικά άλλων παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, το κατά πόσον υπόκεινται σε εκκαθάριση ή διακανονισμό μέσω αναγνωρισμένων γραφείων συμψηφισμού ή σε τακτικές κλήσεις για κάλυψη περιθωρίων
- (vii) Τα παράγωγα μέσα για τη μετακύλιση του πιστωτικού κινδύνου
- (viii) Οι χρηματοοικονομικές συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences)
- (ix) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής (swaps), προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με κλιματικές μεταβλητές, ναύλους, άδειες εκπομπής ρύπων, ή ποσοστά πληθωρισμού ή άλλες επίσημες οικονομικές στατιστικές, που εκκαθαρίζονται υποχρεωτικά με ρευστά διαθέσιμα ή μπορούν να εκκαθαριστούν με ρευστά διαθέσιμα κατ' επιλογή ενός συμβαλλόμενου μέρους (αλλά όχι λόγω αδυναμίας πληρωμής ή άλλου γεγονότος που επιφέρει τη λύση της σύμβασης), καθώς και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα, υποχρεώσεις, δείκτες και μέτρα, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στα προηγούμενα, που έχουν τα χαρακτηριστικά άλλων παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, το κατά πόσον είναι διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένη αγορά ή ΠΜΔ, υπόκεινται σε εκκαθάριση ή διακανονισμό μέσω αναγνωρισμένων γραφείων συμψηφισμού ή σε τακτικές κλήσεις για κάλυψη περιθωρίων
- (x) Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμβάσεις ανταλλαγής και κάθε άλλη σύμβαση παράγωγου μέσου σχετιζόμενη με εμπορεύματα, που είναι δεκτικά εκκαθάρισης με φυσική παράδοση, εφόσον είναι διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένη αγορά ή ΠΜΔ

2.3 Σχέση και Επικοινωνία με τον Πελάτη

2.3.1. Επικοινωνία με τον Πελάτη

Η επίσημη γλώσσα επικοινωνίας με την Εταιρία είναι η ελληνική. Το σύνολο των εγγράφων και πληροφοριών που θα σας αποστέλλονται από την Εταιρία μας θα είναι στην ελληνική γλώσσα. Στα ελληνικά θα διενεργείται και οποιαδήποτε περαιτέρω μεταξύ μας επικοινωνία. Ωστόσο, η επικοινωνία με την Εταιρία είναι δυνατή κατόπιν σχετικής συμφωνίας μεταξύ αυτής και του πελάτη και στην αγγλική γλώσσα.

Η επικοινωνία του πελάτη με την Εταιρία πραγματοποιείται μέσω ταχυδρομείου, τηλεφώνου ή τηλεομοιοτυπίας, ηλεκτρονικής αλληλογραφίας ή με την αυτοπρόσωπη παρουσία του στα γραφεία της Εταιρίας, εκτός και αν υποχρεούται σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της σύμβασής του να

επικοινωνήσει εγγράφως με συγκεκριμένο μέσο ή τύπο. Τα στοιχεία επικοινωνίας της Εταιρίας αναφέρονται ανωτέρω.

Η Εταιρία επικοινωνεί με τον πελάτη βασιζόμενη στην ακρίβεια των στοιχείων τα οποία ο πελάτης έχει γνωστοποιήσει σε αυτή. Ο πελάτης οφείλει να ενημερώνει άμεσα εγγράφως την Εταιρία, για οποιαδήποτε μεταβολή ή τροποποίηση των στοιχείων του και να προσκομίζει, όποτε αυτό απαιτείται, τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει η εν λόγω μεταβολή/τροποποίηση.

Οι πελάτες μπορούν, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στη μεταξύ της Εταιρίας και του πελάτη σύμβαση, να διαβιβάσουν τις **εντολές** τους τηλεφωνικώς, μέσω fax, e-mail, γραπτής επιστολής, ηλεκτρονικά (πλατφόρμα εκτέλεσης συναλλαγών) καθώς και απευθείας στα γραφεία της Εταιρίας.

Η Εταιρία **καταγράφει τις συνομιλίες** και την επικοινωνία με τον πελάτη σε σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένων και των συνομιλιών δια ζώσης.

Στις εν λόγω καταγραφόμενες συνομιλίες και ηλεκτρονικές επικοινωνίες περιλαμβάνονται ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- Συνομιλίες ή επικοινωνία με πελάτη, ή με πρόσωπο που ενεργεί εκ μέρους του πελάτη που σχετίζεται με συμφωνία, ώστε η επιχείρηση να προσφέρει μία εκ των συναφών υπηρεσιών (λήψης – διαβίβασης ή/και εκτέλεσης εντολών πελατών), είτε ως διαχειριστής είτε ως μεσάζων.
- Συνομιλίες ή επικοινωνία με κάθε άλλο πρόσωπο, που σχετίζεται με διενέργεια συναλλαγών και την παροχή υπηρεσιών κατ' εκτέλεση εντολών πελατών, οι οποίες συνδέονται με τη λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση των εντολών πελατών. Περιλαμβάνεται η αποστολή εντολής σε broker ή η θέση εντολής για εκτέλεση, συνομιλίες ή επικοινωνία που σχετίζεται με το χειρισμό μίας εντολής (περιλαμβανομένης της προώθησης ή αποδοχής των συναλλαγών).
- Εντολές που δίνονται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας ή ιστοσελίδας.
- Εντολές που δίδονται δια ζώσης. Οι πληροφορίες που καταγράφονται περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής: α) ημερομηνία και ώρα των συνεδριάσεων, β) τοποθεσία των συνεδριάσεων, γ) ταυτότητα των συμμετεχόντων, δ) συντονιστής των συνεδριάσεων, και ε) εφόσον δοθεί εντολή σχετικές πληροφορίες που αφορούν την εντολή του Πελάτη, συμπεριλαμβανομένης της τιμής, του όγκου, του είδους της εντολής και τότε διαβιβάζεται ή εκτελείται.

Αντίγραφο της καταγραφής των συνομιλιών και της επικοινωνίας με τον πελάτη, τηρείται στα αρχεία της Εταιρίας και είναι διαθέσιμο κατόπιν αιτήματός του, για περίοδο πέντε ετών. Σημειώνεται ότι η καταγραφή των συνομιλιών του πελάτη γίνεται για την προστασία των συμφερόντων του. Ως εκ τούτου, ο πελάτης από την πλευρά του πρέπει να μην αποφεύγει, αλλά αντίθετα να επιδιώκει την καταγραφή των συνομιλιών και της εν γένει επικοινωνίας του με το προσωπικό της Εταιρίας που συνδέεται με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και να μην επικοινωνεί με την Εταιρία στο πλαίσιο μέσω διαύλου ή με τρόπο επικοινωνίας με την Εταιρία, που ο πελάτης γνωρίζει ότι δεν επιτρέπουν την καταγραφή της σχετικής επικοινωνίας.

2.3.2. Αποστολή Αναφορών προς τους Πελάτες

Η Εταιρία παρέχει στον Πελάτη ενημερωτικές αναφορές σχετικά με τις παρεχόμενες σ' αυτόν υπηρεσίες ως εξής:

- **Αναφορές στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών λήψης και διαβίβασης και εκτέλεσης εντολών**

Στα πλαίσια παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, εκτός της διαχείρισης χαρτοφυλακίου, κατόπιν εκτέλεσης

εντολής ενός πελάτη σε οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικό μέσο, η Εταιρία παρέχει στον πελάτη, μέσω του σταθερού μέσου επικοινωνίας που έχει συμφωνηθεί μαζί του, τις πιο ουσιώδεις πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση της συγκεκριμένης εντολής. Η Εταιρία αποστέλλει στον πελάτη την επιβεβαίωση εκτέλεσης εντολής, το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την εκτέλεση της εντολής.

Σε περίπτωση που η εντολή εκτελεστεί από κάποιον τρίτο, η Εταιρία αποστέλλει στον πελάτη επιβεβαίωση εκτέλεσης εντολής, όταν λάβει από τον τρίτο σχετική επιβεβαίωση και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από την πρώτη εργάσιμη μέρα μετά τη λήψη επιβεβαίωσης από τον τρίτο. Σε περίπτωση που ο τρίτος αποστέλλει απευθείας στον πελάτη την εν λόγω επιβεβαίωση εκτέλεσης εντολής, η Εταιρία δεν είναι υποχρεωμένη να αποστείλει οποιαδήποτε επιβεβαίωση εκτέλεσης εντολής.

Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να συμφωνεί σε περιορισμένη εφαρμογή των απαιτήσεων που προβλέπονται σχετικά με την ενημέρωση των πελατών στο πλαίσιο παροχής επενδυτικών υπηρεσιών εκτός της διαχείρισης χαρτοφυλακίου στην περίπτωση των επιλέξιμων αντισυμβαλλομένων.

- **Αναφορές στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών θεματοφυλακής**

Η Εταιρία αποστέλλει στον πελάτη, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, μέσω του σταθερού μέσου επικοινωνίας που έχει συμφωνηθεί με τον πελάτη, κατάσταση με τα χρηματοπιστωτικά μέσα και τα κεφάλαια του πελάτη που φυλάσσονται από αυτήν, εκτός εάν ο πελάτης έχει ήδη ενημερωθεί από άλλη περιοδική κατάσταση. Κατόπιν αιτήματος του πελάτη, η Εταιρία δύναται να παρέχει την εν λόγω κατάσταση συχνότερα σε εμπορικό κόστος.

Η σχετική κατάσταση περιλαμβάνει:

- (α) λεπτομερή στοιχεία, για όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα ή κεφάλαια, τα οποία έχει στην κατοχή της η Εταιρία για λογαριασμό του πελάτη, στο τέλος της χρονικής περιόδου που καλύπτει η κατάσταση·
- (β) το βαθμό στον οποίο οποιοδήποτε από τα χρηματοπιστωτικά μέσα ή κεφάλαια του πελάτη αποτέλεσε αντικείμενο χρηματοδότησης συναλλαγών τίτλων·
- (γ) κάθε όφελος για τον πελάτη ως αποτέλεσμα της συμμετοχής του σε οποιαδήποτε συναλλαγή χρηματοδότησης τίτλων και τη βάση επί της οποίας έχει υπολογισθεί το όφελος αυτό·
- (δ) σαφή ένδειξη των περιουσιακών στοιχείων ή κεφαλαίων που υπόκεινται στους κανόνες της οδηγίας 2014/65/ΕΕ και τα εκτελεστικά της μέτρα, και των περιουσιακών στοιχείων ή κεφαλαίων που δεν υπόκεινται, όπως εκείνα που υπόκεινται στη Συμφωνία Παροχής Ασφάλειας με Μεταβίβαση Τίτλου·
- (ε) σαφή ένδειξη των περιουσιακών στοιχείων που επηρεάζονται από ιδιαιτερότητες στο καθεστώς κυριότητάς τους, για παράδειγμα λόγω εμπράγματης ασφάλειας·
- (στ) την αγοραία ή, όταν δεν είναι διαθέσιμη, την εκτιμώμενη αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που περιλαμβάνονται στην κατάσταση, με σαφή ένδειξη του γεγονότος ότι η έλλειψη αγοραίας τιμής είναι πιθανό να είναι ενδεικτική έλλειψης ρευστότητας. Η εκτιμώμενη αξία υπολογίζεται από την επιχείρηση με τη μέγιστη δυνατή επιμέλεια.

Στις περιπτώσεις εκείνες που το χαρτοφυλάκιο του πελάτη περιλαμβάνει έσοδα από μία ή περισσότερες συναλλαγές οι οποίες παραμένουν εκκρεμείς, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο (α), μπορούν να βασίζονται είτε στην ημερομηνία διαπραγμάτευσης είτε στην ημερομηνία διακανονισμού, με την προϋπόθεση ότι η ίδια βάση εφαρμόζεται με συνέπεια και σε όλες τις άλλες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην κατάσταση.

Η Εταιρία δύναται να μην παρέχει στο πελάτη την περιοδική κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του στην περίπτωση που παρέχει πρόσβαση σε ένα επιγραμμικό σύστημα, το οποίο θεωρείται σταθερό μέσο και στο οποίο οι πελάτες μπορούν εύκολα να αποκτήσουν πρόσβαση σε επικαιροποιημένες καταστάσεις των χρηματοπιστωτικών μέσων ή κεφαλαίων τους και διαθέτει αποδείξεις ότι ο πελάτης είχε πρόσβαση στην εν λόγω κατάσταση τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια του σχετικού τριμήνου.

- **Αναφορές στο πλαίσιο της παροχής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου**

Η Εταιρία παρέχει μέσω σταθερού μέσου, σε κάθε πελάτη της υπηρεσίας διαχείρισης χαρτοφυλακίου, περιοδικές καταστάσεις των δραστηριοτήτων που εκτελέστηκαν για λογαριασμό του στα πλαίσια της εν λόγω υπηρεσίας, εκτός αν οι καταστάσεις αυτές παρέχονται από άλλο πρόσωπο. Η περιοδική κατάσταση που απαιτείται παρέχει εύλογη και ισορροπημένη εικόνα των δραστηριοτήτων που διενεργήθηκαν και της απόδοσης του χαρτοφυλακίου κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) την επωνυμία της Εταιρίας·
- β) το όνομα ή άλλο χαρακτηρισμό του λογαριασμού του πελάτη·
- γ) κατάσταση του περιεχομένου και της αποτίμησης του χαρτοφυλακίου, καθώς και λεπτομέρειες για κάθε διακρατούμενο χρηματοπιστωτικό μέσο, την αξία του στην αγορά ή την εύλογη αξία του εάν η αξία του στην αγορά δεν είναι διαθέσιμη και το υπόλοιπο μετρητών στην αρχή και στο τέλος της περιόδου αναφοράς, καθώς και την απόδοση του χαρτοφυλακίου κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής·
- δ) το συνολικό ποσό των αμοιβών και τελών που χρεώθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς, αναφέροντας χωριστά τουλάχιστον το σύνολο των αμοιβών διαχείρισης και το σύνολο των εξόδων που συνδέονται με την εκτέλεση, περιλαμβανομένης, κατά περίπτωση, δήλωσης ότι κατόπιν αιτήματος θα παρασχεθεί λεπτομερέστερη ανάλυση των στοιχείων αυτών·
- ε) σύγκριση της απόδοσης κατά την περίοδο που καλύπτει η κατάσταση με τον δείκτη επενδυτικής απόδοσης αναφοράς που (τυχόν) συμφωνήθηκε μεταξύ Εταιρίας και πελάτη·
- στ) το συνολικό ποσό των συνδεόμενων με το χαρτοφυλάκιο του πελάτη μερισμάτων, τόκων και άλλων πληρωμών που λήφθηκαν κατά την περίοδο που καλύπτει η κατάσταση·
- ζ) πληροφορίες σχετικά με άλλες εταιρικές πράξεις που παρέχουν δικαιώματα σχετιζόμενα με χρηματοπιστωτικά μέσα που διακρατούνται στο χαρτοφυλάκιο·
- η) για κάθε συναλλαγή που εκτελέστηκε κατά την περίοδο που καλύπτει η κατάσταση, τις πληροφορίες καθώς και κάθε απαιτητή πληροφορία όπως ορίζεται από τη νομοθεσία που εκτελέστηκαν στο πλαίσιο διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του πελάτη κατά την περίοδο αυτή.

Η εν λόγω περιοδική κατάσταση παρέχεται σε τριμηνιαία βάση εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) στην περίπτωση που η Εταιρία παρέχει στους πελάτες της πρόσβαση σε ένα επιγραμμικό σύστημα, το οποίο θεωρείται σταθερό μέσο, παρέχει πρόσβαση σε επικαιροποιημένες αποτιμήσεις του χαρτοφυλακίου του πελάτη και στο οποίο οι πελάτες μπορούν εύκολα να αποκτήσουν πρόσβαση στις πληροφορίες που απαιτούνται και η Εταιρία διαθέτει αποδείξεις ότι ο πελάτης είχε πρόσβαση σε αποτίμηση του χαρτοφυλακίου του τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια του σχετικού τριμήνου·
- β) στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης επιλέγει να λαμβάνει πληροφορίες σε μεμονωμένη βάση για κάθε εκτελεσθείσα συναλλαγή και η Εταιρία παρέχει σε σταθερό μέσο στον πελάτη, αμέσως μετά την εκτέλεση μιας συναλλαγής από τον διαχειριστή χαρτοφυλακίου, τις βασικές πληροφορίες για τη σχετική συναλλαγή, η ανωτέρω περιοδική κατάσταση παρέχεται σε δωδεκάμηνη βάση·
- γ) εάν η συμφωνία που έχει συνάψει η επιχείρηση επενδύσεων με πελάτη για την παροχή υπηρεσίας διαχείρισης χαρτοφυλακίου επιτρέπει τη διαχείριση με μόχλευση, η περιοδική κατάσταση αποστέλλεται τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Η εξαίρεση που προβλέπεται στο στοιχείο β) δεν ισχύει στην περίπτωση συναλλαγών σε κάθε άλλη κινητή αξία που παρέχει δικαίωμα αγοράς ή πώλησης παρόμοιων κινητών αξιών ή επιδεχόμενη διακανονισμό με ρευστά διαθέσιμα προσδιοριζόμενο κατ' αναφορά προς κινητές αξίες, νομίσματα, επιτόκια ή αποδόσεις, εμπορεύματα ή άλλους δείκτες ή μεγέθη, η οποιοδήποτε παράγωγο προϊόν υπαγόμενο στις διατάξεις των σημείων 4 έως 11 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

Ο Πελάτης διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει άμεση ενημέρωση για τις συναλλαγές που εκτελούνται από το

διαχειριστή του χαρτοφυλακίου. Σε μία τέτοια περίπτωση, η Εταιρία αποστέλλει στον πελάτη την αντίστοιχη επιβεβαίωση εκτέλεσης εντολής, το αργότερο, την πρώτη εργάσιμη μέρα μετά την εκτέλεση της συναλλαγής αυτής, ή στην περίπτωση που η επιχείρηση λαμβάνει την επιβεβαίωση εκτέλεσης εντολής από κάποιον τρίτο, το αργότερο την πρώτη εργάσιμη μέρα μετά τη λήψη της επιβεβαίωσης εκτέλεσης εντολής που αποστέλλει ο τρίτος, εκτός εάν ο πελάτης λαμβάνει άμεσα τις ίδιες πληροφορίες με επιβεβαίωση από άλλο πρόσωπο.

Όταν η Εταιρία διενεργεί συναλλαγές στο πλαίσιο διαχείρισης χαρτοφυλακίου ενημερώνει τον πελάτη όταν η συνολική αξία του χαρτοφυλακίου, όπως εκτιμάται στην αρχή κάθε περιόδου αναφοράς, υποτιμάται κατά 10% και εφεξής σε πολλαπλάσια του 10%, το αργότερο στη λήξη της εργάσιμης μέρας κατά την οποία σημειώθηκε η υπέρβαση του ορίου ή, εάν η υπέρβαση του ορίου σημειώθηκε σε μη εργάσιμη ημέρα, στο κλείσιμο της επόμενης εργάσιμης ημέρας.

- **Πρόσθετες απαιτήσεις γνωστοποίησης για συναλλαγές που συνεπάγονται ενδεχόμενη υποχρέωση**

Στην περίπτωση που η Εταιρία διατηρεί λογαριασμό ιδιώτη πελάτη, ο οποίος περιλαμβάνει θέσεις σε μοχλευμένα χρηματοπιστωτικά μέσα ή συναλλαγές που συνεπάγονται ενδεχόμενη υποχρέωση, ενημερώνει τον πελάτη όταν η αρχική αξία κάθε μέσου υποτιμάται κατά 10% και εφεξής σε πολλαπλάσια του 10%. Οι γνωστοποιήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται για κάθε μέσο ξεχωριστά, εκτός εάν συμφωνήθηκε διαφορετικά με τον πελάτη, και υποβάλλονται το αργότερο στη λήξη της εργάσιμης μέρας κατά την οποία σημειώθηκε η υπέρβαση του ορίου ή, εάν η υπέρβαση του ορίου σημειώθηκε σε μη εργάσιμη ημέρα, στο κλείσιμο της επόμενης εργάσιμης ημέρας.

2.4 Σύγκρουση Συμφερόντων

Η Εταιρία παρέχει προς τους πελάτες της ένα ευρύ φάσμα επενδυτικών αλλά και παρεπόμενων υπηρεσιών. Στο πλαίσιο παροχής των παραπάνω υπηρεσιών, ενδέχεται να υπάρξει σύγκρουση συμφερόντων:

- μεταξύ της Εταιρίας, περιλαμβανομένων των διευθυντών και υπαλλήλων της, των συνδεδεμένων αντιπροσώπων της και κάθε προσώπου που συνδέεται με την Εταιρία, άμεσα ή έμμεσα με σχέση ελέγχου, και των πελατών της Εταιρίας ή
- μεταξύ δύο ή περισσότερων πελατών της.

Οι συγκρούσεις συμφερόντων δύναται να ζημιώσουν τα συμφέροντα ενός πελάτη και υφίστανται όταν η Εταιρία ή αρμόδιο πρόσωπο αυτής ή πρόσωπο συνδεδεμένο άμεσα ή έμμεσα με την Εταιρία με σχέση ελέγχου, βρίσκεται σε μία από τις ακόλουθες καταστάσεις:

- η Εταιρία ή το πρόσωπο αυτό είναι πιθανό να αποκομίσει οικονομικό κέρδος ή να αποφύγει οικονομική ζημία, σε βάρος του πελάτη,
- η Εταιρία ή το πρόσωπο αυτό έχει, ως προς την έκβαση μιας υπηρεσίας που παρέχεται στον πελάτη ή μιας συναλλαγής που πραγματοποιείται για λογαριασμό του, ένα συμφέρον που είναι διαφορετικό από το συμφέρον του πελάτη στην έκβαση αυτή,
- η Εταιρία ή το πρόσωπο αυτό έχει οικονομικό ή άλλο κίνητρο να ευνοήσει τα συμφέροντα άλλου πελάτη ή ομάδας πελατών σε βάρος των συμφερόντων του πελάτη,
- η Εταιρία ή το πρόσωπο αυτό ασκεί την ίδια επιχειρηματική δραστηριότητα με τον πελάτη,
- η Εταιρία ή το πρόσωπο αυτό λαμβάνει ή θα λάβει από πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη αντιπαροχή σχετιζόμενη με υπηρεσία που παρέχεται στον πελάτη, υπό μορφή χρηματικών ή μη χρηματικών οφελών ή υπηρεσιών.

Η Εταιρία εφαρμόζει οργανωτικές και διοικητικές ρυθμίσεις και λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για τον εντοπισμό, την πρόληψη και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων, με σκοπό τον περιορισμό στο μέγιστο δυνατό βαθμό των πιθανών συνεπειών αυτών των κινδύνων και την αντιμετώπιση με συνέπεια, υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων. Στο πλαίσιο αυτό έχει θεσπίσει και εφαρμόζει ειδική πολιτική σχετικά με τις σύγκρουσης συμφερόντων. Η εν λόγω πολιτική, η οποία λαμβάνει υπόψη το μέγεθος και την οργάνωση της Εταιρίας, καθώς και τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, προσδιορίζει τις περιστάσεις που συνιστούν ή μπορούν να προκαλέσουν σύγκρουση συμφερόντων και καθορίζει τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη ή τη διαχείριση των εν λόγω, διασφαλίζοντας ότι τα αρμόδια πρόσωπα της Εταιρίας, που συμμετέχουν στις διάφορες επιχειρηματικές δραστηριότητες, ασκούν τις δραστηριότητες αυτές σε επίπεδο ανεξαρτησίας κατάλληλο για το μέγεθος και τις δραστηριότητες της Εταιρίας.

Παράλληλα, οι οργανωτικές και διοικητικές ρυθμίσεις που εφαρμόζει η Εταιρία, μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν: οργανωτική διάρθρωση που προσδιορίζει τις ιεραρχικές σχέσεις και την κατανομή λειτουργιών και αρμοδιοτήτων, κώδικα δεοντολογίας, πολιτική σιλικών τειχών, διαδικασίες για τη διαφύλαξη της ασφάλειας, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που περιλαμβάνουν τη διαχείριση των προσβάσεων του προσωπικού της Εταιρίας στις πληροφορίες, πολιτική συναλλαγών προσωπικού, πολιτική αμοιβών, πολιτική αντιπαροχών, εσωτερικές και ανεξάρτητες μονάδες εποπτείας, πρόγραμμα εκπαίδευσης του προσωπικού, μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου κ.α.

Συγκεκριμένες περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων μπορεί ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά να προκύψουν:

- κατά την παροχή των υπηρεσιών λήψης, διαβίβασης και εκτέλεσης εντολών, όταν υπάλληλος της Εταιρίας δεν εκτελεί την εντολή πελάτη άμεσα, αλλά δίνει προτεραιότητα σε προσωπικές του συναλλαγές ή συναλλαγές άλλου πελάτη, που αφορούν το ίδιο ή διαφορετικό χρηματοπιστωτικό μέσο.
- κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών, όταν η Εταιρία δεν τηρεί τους σχετικούς κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς που αναφέρονται στην υφιστάμενη νομοθεσία προκειμένου να εξυπηρετήσει ίδια συμφέροντα.
- κατά την παροχή επενδυτικών συμβουλών ή υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίου σε πελάτες, όταν προτείνονται / καταρτίζονται συναλλαγές σε συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα για τα οποία η Εταιρία έχει κάποιο συμφέρον / συμμετοχή στον εκδότη, ή τα οποία δεν κρίνονταν ως τα πιο κατάλληλα για τον εκάστοτε πελάτη. Σύγκρουση συμφερόντων θα μπορούσε να προκύψει και αν από τις εν λόγω συναλλαγές, εν γνώσει του εκάστοτε στελέχους και εν αγνοία του πελάτη, εξυπηρετούνταν τα συμφέροντα άλλου πελάτη, του οποίου η συναλλαγή δεν θα εκτελούνταν ή θα εκτελούνταν με δυσμενέστερους όρους εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η συγκεκριμένη συναλλαγή.
- κατά την παραγωγή χρηματοοικονομικών αναλύσεων, αναφορικά με χρηματοπιστωτικό μέσο, που προσφέρονται σε πελάτες, όταν τα αρμόδια πρόσωπα για την έκδοση της ανάλυσης πραγματοποιεί προσωπικές συναλλαγές επί του χρηματοπιστωτικού μέσου ή έχει οποιαδήποτε σχέση με τον εκδότη του χρηματοπιστωτικού μέσου,
- από συνεργασία / σχέση της Εταιρίας με εκδότες χρηματοπιστωτικών μέσων, όταν παράλληλα διαθέτει στο κοινό τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα, από άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρίας, όπως την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε διαφορετικούς πελάτες με αντικρουόμενα συμφέροντα,

Ενδέχεται, ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι οργανωτικές και διοικητικές ρυθμίσεις καθώς και τα μέτρα

που έχει θεσπίσει η Εταιρία να μην επαρκούν για την αποφυγή πιθανών περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων. Στις περιπτώσεις αυτές, ως μέτρο έσχατης ανάγκης, η Εταιρία προβαίνει σε σχετική γνωστοποίηση στους πελάτες.

Εφόσον οι πελάτες επιθυμούν να λάβουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων που ακολουθεί η Εταιρία, δύναται να υποβάλλουν σχετικό αίτημα στην Εταιρία.

2.5 Βέλτιστη Εκτέλεση Εντολών

Η Εταιρία διαθέτει Πολιτική Εκτέλεσης Εντολών η οποία συνοψίζει τη στρατηγική, τις κυριότερες ρυθμίσεις και τους μηχανισμούς που εφαρμόζει, ώστε να καθίσταται εφικτή η συμμόρφωσή της με την υποχρέωση βέλτιστης εκτέλεσης για κάθε Ιδιώτη ή Επαγγελματία Πελάτη της. Η Πολιτική εφαρμόζεται κατά την παροχή υπηρεσιών λήψης/διαβίβασης/εκτέλεσης εντολών καθώς και εντολών στα πλαίσια διαχείρισης χαρτοφυλακίου πελατών και αφορά τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αναφέρονται στο σχετικό Παράρτημα της Πολιτικής. Η Πολιτική Βέλτιστης Εκτέλεσης είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Εταιρίας www.merit.gr.

2.6 Υποχρεώσεις σε αναφορές

Η Εταιρία ενημερώνει τον πελάτη ότι δεσμεύεται να ακολουθεί τους εκάστοτε ισχύοντες φορολογικούς κανόνες σύμφωνα με τις οδηγίες των Η.Π.Α για τη “Φορολογική Συμμόρφωση των Λογαριασμών της Αλλοδαπής» (FATCA) και του ΟΟΣΑ (CRS). Εφόσον από τα στοιχεία που τηρεί στο αρχείο της, προκύπτει ότι ο πελάτης είναι πρόσωπο που πληροί τα κριτήρια των ανωτέρω φορολογικών κανόνων, ενδέχεται (α) να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες προκειμένου να πιστοποιήσει το φορολογικό καθεστώς στο οποίο υπάγεται και (β) στην περίπτωση που ο πελάτης πληροί τα κριτήρια των ανωτέρω φορολογικών κανόνων, εφόσον συντρέχει περίπτωση, διαβιβάζει πληροφορίες και στοιχεία που συλλέγονται στο πλαίσιο της επένδυσης του πελάτη, όπως εκάστοτε απαιτούνται από τους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, στις αρμόδιες φορολογικές αρχές και ανταλλάσσει με τις αρμόδιες φορολογικές αρχές άλλου κράτους/κρατών, όπου διατηρεί τη φορολογική κατοικία του, δυνάμει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας, των ισχυόντων κανονισμών του ΟΟΣΑ και των διακρατικών συμφωνιών για την ανταλλαγή πληροφοριών στον φορολογικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της διακρατικής συμφωνίας της Ελλάδος και των Η.Π.Α. για τη FATCA.

Η Εταιρία ενημερώνει επίσης τον πελάτη ότι, σε εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/590 και των σχετικών τεχνικών προτύπων, όπως εκάστοτε ισχύουν, προβαίνει στο μέτρο που αυτό επιβάλλεται στην αναφορά κάθε συναλλαγής του πελάτη επί χρηματοπιστωτικού μέσου κατά τα προβλεπόμενα στην εν λόγω νομοθεσία. Για το σκοπό αυτό η Εταιρία ενημερώνει τον πελάτη ότι προβαίνει, μεταξύ άλλων, σε διαβίβαση προς αρμόδια αρχή στοιχείων της συναλλαγής του, περιλαμβανομένων και προσωπικών δεδομένων δικών του ή εκπροσώπων του, όπου αυτό απαιτείται, κατά τα ανωτέρω, τηρεί δε έναντι αυτών τις υποχρεώσεις της από τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως αυτή εκάστοτε ισχύει.

Γενικότερα η Εταιρία ενημερώνει τον πελάτη ότι ανακοινώνει, εφόσον αυτό απαιτείται ή εάν της ζητηθεί βάσει νόμου ή βάσει δικαστικής απόφασης, προσωπικά του στοιχεία και στοιχεία συναλλαγών του σε ενωσιακές αρχές, σε δημόσιες αρχές, ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, δημόσιους οργανισμούς, δημόσιες υπηρεσίες, δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, δημόσιους λειτουργούς, ή κατά περίπτωση σε τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

2.7 Ασφάλεια και Προστασία Δεδομένων και Εμπιστευτικότητα Πληροφοριών – Προσωπικά δεδομένα

Η Εταιρία διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που παρέχονται από τους πελάτες και προστατεύει από σκόπιμη ή ακούσια αποκάλυψη τους σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα.

Ειδικότερα αναφορικά με οποιαδήποτε πληροφορία που σχετίζεται με τον πελάτη η Εταιρία τηρεί την ισχύουσα νομοθεσία περί τραπεζικού, χρηματιστηριακού και εν γένει επαγγελματικού απορρήτου και γενικότερα της νομοθεσίας που διέπει τη διαχείριση και χρήση πληροφοριών.

Για την εκπλήρωση των ανωτέρω έχουν θεσπιστεί πολιτικές ασφάλειας της πληροφορίας και διαδικασίες για τη διασφάλιση του απορρήτου χαρακτήρα των πληροφοριών στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας, των οποίων η αποτελεσματικότητα και η ορθή εφαρμογή ελέγχονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Η Εταιρία επεξεργάζεται πληροφορίες συμπεριλαμβανομένων και τυχόν προσωπικών δεδομένων πελατών της μόνο κατ' εντολή τους και για την εκτέλεση των υποχρεώσεων της που απορρέουν από την παροχή επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών. Η Εταιρία λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και τις σχετικές αποφάσεις και οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, τις σχετικές διατάξεις της εκάστοτε ευρωπαϊκής ή εθνικής ισχύουσας νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων.

2.8 Χρεώσεις

Η Εταιρία έχει αναρτημένη την τιμολογιακή πολιτική της, στα γραφεία της καθώς και στον διαδικτυακό χώρο της, στον οποίο έχει καταγράψει το σύνολο των χρεώσεων της, με ταυτόχρονη παροχή σχετικών παραδειγμάτων, με ανάλογη απεικόνιση. Η σχετική τιμολογιακή πολιτική δύναται να παρασχεθεί σε πελάτη σε έγχαρτη μορφή, οποτεδήποτε ζητηθεί.

Η Εταιρία γνωστοποιεί στον Πελάτη το συνολικό ποσό των προμηθειών και χρεώσεων και του κόστους και των επιβαρύνσεων που βαρύνουν τον Πελάτη και απορρέουν από κάθε συναλλαγή που εκτελείται για λογαριασμό του Πελάτη τόσο εκ των προτέρων όσο και σε ετήσια βάση απολογιστικά. Σε περίπτωση που το πραγματικό κόστος δεν είναι διαθέσιμο εκ των προτέρων η Εταιρία δύναται να στηρίζει την ενημέρωσή της σε εύλογες εκτιμήσεις.

Στις περιπτώσεις που υφίσταται προμήθεια της Εταιρίας, η εν λόγω προμήθεια ενδέχεται να περιλαμβάνει και προμήθεια τρίτων εταιριών όπως ενδεικτικά Α.Ε.Ε.Δ. ή Α.Ε.Π.Ε.Υ, αν διαβιβάζονται εντολές προς εκτέλεση στην Εταιρία μέσω αυτών και δύναται να αναλυθεί στον πελάτη κατόπιν σχετικού αιτήματός του.

Περιεχόμενο ενημέρωσης

Στον πελάτη παρέχεται ως ενημέρωση:

α) Το συνολικό κόστος και επιβαρύνσεων που χρεώνονται από την Εταιρία ή από άλλα μέρη, στην περίπτωση που ο Πελάτης έχει παραπεμφθεί σε αυτά, για την επενδυτική υπηρεσία (τις επενδυτικές υπηρεσίες) και/ή παρεπόμενες υπηρεσίες παρεχόμενες στον πελάτη. Όταν η Εταιρία προτείνει ή διαθέτει στον Πελάτη υπηρεσίες που παρέχονται από άλλη επιχείρηση, αθροίζει τα κόστη και τις επιβαρύνσεις των υπηρεσιών της με τα κόστη και τις επιβαρύνσεις των υπηρεσιών που παρέχονται από την άλλη επιχείρηση. Οι πληρωμές τρίτων μερών εισπραττόμενες από επιχειρήσεις επενδύσεων σε σχέση με την επενδυτική υπηρεσία που παρέχεται σε πελάτη αναφέρονται χωριστά και τα συνολικά κόστη και επιβαρύνσεις προστίθενται και εκφράζονται ως χρηματικό ποσό και ως ποσοστό.

β) Το συνολικό κόστος και επιβαρύνσεις που σχετίζονται με την κατασκευή και διαχείριση των χρηματοπιστωτικών μέσων, ως άθροισμα.

γ) Σε περίπτωση που οποιοδήποτε μέρος του συνολικού κόστους και επιβαρύνσεων πρέπει να καταβληθεί

σε ξένο νόμισμα ή αντιπροσωπεύει ποσό εκφρασμένο σε ξένο νόμισμα, παρέχεται ένδειξη του σχετικού νομίσματος και ισχύουσες ισοτιμίες και κόστη μετατροπής.

δ) Απεικόνιση του αθροιστικού αποτελέσματος του κόστους επί της απόδοσης κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

Ο Πελάτης δικαιούται να ζητήσει αναλυτικότερη ενημέρωση κατόπιν αιτήματός του.

Στις περιπτώσεις που η Εταιρία προτείνει ή διαθέτει κάποιο χρηματοπιστωτικό μέσο ή όπου, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, είναι υποχρεωμένη να παρέχει Έγγραφο Βασικών Πληροφοριών στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή Βασικό Έγγραφο Πληροφοριών ΟΣΕΚΑ (στο εξής, για τους σκοπούς της παρούσης παραγράφου, από κοινού «Έγγραφο Βασικών Πληροφοριών») η κατά τα ανωτέρω ενημέρωση περιλαμβάνει πληροφορίες για τα κόστη και τις εν γένει χρεώσεις αναφορικά με τις επενδυτικές ή/και παρεπόμενες υπηρεσίες και τα χρηματοπιστωτικά μέσα.

Στις περιπτώσεις που η Εταιρία δεν προτείνει ή διαθέτει χρηματοπιστωτικό μέσο ή δεν υποχρεούται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας να παρέχει Έγγραφο Βασικών Πληροφοριών, η ενημέρωση σχετικά με τα κόστη και τις εν γένει χρεώσεις περιλαμβάνει πληροφορίες μόνο σε σχέση με τις παρεχόμενες από την Εταιρία επενδυτικές ή παρεπόμενες υπηρεσίες.

Ετήσια περιοδική πληροφόρηση

Η Εταιρία παρέχει επίσης ετήσια πληροφόρηση για όλα τα κόστη και επιβαρύνσεις που σχετίζονται με τα χρηματοπιστωτικά μέσα και τις επενδυτικές ή παρεπόμενες υπηρεσίες σε περίπτωση που έχει προτείνει ή διαθέσει τα χρηματοπιστωτικά μέσα ή έχει παράσχει στον πελάτη το βασικό έγγραφο πληροφοριών και διατηρεί ή διατηρούσε σταθερή σχέση με τον Πελάτη στη διάρκεια του έτους. Η ανωτέρω πληροφόρηση βασίζεται στο πραγματικό κόστος και παρέχεται σε εξατομικευμένη βάση. Η Εταιρία μπορεί κατά τη διακριτική της ευχέρεια να παρέχει στον Πελάτη την ως άνω συνολική πληροφόρηση σχετικά με τα κόστη και τις επιβαρύνσεις των επενδυτικών υπηρεσιών και των χρηματοπιστωτικών σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες περιοδικές εκθέσεις που παρέχει στον Πελάτη.

Φόροι

Εφόσον, από την εκάστοτε ισχύουσα φορολογική νομοθεσία, απορρέει σχετική υποχρέωσή της, η Εταιρία ενημερώνει τον πελάτη ότι οφείλει να παρακρατεί κάθε τυχόν προβλεπόμενο φόρο. Σε κάθε περίπτωση, η φορολόγηση του εισοδήματος, της υπεραξίας ή του κεφαλαίου κλπ. εξαρτάται από την εκάστοτε ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Οι πελάτες, σε περίπτωση που έχουν αμφιβολίες ως προς τη φορολογική νομοθεσία στην οποία υπόκεινται οι ίδιοι, τα χρηματοπιστωτικά μέσα και κεφάλαιά τους, προκειμένου να είναι ενήμεροι σχετικά με ενδεχόμενες φορολογικές συνέπειες που η επένδυσή τους συνεπάγεται, οφείλουν να ζητούν συμβουλές ή/και πληροφορίες από το νομικό και από το φορολογικό τους σύμβουλο.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθοι φόροι:

- Επί των κερδών από πώληση μετοχών είτε στην Ελλάδα είτε στην πηγή
- Επί των τόκων ομολόγων ή εντόκων γραμματίων
- Σε περίπτωση μεταβίβασης τίτλων
- Σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής, κλπ.

2.9 Αντιπαροχές

Η Εταιρία δεν εισπράττει ή καταβάλλει οποιαδήποτε αμοιβή ή προμήθεια και δεν παρέχει ή αποδέχεται οποιοδήποτε μη χρηματικό όφελος, σε σχέση με την παροχή επενδυτικής υπηρεσίας ή παρεπόμενης υπηρεσίας προς ή από οιοδήποτε μέρος πλην του πελάτη ή ενός προσώπου για λογαριασμό του πελάτη,

εκτός από τις περιπτώσεις όπου η πληρωμή ή το όφελος:

- α) έχει σχεδιαστεί για τη βελτίωση της ποιότητας της υπηρεσίας προς τον πελάτη και
- β) δεν εμποδίζει τη συμμόρφωση της Εταιρίας με την υποχρέωση της να ενεργεί με τρόπο έντιμο, αμερόληπτο και επαγγελματικό, σύμφωνα με τα συμφέροντα των πελατών της.

Μια αμοιβή, προμήθεια ή μη χρηματικό όφελος θεωρείται ότι έχουν σχεδιασθεί για τη βελτίωση της ποιότητας της εν λόγω υπηρεσίας προς τον πελάτη, εάν ισχύουν όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δικαιολογείται από την παροχή πρόσθετης υπηρεσίας ή υπηρεσίας υψηλότερου επιπέδου στον σχετικό πελάτη, ανάλογης με το επίπεδο των αντιπαροχών που λαμβάνονται, όπως:
 - i) η παροχή μη ανεξάρτητων επενδυτικών συμβουλών σχετικά με ένα ευρύ φάσμα κατάλληλων χρηματοπιστωτικών μέσων, και πρόσβασης σε αυτά, συμπεριλαμβανομένου ενός κατάλληλου αριθμού μέσων από τρίτους παρόχους προϊόντων που δεν έχουν στενούς δεσμούς με την επιχείρηση επενδύσεων·
 - ii) η παροχή μη ανεξάρτητων επενδυτικών συμβουλών σε συνδυασμό με: μια προσφορά προς τον πελάτη, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, για την αξιολόγηση της συνέχισης της καταλληλότητας των χρηματοπιστωτικών μέσων στα οποία έχει επενδύσει ο πελάτης· ή με μια άλλη εν εξελίξει υπηρεσία που είναι πιθανό να έχει αξία για τον πελάτη, όπως η παροχή συμβουλών σχετικά με την προτεινόμενη βέλτιστη κατανομή περιουσιακών στοιχείων του πελάτη· ή
 - iii) η παροχή πρόσβασης, σε ανταγωνιστική τιμή, σε ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών μέσων που είναι πιθανό να καλύψουν τις ανάγκες του πελάτη, συμπεριλαμβανομένου ενός κατάλληλου αριθμού μέσων από τρίτους παρόχους προϊόντων που δεν έχουν στενούς δεσμούς με την επιχείρηση επενδύσεων, σε συνδυασμό είτε με την παροχή εργαλείων προστιθέμενης αξίας, όπως εργαλεία αντικειμενικής πληροφόρησης, τα οποία βοηθούν τον σχετικό πελάτη να λαμβάνει επενδυτικές αποφάσεις ή επιτρέποντας στον σχετικό πελάτη να παρακολουθεί, να μοντελοποιεί και να προσαρμόζει το φάσμα των χρηματοπιστωτικών μέσων στα οποία έχουν επενδύσει είτε με την παροχή περιοδικών εκθέσεων της απόδοσης και του κόστους και των επιβαρύνσεων που σχετίζονται με τα χρηματοπιστωτικά μέσα.
- β) δεν ωφελεί άμεσα την επιχείρηση αποδέκτη, τις μετοχές της ή τους υπαλλήλους της, χωρίς απτό όφελος για τον σχετικό πελάτη γ) δικαιολογείται από την παροχή ενός εν εξελίξει οφέλους στον σχετικό πελάτη σε σχέση με μια εν εξελίξει αντιπαροχή.

Σε σχέση με οποιαδήποτε πληρωμή ή όφελος που εισπράττεται ή καταβάλλεται σε τρίτους, οι επιχειρήσεις επενδύσεων αποκαλύπτουν στον πελάτη τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) πριν από την παροχή της σχετικής επενδυτικής ή παρεπόμενης υπηρεσίας, η Εταιρία γνωστοποιεί στον πελάτη πληροφορίες σχετικά με την οικεία πληρωμή ή όφελος. Τα ήσσονος σημασίας μη χρηματικά οφέλη μπορούν να περιγραφούν με γενικό τρόπο. Τα άλλα μη χρηματικά οφέλη που εισπράττονται ή καταβάλλονται από την επιχείρηση επενδύσεων σε σχέση με την επενδυτική υπηρεσία που παρέχεται σε έναν πελάτη τιμολογούνται και αποκαλύπτονται χωριστά·
- β) σε περίπτωση που η Εταιρία δεν μπόρεσε να εξακριβώσει εκ των προτέρων το ποσό οποιασδήποτε πληρωμής ή οφέλους που πρόκειται να εισπραχθεί ή να καταβληθεί και αντ' αυτού αποκάλυψε στον πελάτη τη μέθοδο υπολογισμού του εν λόγω ποσού, η Εταιρία παρέχει επίσης στους πελάτες τις πληροφορίες για το ακριβές ποσό της πληρωμής ή του οφέλους που εισπράχθηκε ή καταβλήθηκε εκ των υστέρων· και
- γ) τουλάχιστον μία φορά ετησίως, για όσο διάστημα εισπράττονται (εν εξελίξει) αντιπαροχές από την Εταιρία σε σχέση με τις επενδυτικές υπηρεσίες που παρέχονται στους σχετικούς πελάτες, ενημερώνει τους πελάτες της σε ατομική βάση για το πραγματικό ποσό των πληρωμών ή των οφελών που εισπράττονται ή καταβάλλονται. Τα ήσσονος σημασίας μη χρηματικά οφέλη μπορούν να περιγραφούν με γενικό τρόπο.

Τα ακόλουθα οφέλη αναγνωρίζονται ως αποδεκτά ήσσονος σημασίας μη χρηματικά οφέλη μόνο αν είναι:

- α) πληροφορίες ή τεκμηρίωση σχετικά με ένα χρηματοπιστωτικό μέσο ή μια επενδυτική υπηρεσία, είναι

γενικής φύσεως ή εξατομικευμένα ώστε να αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες ενός μεμονωμένου πελάτη·
 β) γραπτό υλικό από τρίτο που ανατίθεται και πληρώνεται από εταιρικό εκδότη ή δυνητικό εκδότη για να προωθήσει μια νέα έκδοση από την εταιρία, ή όταν η τρίτη επιχείρηση έχει διοριστεί συμβατικά και πληρωθεί από τον εκδότη για την παραγωγή του εν λόγω υλικού σε συνεχή βάση, υπό την προϋπόθεση η σχέση να γνωστοποιείται σαφώς στο υλικό και το υλικό να είναι διαθέσιμο ταυτόχρονα σε οποιαδήποτε επιχείρηση επενδύσεων επιθυμεί να το λάβει ή στο ευρύ κοινό·

γ) συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια και άλλες εκδηλώσεις κατάρτισης σχετικά με τα οφέλη και τα χαρακτηριστικά ενός συγκεκριμένου χρηματοπιστωτικού μέσου ή μιας επενδυτικής υπηρεσίας·

δ) φιλοξενία εύλογης αξίας de minimis, όπως τρόφιμα και ποτά κατά τη διάρκεια μιας επιχειρηματικής συνάντησης ή ενός συνεδρίου, σεμιναρίου ή άλλων εκδηλώσεων κατάρτισης που αναφέρονται στο σημείο γ)· και ε) άλλα ήσσονος σημασίας μη χρηματικά οφέλη τα οποία κρίνονται ικανά να ενισχύσουν την ποιότητα της υπηρεσίας που παρέχεται σε πελάτη και, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό ύψος των οφελών που παρέχονται από μια οντότητα ή ομάδα οντοτήτων, είναι τέτοιας κλίμακας και φύσης ώστε είναι απίθανο να εμποδίζουν τη συμμόρφωση με την υποχρέωση μιας επιχείρησης επενδύσεων να υπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα του πελάτη.

Η Εταιρία λαμβάνει αποδεκτά ήσσονος σημασίας μη χρηματικά οφέλη εφόσον αυτά είναι εύλογα και αναλογικά και τέτοιας κλίμακας ώστε να είναι απίθανο να επηρεάσουν τη συμπεριφορά της Εταιρίας με οποιονδήποτε τρόπο που είναι επιζήμιος για τα συμφέροντα του οικείου πελάτη.

2.9.1. Επενδυτικές Υπηρεσίες πλην διαχείρισης και ανεξάρτητων επενδυτικών συμβουλών

Στο πλαίσιο της παροχής επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών πλην της διαχείρισης χαρτοφυλακίου και των ανεξάρτητων επενδυτικών συμβουλών, η Εταιρία μπορεί να καταβάλλει ή να εισπράττει αμοιβές ή προμήθειες, να παρέχει ή να λάβει μη χρηματικά οφέλη σε/από τρίτο.

Η είσπραξη ή καταβολή αυτών των αμοιβών, προμηθειών ή μη-χρηματικών οφελών είτε αφορά παρασχεθείσα υπηρεσία, είτε στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας της υπηρεσίας που προσφέρεται στον πελάτη. Ενδεικτικά, η Εταιρία μπορεί να καταβάλλει ή να εισπράττει αντιπαροχές από τρίτους ώστε να:

- μεσολαβεί για τη διαβίβαση των εντολών πελατών της σε τρίτους
- παρέχει στους πελάτες της έντυπες αναφορές αντί αυτές να προσφέρονται στους πελάτες από την εταιρία (τρίτο) που παρέχει το προϊόν προκειμένου να επιτευχθεί ελαχιστοποίηση του συνολικού κόστους της συναλλαγής
- παρέχει στους πελάτες της επιπλέον αναφορές συγκριτικά με αυτές που απαιτούνται από τη νομοθεσία
- παρέχει στους πελάτες της πληροφορίες σχετικά με τα χαρτοφυλάκιά τους, σε ad hoc βάση.
- για λόγους σύστασης πελάτη.

2.9.2 Διαχείριση Χαρτοφυλακίου και παροχή ανεξάρτητων επενδυτικών συμβουλών

Στην περίπτωση της διαχείρισης χαρτοφυλακίου και των ανεξάρτητων επενδυτικών συμβουλών η Εταιρία δεν αποδέχεται ούτε παρακρατεί η ίδια αμοιβές, προμήθειες ή άλλα χρηματικά ή μη χρηματικά οφέλη που τυχόν καταβάλλονται ή παρέχονται στην Εταιρία από τρίτο ή από πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό τρίτου σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχονται από την Εταιρία στον Πελάτη.

Οποιοσδήποτε αμοιβές, προμήθειες ή άλλα χρηματικά οφέλη που τυχόν καταβάλλονται ή παρέχονται στην Εταιρία από τρίτο ή από πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό τρίτου σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχονται από την επιχείρηση στον Πελάτη, η επιχείρηση τα μεταφέρει και μεταβιβάζει εξ ολοκλήρου στον Πελάτη το συντομότερο δυνατό μετά την παραλαβή. Από τα ανωτέρω εξαιρούνται ήσσονος σημασίας μη χρηματικά οφέλη, τα οποία μπορούν να ενισχύσουν την ποιότητα της υπηρεσίας που παρέχεται στον Πελάτη και είναι εύλογα και αναλογικά και τέτοιας κλίμακας και φύσης, ώστε να μην μπορεί να κριθεί ότι εμποδίζουν τη συμμόρφωση της Εταιρίας με την υποχρέωσή της να υπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο τα

συμφέροντα του Πελάτη. Η Εταιρία γνωστοποιεί σαφώς και με γενικό τρόπο μέσω της πολιτικής αντιπαροχών εκ των προτέρων στον Πελάτη τέτοια ήσσονος σημασίας μη χρηματικά οφέλη που τυχόν λαμβάνει.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το ποσό ή τη μέθοδο υπολογισμού αυτών των αμοιβών/προμηθειών ή άλλων μη χρηματικών οφελών που ενδεχομένως υφίστανται στο πλαίσιο παροχής επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών, είναι διαθέσιμες στην Πολιτική Αντιπαροχών. Κατόπιν αιτήματος του πελάτη η Εταιρία παρέχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις εισπραττόμενες/ καταβαλλόμενες αντιπαροχές.

2.10. Διαχείριση Παραπόνων

Σύμφωνα με την Διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων της Εταιρίας ο πελάτης έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει τα παράπονά του αναφορικά με θέματα που σχετίζονται με τις υπηρεσίες που του παρέχονται χωρίς χρέωση, είτε τηλεφωνικώς, είτε με έγγραφη αναφορά μέσω ταχυδρομείου, fax, e-mail ή απευθείας στα γραφεία της Εταιρίας με ταυτόχρονη έγγραφη καταγραφή του παραπόνου στην τελευταία περίπτωση. Σε περίπτωση τηλεφωνικής υποβολής παραπόνου, το τηλεφωνικό κέντρο κατευθύνει τον πελάτη στον υπεύθυνο επικοινωνίας του αρμόδιου τμήματος για την συνέχιση της διαδικασίας. Όλα τα παράπονα πελατών καταγράφονται, απαντώνται εντός ευλόγου χρόνου από τη λήψη τους και κατόπιν επίλυσης τους αρχειοθετούνται και τηρούνται για πέντε (5) χρόνια. Ανεξαρτήτως της μεθόδου υποβολής, το προσωπικό της Εταιρίας θα διαχειριστεί το παράπονο του πελάτη και θα απαντήσει σε αυτόν εντός ευλόγου χρόνου από τη λήψη του παραπόνου (όπως έχει καθοριστεί στην Διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων της Εταιρίας) στην ίδια γλώσσα αναφοράς του παραπόνου από τον πελάτη ή στη γλώσσα, στην οποία γίνεται η επικοινωνία του πελάτη με την Εταιρία.

3. Κατηγοριοποίηση Πελατών

Η Εταιρία εντάσσει τους πελάτες της στις ακόλουθες τρεις (3) κατηγορίες:

- Ιδιώτες πελάτες,
- Επαγγελματίες πελάτες,
- Επιλέξιμους Αντισυμβαλλόμενους.

Σκοπός της κατηγοριοποίησης των πελατών είναι η παροχή του αντίστοιχου επιπέδου προστασίας και ενημέρωσης στο πλαίσιο της παροχής επενδυτικών ή/και παρεπόμενων υπηρεσιών.

Η Εταιρία πραγματοποιεί την κατηγοριοποίηση σύμφωνα με τα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια, που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, βασιζόμενη στα στοιχεία που διαθέτει για τους πελάτες και σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες και πολιτικές της.

Η Εταιρία ενημερώνει τους Πελάτες για την κατηγοριοποίησή τους εγγράφως ή με σταθερό μέσο και τους πληροφορεί αναφορικά με την δυνατότητα που έχουν να αιτηθούν διαφορετικής κατηγοριοποίησης.

3.1. Ιδιώτες Πελάτες

Ως Ιδιώτες κατηγοριοποιούνται οι Πελάτες που δεν ανήκουν στις κατηγορίες των Επαγγελματιών και των Επιλέξιμων Αντισυμβαλλόμενων. Οι Ιδιώτες Πελάτες χρήζουν και απολαμβάνουν το υψηλότερο επίπεδο προστασίας στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών, συγκριτικά με τις υπόλοιπες κατηγορίες.

Η εν λόγω προστασία συνίσταται στην παροχή, πριν από την επενδυτική υπηρεσία, διεξοδικής ενημέρωσης, σχετικά με (α) τα είδη και τα χαρακτηριστικά των χρηματοπιστωτικών μέσων και τους

κινδύνους που αυτά ενέχουν, (β) τη φύλαξη και προστασία των χρηματοπιστωτικών μέσων ή κεφαλαίων από την Εταιρία για λογαριασμό των Ιδιωτών Πελατών, (γ) τα κόστη και τις συναφείς επιβαρύνσεις, (δ) την πολιτική βέλτιστης εκτέλεσης εντολών που εφαρμόζει η Εταιρία, (ε) τις ενημερωτικές αναφορές / καταστάσεις που θα αποστέλλει η Εταιρία στους πελάτες αυτούς, τον χρόνο και τη συχνότητα αποστολής τους. Οι ενημερωτικές αναφορές / καταστάσεις που αποστέλλονται στους Ιδιώτες Πελάτες δύναται να είναι πιο αναλυτικές από αυτές που αποστέλλονται στις άλλες δύο κατηγορίες πελατών.

3.2. Επαγγελματίες Πελάτες

Επαγγελματίας Πελάτης θεωρείται ο πελάτης που διαθέτει την εμπειρία, τις γνώσεις και την εξειδίκευση ώστε να λαμβάνει τις δικές του επενδυτικές αποφάσεις και να εκτιμά δεόντως τον κίνδυνο που αναλαμβάνει σε σχέση με τις επενδυτικές υπηρεσίες που του παρέχονται. Οι πελάτες αυτής της κατηγορίας χρήζουν και απολαμβάνουν χαμηλότερο επίπεδο προστασίας συγκριτικά με τους Ιδιώτες Πελάτες. Στην κατηγορία αυτή, για τους σκοπούς της ισχύουσας νομοθεσίας, περιλαμβάνονται οι:

1. Οντότητες, οι οποίες υποχρεούνται να λάβουν άδεια λειτουργίας ή υπόκεινται σε ρυθμίσεις για να ασκήσουν δραστηριότητες στις χρηματοπιστωτικές αγορές, ανεξάρτητα από το αν έχουν λάβει άδεια από ένα κράτος -μέλος κατ' εφαρμογή Οδηγίας ή αν έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται στις ρυθμίσεις κρατών - μέλους χωρίς αναφορά σε Οδηγία ή είναι οντότητες που έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται στις εποπτικές ρυθμίσεις τρίτης χώρας:

- α) πιστωτικά ιδρύματα,
- β) επιχειρήσεις επενδύσεων,
- γ) άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται σε ρυθμίσεις,
- δ) ασφαλιστικές εταιρίες,
- ε) οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων και εταιρίες διαχείρισής τους
- στ) συνταξιοδοτικά ταμεία και εταιρίες διαχείρισής τους,
- ζ) διαπραγματευτές σε χρηματιστήρια εμπορευμάτων και συναφών παραγώγων,
- η) τοπικές επιχειρήσεις,
- θ) άλλοι θεσμικοί επενδυτές

2. μεγάλες επιχειρήσεις που πληρούν δύο από τα ακόλουθα κριτήρια μεγέθους σε βάση επιμέρους εταιρίας:

- σύνολο ισολογισμού: 20.000.000 ευρώ
- καθαρός κύκλος εργασιών: 40.000.000 ευρώ
- ίδια κεφάλαια: 2.000.000 ευρώ,

3. εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων που διαχειρίζονται το δημόσιο χρέος σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, κεντρικές τράπεζες διεθνείς και υπερεθνικοί οργανισμοί, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, το ΔΝΤ, η ΕΚΤ, η ΕΤΕ και άλλοι παρόμοιοι διεθνείς οργανισμοί,

4. άλλοι θεσμικοί επενδυτές των οποίων κύρια δραστηριότητα είναι η επένδυση σε χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων οντοτήτων που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την τιτλοποίηση στοιχείων ενεργητικού ή άλλες χρηματοδοτικές συναλλαγές.

Η Εταιρία, δύναται κατόπιν έγγραφου αιτήματος του Πελάτη - εκτός των παραπάνω αναφερόμενων, περιλαμβανομένων των δημόσιων φορέων, των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, των δήμων και των μεμονωμένων ιδιωτών επενδυτών - να τον αντιμετωπίζει ως Επαγγελματία. Οι εν λόγω Πελάτες δεν θεωρείται ότι έχουν γνώση της αγοράς και πείρα συγκρίσιμη με εκείνη των πελατών που απαριθμούνται παραπάνω.

Η Εταιρία εξετάζει το αίτημα του Πελάτη αξιολογώντας την εξειδίκευση, την εμπειρία, τις γνώσεις και την

φύση των σχεδιαζόμενων συναλλαγών ή υπηρεσιών προκειμένου να αποφανθεί αν ο Πελάτης είναι ικανός να λάβει μόνος του επενδυτικές αποφάσεις και να κατανοήσει τους κινδύνους που αυτές ενέχουν και λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να βεβαιωθεί πως ο Πελάτης πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος II του ν. 4514/2018.

Κατά την εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει να πληρούνται δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα κριτήρια:

- Ο πελάτης να πραγματοποιήσει κατά μέσο όρο 10 συναλλαγές επαρκούς όγκου ανά τρίμηνο στη σχετική αγορά στη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων τριμήνων,
- Η αξία του χαρτοφυλακίου χρηματοπιστωτικών μέσων του πελάτη, οριζόμενου ως καταθέσεις μετρητών συν χρηματοπιστωτικά μέσα, να υπερβαίνει τις 500.000 ευρώ,
- Ο πελάτης να κατέχει ή να κατείχε επί ένα έτος τουλάχιστον επαγγελματική θέση στο χρηματοπιστωτικό τομέα, η οποία απαιτεί γνώση των σχεδιαζόμενων συναλλαγών ή υπηρεσιών.

Οι πελάτες αυτής της κατηγορίας χρήζουν και τους παρέχεται χαμηλότερο επίπεδο προστασίας συγκριτικά με τους Ιδιώτες πελάτες.

Ο πελάτης που θεωρείται Επαγγελματίας με βάση τα παραπάνω αναφερόμενα, πρέπει να ζητήσει ο ίδιος υψηλότερο επίπεδο προστασίας αν θεωρεί ότι δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει ή να διαχειριστεί σωστά τους κινδύνους που αναλαμβάνει.

Οι Επαγγελματίες Πελάτες οφείλουν να γνωστοποιούν στην επιχείρηση επενδύσεων κάθε μεταβολή που μπορεί να επηρεάσει την ταξινόμησή τους.

3.3. Επιλέξιμοι Αντισυμβαλλόμενοι

Ως Επιλέξιμοι Αντισυμβαλλόμενοι πελάτες θεωρούνται εκείνοι οι οποίοι, εκτός από την απαιτούμενη εμπειρία και γνώση, διαθέτουν οικονομική κατάσταση η οποία τους επιτρέπει να αντεπεξέρχονται οικονομικά στους κινδύνους που αναλαμβάνουν στα πλαίσια της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

Επιλέξιμοι Αντισυμβαλλόμενοι βάσει νόμου, νοούνται οι ΑΕΠΕΥ, τα πιστωτικά ιδρύματα, οι ασφαλιστικές εταιρίες, οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και οι εταιρίες διαχείρισής τους, οι ανώνυμες εταιρίες επενδύσεως χαρτοφυλακίου, τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι εταιρίες διαχείρισής τους, άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ή υπόκεινται σε ρυθμίσεις κοινοτικού δικαίου ή του δικαίου κράτους – μέλους, οι εθνικές κυβερνήσεις και οι αντίστοιχες υπηρεσίες τους, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων που διαχειρίζονται το δημόσιο χρέος, οι κεντρικές τράπεζες και οι υπερεθνικοί οργανισμοί.

Αυτή η κατηγορία πελατών λαμβάνει το χαμηλότερο επίπεδο προστασίας σε σχέση με τους Επαγγελματίες και Ιδιώτες πελάτες.

3.4 Αλλαγή Κατηγοριοποίησης

Η αλλαγή κατηγοριοποίησης γίνεται κατόπιν σχετικού έγγραφου αιτήματος του πελάτη προς την Εταιρία για μια ή περισσότερες επενδυτικές ή / και παρεπόμενες υπηρεσίες ή συναλλαγές σε ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα. Η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα της αποδοχής ή μη του αιτήματος. Ειδικότερα οι πελάτες δύναται να ζητήσουν:

- Αναβάθμιση του επιπέδου προστασίας που απολαμβάνουν, ως εξής:

Κάποιος που αρχικά κατηγοριοποιήθηκε ως Επιλέξιμος Αντισυμβαλλόμενος να αιτηθεί την αλλαγή της κατηγοριοποίησης του σε Επαγγελματία πελάτη ή σε Ιδιώτη πελάτη.

Κάποιος που αρχικά κατηγοριοποιήθηκε ως Επαγγελματίας πελάτης να αιτηθεί την αλλαγή της κατηγοριοποίησης του σε Ιδιώτη πελάτη.

- Υποβάθμιση του επιπέδου προστασίας που απολαμβάνουν, ως εξής:

Κάποιος που αρχικά κατηγοριοποιήθηκε ως Ιδιώτης πελάτης να αιτηθεί την αλλαγή της κατηγοριοποίησης του σε Επαγγελματία Πελάτη, η οποία εξαρτάται από το κατά πόσο πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 4514/2018.

Εφόσον περιέλθουν εις γνώση της Εταιρίας στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν ότι οι πελάτες δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια κατάταξης στην κατηγορία στην οποία έχουν ενταχθεί, η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα αλλαγής της κατηγορίας. Σε κάθε τέτοια περίπτωση θα υπάρξει άμεση ενημέρωση προς τον ενδιαφερόμενο πελάτη.

4. Αξιολόγηση Συμβατότητας & Καταλληλότητας

4.1. Αξιολόγηση Συμβατότητας

Όταν η Εταιρία παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες - πλην της παροχής επενδυτικών συμβουλών ή της διαχείρισης χαρτοφυλακίου - ζητά από τον πελάτη ή τον δυνητικό πελάτη να δίνει πληροφορίες σχετικά με τη γνώση και την πείρα του στον επενδυτικό τομέα σε σχέση με τον συγκεκριμένο τύπο προσφερόμενου ή αιτούμενου προϊόντος ή υπηρεσίας, ώστε να μπορεί να εκτιμήσει κατά πόσο η σχεδιαζόμενη επενδυτική υπηρεσία ή προϊόν ενδείκνυται για τον πελάτη. Όταν πρόκειται για πακέτο υπηρεσιών ή προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 11 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, στην αξιολόγηση εξετάζεται κατά πόσο το συνολικό πακέτο είναι ενδεδειγμένο.

Σε περίπτωση που ο πελάτης δεν παράσχει την απαιτούμενη πληροφόρηση ή εάν οι σχετικές πληροφορίες είναι ανεπαρκείς ή σε περίπτωση που η Εταιρεία κρίνει, με βάση την πληροφόρηση που έχει λάβει, ότι το εν λόγω χρηματοπιστωτικό μέσο/ επενδυτική υπηρεσία δεν είναι συμβατά με τη γνώση και εμπειρία του, τον προειδοποιεί αναλόγως. Η προειδοποίηση αυτή μπορεί να παρέχεται σε τυποποιημένη μορφή. Εάν κατόπιν της σχετικής προειδοποίησης, ο πελάτης επιθυμεί να επενδύσει στο χρηματοπιστωτικό μέσο ή να λάβει την επενδυτική υπηρεσία που έχει επιλέξει, αναγνωρίζεται εκ μέρους του ότι έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου τον ενδεχόμενο επενδυτικό κίνδυνο.

Όταν η Εταιρία παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες που συνίστανται αποκλειστικά στην εκτέλεση εντολών του πελάτη ή τη λήψη και διαβίβασή τους με ή χωρίς παρεπόμενες υπηρεσίες, εξαιρουμένης της χορήγησης δανείων ή πιστώσεων όπως ορίζεται στο τμήμα Β.1 του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ που δεν περιλαμβάνονται σε υφιστάμενα πιστωτικά όρια δανείων, τρεχούμενων λογαριασμών και πιστωτικών διευκολύνσεων πελατών, δικαιούται να παρέχει τις εν λόγω επενδυτικές υπηρεσίες στους πελάτες τις χωρίς να έχει αναγκαστικά λάβει τις πληροφορίες ή χωρίς να προβαίνει σε έλεγχο συμβατότητας, εφόσον πληρούνται όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) οι υπηρεσίες που σχετίζονται με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα χρηματοπιστωτικά μέσα:
 - i) μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ισοδύναμη αγορά τρίτης χώρας ή σε ΠΜΔ, εφόσον πρόκειται για μετοχές εταιριών και εξαιρουμένων μετοχών σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων μη ΟΣΕΚΑ και μετοχών στις οποίες έχουν ενσωματωθεί παράγωγα,
 - ii) ομολογίες ή άλλες μορφές τιτλοποιημένου χρέους, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε ισοδύναμη αγορά τρίτης χώρας, ή σε ΠΜΔ, εξαιρουμένων εκείνων στις οποίες έχουν ενσωματωθεί παράγωγα ή στις οποίες έχουν ενσωματωθεί δομές που καθιστούν δύσκολη για τον πελάτη την κατανόηση του συναφούς κινδύνου,
 - iii) μέσα χρηματαγοράς, εξαιρουμένων εκείνων στα οποία ενσωματώνονται παράγωγα ή στα

οποία έχουν ενσωματωθεί δομές που καθιστούν δύσκολη για τον πελάτη την κατανόηση του συναφούς κινδύνου,

iv) μετοχές ή μερίδια σε ΟΣΕΚΑ εξαιρουμένων των δομημένων ΟΣΕΚΑ όπως αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 583/2010,

v) δομημένες καταθέσεις, εξαιρουμένων εκείνων στις οποίες έχουν ενσωματωθεί δομές που καθιστούν δύσκολη για τον πελάτη την κατανόηση του κινδύνου για την απόδοση ή το κόστος της πρόωρης εξόδου από το προϊόν,

vi) άλλα μη πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου. Για τους σκοπούς του παρόντος στοιχείου, εάν πληρούνται οι απαιτήσεις και η διαδικασία που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 τρίτο και τέταρτο εδάφιο της οδηγίας 2003/71/ΕΚ, μια αγορά τρίτης χώρας θεωρείται ισοδύναμη με ρυθμιζόμενη αγορά,

β) η υπηρεσία παρέχεται κατόπιν πρωτοβουλίας του πελάτη ή δυνητικού πελάτη,

γ) ο πελάτης ή δυνητικός πελάτης έχει ενημερωθεί σαφώς ότι κατά την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας η επιχείρηση επενδύσεων δεν υποχρεούται να αξιολογήσει την συμβατότητα του χρηματοπιστωτικού μέσου ή της υπηρεσίας που προσφέρονται ή παρέχονται και ότι επομένως ο ίδιος δεν καλύπτεται από την αντίστοιχη προστασία των σχετικών κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας. Η προειδοποίηση αυτή μπορεί να παρέχεται σε τυποποιημένη μορφή,

δ) Η Εταιρία λαμβάνει όλα τα μέτρα ώστε να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων.

4.2. Αξιολόγηση Καταλληλότητας

Όταν η Εταιρία παρέχει επενδυτικές συμβουλές ή διαχείριση χαρτοφυλακίου, οφείλει να αντλεί τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τη γνώση και την εμπειρία του πελάτη ή του δυνητικού πελάτη στον επενδυτικό τομέα σε σχέση με τον συγκεκριμένο τύπο προϊόντος ή υπηρεσίας, σχετικά με τη χρηματοοικονομική του κατάσταση, περιλαμβανομένης της δυνατότητάς του να υποστεί ζημίες, καθώς και σχετικά με τους επενδυτικούς στόχους του, περιλαμβανομένου του επιπέδου ανοχής κινδύνου, ώστε η εταιρία να είναι σε θέση να του συστήσει τις επενδυτικές υπηρεσίες και τα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι κατάλληλα για την περίπτωση του και, ιδίως, είναι σύμφωνα με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και με τη δυνατότητά του να υποστεί ζημίες.

Η αξιολόγηση καταλληλότητας που πραγματοποιεί η Εταιρία στηρίζεται στην ακρίβεια και αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι υφιστάμενοι ή δυνητικοί πελάτες της.

Όταν, κατά την παροχή επενδυτικής υπηρεσίας επενδυτικών συμβουλών ή διαχείρισης χαρτοφυλακίου, η Εταιρία δεν λαμβάνει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της καταλληλότητας, δεν συνιστά επενδυτικές υπηρεσίες ή χρηματοπιστωτικά μέσα στον σχετικό υφιστάμενο ή δυνητικό πελάτη. Επιπλέον κατά την παροχή επενδυτικής υπηρεσίας επενδυτικών συμβουλών ή διαχείρισης χαρτοφυλακίου, η Εταιρία δεν συνιστά επενδυτικές υπηρεσίες, ούτε αποφασίζει να πραγματοποιήσει συναλλαγή όταν καμία από τις υπηρεσίες ή κανένα από τα μέσα δεν είναι κατάλληλα για τον πελάτη.

Σε περίπτωση ομάδας πελατών, ο έλεγχος της γνώσης και εμπειρίας διενεργείται στο πρόσωπο του εκπροσώπου που εξουσιοδοτείται να διενεργεί τις συναλλαγές, ενώ οι επενδυτικοί στόχοι και η οικονομική κατάσταση στο πρόσωπο όλων. Σε περίπτωση διαφορετικής αξιολόγησης λαμβάνεται υπόψη η πιο συντηρητική.

Σε περίπτωση νομικού προσώπου ή υποκείμενου πελάτη, ο έλεγχος της γνώσης και εμπειρίας διενεργείται στο πρόσωπο του εκπροσώπου που εξουσιοδοτείται να διενεργεί τις συναλλαγές, ενώ οι επενδυτικοί στόχοι

και η οικονομική κατάσταση στο πρόσωπο του νομικού προσώπου ή του υποκείμενου πελάτη. Συγκεκριμένα, για τους Επαγγελματίες Πελάτες, η Εταιρία αντλεί πληροφορίες μόνο για την οικονομική τους κατάσταση και τους επενδυτικούς τους στόχους καθώς θεωρεί ότι διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και γνώσεις για να κατανοήσουν τους κινδύνους που ενέχουν οι εν λόγω επενδυτικές υπηρεσίες.

Η Εταιρία επαναξιολογεί και επικαιροποιεί τα αποτελέσματα του Ελέγχου Καταλληλότητας, όποτε κρίνει απαραίτητο και ετησίως.

4.3. Έκθεση Καταλληλότητας

Επιπρόσθετα, κατά την παροχή επενδυτικών συμβούλων, η Εταιρία χορηγεί μέσω σταθερού μέσου, στον Ιδιώτη Πελάτη Έκθεση Καταλληλότητας, η οποία περιλαμβάνει περιγραφή της παρεχόμενης συμβουλής και του τρόπου με τον οποίο η παρεχόμενη πρόταση είναι κατάλληλη για τον Πελάτη, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο ικανοποιεί τους στόχους του και τις προσωπικές περιστάσεις σε σχέση με την αιτούμενη επενδυτική διάρκεια, τη γνώση και την εμπειρία του, τη στάση του προς τους κινδύνους και τη δυνατότητα ζημίας. Η έκθεση αυτή χορηγείται στον Πελάτη πριν τη διενέργεια της συναλλαγής πλην της περίπτωσης που η σύμβαση για την αγορά ή πώληση χρηματοπιστωτικού μέσου έχει συναφθεί μέσω επικοινωνίας εξ αποστάσεως η οποία δεν καθιστά δυνατή την εκ των προτέρων παράδοση της δήλωσης καταλληλότητας. Στην τελευταία περίπτωση η Εταιρία μπορεί να παρέχει τη γραπτή δήλωση σχετικά με την καταλληλότητα σε σταθερό μέσο, αμέσως μόλις ο πελάτης δεσμευθεί με οποιαδήποτε συμφωνία, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ο πελάτης έχει συγκατατεθεί να παραλάβει τη δήλωση καταλληλότητας, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, και
- β) η Εταιρία έχει προσφέρει στον πελάτη τη δυνατότητα να καθυστερήσει τη συναλλαγή, ώστε να παραλάβει τη δήλωση καταλληλότητας πριν από την ολοκλήρωσή της.

Στις περιπτώσεις που η Εταιρία παρέχει Επενδυτικές Συμβουλές σε διαρκή βάση στον Πελάτη ή σε κάθε περίπτωση στα πλαίσια της διαχείρισης χαρτοφυλακίου, αποστέλλει σε ετήσια βάση περιοδική έκθεση καταλληλότητας η οποία περιλαμβάνει επικαιροποιημένη δήλωση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η επένδυση ανταποκρίνεται στις προτιμήσεις τους στόχους και τα χαρακτηριστικά του Πελάτη. Μεταγενέστερες εκθέσεις μπορούν να περιορίζονται στο να καλύπτουν αλλαγές στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες ή τα χρηματοπιστωτικά μέσα ή/και στις συνθήκες του Πελάτη και να μην επαναλαμβάνουν όλες τις λεπτομέρειες της πρώτης έκθεσης.

Οι εκθέσεις Καταλληλότητας χορηγούνται στον Πελάτη μέσω σταθερού μέσου, ή μέσω επιγραμμικού συστήματος με προηγούμενη ειδοποίηση του πελάτη μέσω email.

Η Εταιρία διατηρεί αρχείο των παρεχόμενων στον Πελάτη επενδυτικών συμβουλών και εκθέσεων καταλληλότητας, ακόμη και αν αυτές δεν οδήγησαν σε συναλλαγές σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και των σχετικών εκθέσεων καταλληλότητας (αρχικής και περιοδικών).

5. Διακυβέρνηση και Παρακολούθηση των προϊόντων

Στις περιπτώσεις που η Εταιρία διαθέτει ή προσφέρει χρηματοπιστωτικά μέσα άλλων κατασκευαστών, λαμβάνει τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με αυτά από τους κατασκευαστές ώστε να διασφαλίσει ότι η διανομή τους γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες, τα χαρακτηριστικά και τους επενδυτικούς στόχους των πελατών στους οποίους πρόκειται να διαθέσει τα χρηματοπιστωτικά μέσα (αγορά-στόχος). Εάν ο κατασκευαστής του χρηματοπιστωτικού μέσου δεν έχει καθορίσει αγορά-στόχο για ένα χρηματοπιστωτικό μέσο, τότε η Εταιρία προσδιορίζει αυτήν σύμφωνα με τις διαδικασίες της. Επίσης, η Εταιρία διαθέτει

επαρκείς ρυθμίσεις παρακολούθησης των ανωτέρω προϊόντων για να διασφαλίζει ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που σκοπεύει να προσφέρει ή να προτείνει είναι συμβατά με τις ανάγκες, τα χαρακτηριστικά και τους στόχους της προσδιορισμένης αγοράς-στόχου. Εάν έχει συναφθεί σύμβαση με αντικείμενο τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου του πελάτη ή την παροχή επενδυτικών συμβουλών μεταξύ της Εταιρίας και του πελάτη, στον πελάτη έχει προηγουμένως διενεργηθεί έλεγχος καταλληλότητας, και επομένως η Εταιρία διαθέτει τις πληροφορίες για τη διενέργεια ελέγχου του πελάτη και ένταξής του στην καθορισμένη αγορά-στόχο. Κατά την παροχή της υπηρεσίας της λήψης, διαβίβασης και εκτέλεσης εντολών, η Εταιρία δεν οφείλει να προβαίνει σε έλεγχο καταλληλότητας και ενδεχομένως δικαιούται να μην προβαίνει σε έλεγχο συμβατότητας και επομένως δεν οφείλει να λαμβάνει το σύνολο των απαιτούμενων πληροφοριών σε σχέση με τη γνώση και την εμπειρία του πελάτη, τους επενδυτικούς στόχους του, τις ανάγκες του, την οικονομική του κατάσταση και την ανοχή του στους κινδύνους με αποτέλεσμα να μην δύναται να αξιολογήσει εάν μπορεί να ενταχθεί ο πελάτης στην αγορά στόχο συγκεκριμένου εκάστοτε χρηματοπιστωτικού μέσου. Στην περίπτωση αυτή η Εταιρία δεν δύναται να εντάξει τον πελάτη στην καθορισμένη αγορά-στόχο, τον ενημερώνει σχετικά και του παραδίδει μέσω σταθερού μέσου τις πληροφορίες που αφορούν στην αγορά-στόχο του εν λόγω χρηματοπιστωτικού μέσου προκειμένου να είναι ενήμερος κατά την λήψη της επενδυτικής του απόφασης. Η διάθεση των χρηματοπιστωτικών μέσων από την Εταιρία, ως διανομέα αυτών, δεν συνιστά σε καμία περίπτωση πράξη προσωπικής προτροπής ή σύστασης για την απόκτησή τους κάθε δε σχετική επικοινωνία αφορά στην πληροφόρηση του πελάτη ο οποίος και λαμβάνει την επενδυτική απόφαση.

6. Φύλαξη Χρηματοπιστωτικών Μέσων και Κεφαλαίων Πελατών

Η Εταιρία παρέχει την υπηρεσία της φύλαξης και διοικητικής διαχείρισης χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών, είτε απευθείας είτε χρησιμοποιώντας Θεματοφύλακες. Η Εταιρία, επιδεικνύει τη δέουσα ικανότητα και επιμέλεια για την αξιολόγηση και επιλογή του εκάστοτε Θεματοφύλακα, ο οποίος θα φυλάσσει και θα περιφρουρεί τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των επενδύσεων των πελατών της. Τα κριτήρια που θέτει η Εταιρία αναφορικά με την επιλογή Θεματοφύλακα αλλά και τους κατά περιόδους ελέγχους αυτού, είναι (ενδεικτικά) τα παρακάτω:

- Μέγεθος και κύρος
- Σταθερότητα, συνέχεια και συνέπεια στην παροχή υπηρεσιών
- Τεχνογνωσία στο αντικείμενο της θεματοφυλακής
- Μηχανισμοί προστασίας της εμπιστευτικότητας της πληροφορίας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων που εφαρμόζει ο θεματοφύλακας
- Ικανότητα παροχής άμεσης ενημέρωσης των πελατών και εξυπηρέτησης αυτών χωρίς επιπλέον κόστος
- Η ικανότητα του θεματοφύλακα να τηρεί τον κανόνα “παράδοσης έναντι πληρωμής”
- Συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές απαιτήσεις και πρακτικές της αγοράς

Η Εταιρία δεν καταθέτει χρηματοπιστωτικά μέσα που κατέχονται για λογαριασμό πελατών σε Θεματοφύλακα εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα η οποία δεν ρυθμίζει κανονιστικά την κατοχή και φύλαξη χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό άλλου προσώπου εκτός εάν πληρούνται μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η φύση των χρηματοπιστωτικών μέσων ή των επενδυτικών υπηρεσιών που συνδέονται με αυτά απαιτεί την κατάθεσή τους σε τρίτο εγκατεστημένο σε αυτή την τρίτη χώρα
- β) όταν τα χρηματοπιστωτικά μέσα κατέχονται για λογαριασμό επαγγελματία πελάτη, ο πελάτης έχει ζητήσει γραπτώς από την επιχείρηση να τα καταθέσει σε τρίτο σε αυτή την τρίτη χώρα.

Η Εταιρία δύναται, όπου επιτρέπεται, να τηρεί χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών είτε η ίδια είτε τρίτος (**Θεματοφύλακας**) σε συλλογικούς λογαριασμούς επενδυτών (omnibus accounts) για λογαριασμό περισσότερων Πελατών, εξειδικεύοντας η ίδια στα βιβλία της τα αντιστοιχούντα στον κάθε Πελάτη της χρηματοπιστωτικά μέσα. Σε αυτή την περίπτωση, τα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι καταχωρημένα σε Θεματοφύλακα σε επενδυτικό λογαριασμό στο όνομα της ΑΕΠΕΥ ή του τρίτου με σαφή υπόμνηση ότι πρόκειται για χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών. Τόσο η ΑΕΠΕΥ όσο και ο Θεματοφύλακας δεν αναλαμβάνουν εγγυητική ευθύνη ότι, παρά τα μέτρα που λαμβάνουν σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, δεν θα υπάρξουν περιπτώσεις όπου δεν θα είναι δυνατό να προσδιορίζονται ειδικά τα χρηματοπιστωτικά μέσα του Πελάτη, τα οποία κατέχει τρίτος, από τα χρηματοπιστωτικά μέσα του τρίτου ή της ίδιας της Εταιρίας.

Δεν επιτρέπεται σε θεματοφύλακα συνεργαζόμενο με την Εταιρία να χρησιμοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο τα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι καταχωρημένα στους λογαριασμούς χρηματοπιστωτικών μέσων χωρίς προηγούμενη εντολή της Εταιρίας, η οποία θα ενεργεί κατ' εξουσιοδότηση του πελάτη.

Οι θεματοφύλακες με τους οποίους συνεργάζεται η Εταιρία είναι υπεύθυνοι να ενημερώνουν την Εταιρία για οποιαδήποτε απώλεια καταστροφή ή φθορά των τίτλων των Χρηματοπιστωτικών Μέσων που βρίσκονται στη φύλαξή τους.

Οι θεματοφύλακες με τους οποίους συνεργάζεται η Εταιρία παρέχουν ασφάλιση κατά επαγγελματικών κινδύνων (professional liability), καθώς και ασφάλιση κατά παντός κινδύνου κλοπής, απώλειας, φθοράς ή καταστροφής των Χρηματοπιστωτικών Μέσων που φυλάσσονται από αυτήν από πυρκαγιά και πλημμύρα.

Η Εταιρία δεν ευθύνεται επί πλημμελούς εκπλήρωσης ή και, εν γένει, μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων συμπεριλαμβανομένης και της αδυναμίας εκπλήρωσης, ή πτώχευσης, αλλά και για τις εν γένει πράξεις ή παραλείψεις κάθε Εταιρίας, συμπεριλαμβανομένων των οργάνων και βοηθών εκπλήρωσής της, με την οποία συνεργάζεται ή συναλλάσσεται, στο πλαίσιο της κατάρτισης των συναλλαγών ή καταθέσεων του παρόντος άρθρου, ακόμα και αν αυτές καταρτίζονται στο όνομα της για λογαριασμό των πελατών της. Τεκμαίρεται δε ότι η λειτουργία εν γένει, πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ υπό καθεστώς εποπτείας σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε άλλο κράτος που προβλέπει σύστημα εποπτείας ανταποκρινόμενο στις διεθνείς προδιαγραφές, αποκλείει την ύπαρξη πταίσματος της ΑΕΠΕΥ ως προς την επιλογή των επιχειρήσεων αυτών. Επίσης η Εταιρία δεν ευθύνεται σε περιπτώσεις υποτίμησης ή αλλαγής του εθνικού νομίσματος, ευθυνόμενη για την απόδοση των χρηματικών διαθεσίμων του Πελάτη στο εκάστοτε ισχύον εθνικό νόμισμα.

Η Εταιρία δύναται να συνάπτει **συμφωνίες για συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων** σε σχέση με χρηματοπιστωτικά μέσα που κατέχει για λογαριασμό πελάτη σε συλλογικό λογαριασμό που τηρείται από τρίτο (Δανεισμός Τίτλων υπέρ ΕΤ.ΕΚ.) εφόσον έχει εξασφαλίσει την προηγούμενη ρητή συγκατάθεση/εντολή του πελάτη, για τη χρησιμοποίηση των μέσων με συγκεκριμένους όρους, όπως αποδεικνύεται ρητώς και γραπτώς και εκτελείται συναινετικά μέσω υπογραφής ή με ισοδύναμο τρόπο και έχει θεσπίσει συστήματα και ελέγχους που διασφαλίζουν ότι χρησιμοποιούνται κατ' αυτό τον τρόπο μόνο χρηματοπιστωτικά μέσα που ανήκουν σε πελάτες που έχουν δώσει την προηγούμενη ρητή συγκατάθεσή τους.

Στα αρχεία της Εταιρίας περιλαμβάνονται λεπτομερή στοιχεία για τον πελάτη με τις οδηγίες του οποίου χρησιμοποιήθηκαν τα χρηματοπιστωτικά μέσα, καθώς και ο αριθμός των χρησιμοποιούμενων χρηματοπιστωτικών μέσων κάθε πελάτη που έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η ορθή κατανομή τυχόν ζημιών.

Η Εταιρία λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή μη εξουσιοδοτημένης χρήσης χρηματοπιστωτικών μέσων πελατών για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό οποιουδήποτε άλλου προσώπου, ως εξής:

- α) με την σύναψη συμφωνιών με πελάτες σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από την Εταιρία σε περίπτωση που ο πελάτης δεν έχει αρκετή πρόβλεψη στον λογαριασμό του κατά την ημερομηνία διακανονισμού, όπως δανεισμός των αντίστοιχων τίτλων για λογαριασμό του πελάτη ή αναστροφή της θέσης
- β) με την παρακολούθηση της προβλεπόμενης ικανότητάς της να παραδώσει κατά την ημερομηνία διακανονισμού και την εφαρμογή διορθωτικών μέτρων σε περίπτωση που αυτό δεν μπορεί να γίνει και
- γ) με την παρακολούθηση και έγκαιρη απαίτηση των μη παραδοθέντων τίτλων που εκκρεμούν κατά την ημερομηνία διακανονισμού και μετά.

Η Εταιρία έχει θεσπίσει πρόσφορες διαδικασίες για το **διαχωρισμό των χρηματοπιστωτικών μέσων και κεφαλαίων των πελατών της από τα περιουσιακά στοιχεία της ίδιας**, καθώς και για τη διάκριση των περιουσιακών στοιχείων των πελατών της μεταξύ τους, έτσι ώστε να μην χρησιμοποιούνται από την Εταιρία ή τρίτα μη δικαιούχα πρόσωπα τα κεφάλαια και χρηματοπιστωτικά μέσα των πελατών της. Ειδικότερα, η Εταιρία:

1. Τηρεί όλα τα απαραίτητα αρχεία ώστε:

- να είναι σε θέση, ανά πάσα στιγμή και χωρίς καθυστέρηση να διαχωρίζει τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει για λογαριασμό ενός πελάτη από τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει για λογαριασμό οποιουδήποτε άλλου πελάτη, καθώς και από τα δικά της περιουσιακά στοιχεία,
- να διασφαλίζει την ακρίβεια των εγγραφών στους λογαριασμούς και ιδίως την ακρίβεια και αντιστοιχία των καταχωρήσεων της ίδιας και του περιεχομένου τους με τις καταχωρήσεις και το περιεχόμενο αυτών στους λογαριασμούς είτε των πελατών της με χειριστή την ίδια είτε, κατά περίπτωση, των καταχωρήσεων σε (συλλογικό) λογαριασμό επ' ονόματι της ίδιας για λογαριασμό πελατείας της σε Θεματοφύλακα, καθώς και
- να μπορεί να χρησιμοποιεί τις εγγραφές ως διαδρομή ελέγχου (audit trail)

2. Εξετάζει σε τακτά διαστήματα τη συμφωνία μεταξύ των εσωτερικών λογαριασμών και αρχείων που τηρεί η ίδια με τους λογαριασμούς και αρχεία Θεματοφυλάκων όπου είναι καταχωρημένοι οι τίτλοι των πελατών της είτε σε λογαριασμούς επ' ονόματι των πελατών της με χειρίστρια την ίδια είτε σε λογαριασμούς επ' ονόματι της ίδιας για λογαριασμό των πελατών της,

3. Διασφαλίζει ότι στα συνεργαζόμενα με την Εταιρία πιστωτικά ιδρύματα, έχουν δηλωθεί ρητά ότι οι λογαριασμοί που τηρεί επ' ονόματι της, στους οποίους είναι κατατεθειμένα χρήματα πελατών και μόνο, συνιστούν λογαριασμούς πελατείας και ότι έχουν δηλωθεί ως τέτοιοι.

4. Έχει θεσπίσει κατάλληλες οργανωτικές ρυθμίσεις για να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο απώλειας ή μείωσης των περιουσιακών στοιχείων πελατών ή των δικαιωμάτων τους σε σχέση με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία, λόγω κατάχρησης αυτών των περιουσιακών στοιχείων, απάτης, κακής διοικητικής διαχείρισης, μη προσήκουσας τήρησης αρχείων ή αμέλειας.

5. Ενημερώνει τον πελάτη αναφορικά με τους ενδεχόμενους κινδύνους τους οποίους συνεπάγονται οι υπηρεσίες φύλαξης.

7. Σύστημα Αποζημιώσεων

7.1. Συνεγγυητικό Κεφάλαιο

Η Εταιρία συμμετέχει στο σύστημα αποζημίωσης του «Συνεγγυητικού Κεφαλαίου Εξασφάλισης Επενδυτικών Υπηρεσιών» (στο εξής «Συνεγγυητικό»). Η συμμετοχή των Ε.Π.Ε.Υ. που είναι μέλη του Χ.Α. στο Συνεγγυητικό είναι υποχρεωτική και συνιστά προϋπόθεση της παροχής των καλυπτόμενων επενδυτικών υπηρεσιών.

Σκοπός του Συνεγγυητικού είναι η καταβολή αποζημιώσεων σε εντολές και σε αντισυμβαλλόμενα μέλη σε περίπτωση διαπιστωμένης οριστικής ή μη ανατρέψιμης αδυναμίας της εταιρίας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από την παροχή των καλυπτόμενων επενδυτικών υπηρεσιών, και την υποστήριξη, με τον τρόπο αυτόν, της σταθερότητας και της αξιοπιστίας της λειτουργίας της αγοράς επενδυτικών υπηρεσιών (άρθρο 63, ν. 2533/1997).

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο ν. 2533/1997 προβλέπει αποζημίωση των επενδυτών από το «Συνεγγυητικό» μόνο για παρασχεθείσες από την Εταιρία προς αυτούς επενδυτικές υπηρεσίες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από το άρθρο 1 παρ. 12 του ν. 2533/1997 ως «καλυπτόμενες» και για τις οποίες το μέλος έχει λάβει άδεια λειτουργίας.

Συνεπώς, οι επενδυτές δεν αποζημιώνονται από το «Συνεγγυητικό» για «μη καλυπτόμενες» επενδυτικές υπηρεσίες, όπως δεν αποζημιώνονται και για παρεχόμενες επενδυτικές υπηρεσίες, οι οποίες δεν περιέχονται στην άδεια λειτουργίας, της ΕΠΕΥ.

Η αποζημίωση πελάτη για το σύνολο των απαιτήσεων του κατά Ε.Π.Ε.Υ. που απορρέουν από πράξεις ή από παραλείψεις Ε.Π.Ε.Υ. να πράξει όπως όφειλε, ισούται προς το μικρότερο των εξής ποσών:

- Του ύψους της συνολικής απαίτησης του πελάτη, όπως θα προσδιορισθεί με την απόφαση του Συνεγγυητικού ή
- Των 30.000 ευρώ ή ανώτερου ποσού που θα ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μετά από εισήγηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

7.2. Επικουρικό Κεφάλαιο

Η Εταιρία είναι Άμεσο Εκκαθαριστικό Μέλος της Εταιρίας Εκκαθάρισης (ΕΤ.ΕΚ.) μέλους του Ομίλου του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η ΕΤΕΚ διαχειρίζεται το Κεφάλαιο Εκκαθάρισης, το προχρηματοδοτημένο κεφάλαιο που λειτουργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 648/2012 και το ν. 4514/2018 για την προστασία του Συστήματος εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών από πιστωτικούς κινδύνους των Εκκαθαριστικών Μελών.

7.3. Κατάθεση Κεφαλαίων Πελατών - Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων & Επενδύσεων (ΤΕΚΕ)

Η Εταιρία καταθέτει τα κεφάλαια των πελατών της σε τραπεζικούς λογαριασμούς πιστωτικών ιδρυμάτων επ' ονόματι της ίδιας με σαφή υπόμνηση στο πιστωτικό ίδρυμα του γεγονότος ότι πρόκειται για κεφάλαια πελατών της (λογαριασμοί πελατείας). Η Εταιρία, επιδεικνύει τη δέουσα ικανότητα και επιμέλεια για την αξιολόγηση και επιλογή των συνεργαζόμενων πιστωτικών ιδρυμάτων.

Σύμφωνα με το ν. 4370/2016 περί του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ), ορίζεται ότι το ανώτατο όριο κάλυψης του συνόλου των καταθέσεων κάθε καταθέτη σε πιστωτικό ίδρυμα ανέρχεται στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) Ευρώ. Το όριο αυτό ισχύει για το σύνολο των καταθέσεων που τηρούνται στο ίδιο πιστωτικό ίδρυμα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των καταθέσεων, το νόμισμα και τον τόπο κατάθεσης εντός της Ε.Ε. Σε περίπτωση πολλών πραγματικών δικαιούχων, για την εφαρμογή του ορίου, ήτοι εκατό χιλιάδες (100.000) Ευρώ ως ανώτατο όριο αποζημίωσης για καλυπτόμενες καταθέσεις του ίδιου καταθέτη σε πιστωτικό ίδρυμα που καλύπτεται από το ΤΕΚΕ, λαμβάνεται υπόψη το μερίδιο που αναλογεί στον καθένα με βάση τις νόμιμες ή συμβατικές ρυθμίσεις που διέπουν τη διαχείριση των κατατεθέντων ποσών.

Η Εταιρία μας ενημερώνει τον πελάτη, αναφορικά με τους λογαριασμούς πελατείας της Εταιρίας ήτοι τις περιπτώσεις όπου ο νόμος επιτρέπει την τήρηση κατάθεσης για λογαριασμό άλλου προσώπου εν όλο ή εν μέρει, από την εγγύηση καλύπτεται ο πραγματικός δικαιούχος μέχρι το όριο κάλυψης (€ 100.000) εφόσον το πρόσωπο αυτό ορίζεται ή δύναται να οριστεί πριν από την ημερομηνία αδυναμίας (ημερομηνία κατά την οποία μια κατάθεση καθίσταται μη διαθέσιμη).

Για τους σκοπούς εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων ο Πελάτης, με την υπογραφή της Σύμβασης Πλαίσιο:

α) εντέλει ανεπιφυλάκτως την Εταιρία μας να επιμερίζει κατά την κρίση της τα χρηματικά του υπόλοιπα στα πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία η Εταιρία διατηρεί λογαριασμούς πελατείας και να απεικονίζει τα υπόλοιπα αυτά του Πελάτη ανά πιστωτικό ίδρυμα στα νόμιμα εμπορικά της βιβλία σε πραγματικό χρόνο, ώστε να δύναται να αποδειχθεί ότι ο Πελάτης είναι ο πραγματικός δικαιούχος του αντιστοίχου χρηματικού υπολοίπου του λογαριασμού πελατείας και ως εκ τούτου ότι καλύπτεται από το ΤΕΚΕ και

β) συναινεί στην παροχή των προσωπικών του στοιχείων και δεδομένων από την Εταιρία στο πιστωτικό ίδρυμα, όπου τηρείται η κατάθεσή του, και στο ΤΕΚΕ για την ορθή εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων και την διενέργεια των νομίμων ελέγχων από το σύστημα εγγύησης καταθέσεων προκειμένου να τυγχάνει της καλύψεως και αποζημιώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 9 ν. 4370/2016.

Στα πλαίσια των ανωτέρω, η Εταιρία έχει ορίσει συγκεκριμένες διαδικασίες βάσει νόμου ώστε τα εκάστοτε πιστωτικά υπόλοιπα των πελατών της να κατανέμονται στους τραπεζικούς λογαριασμούς της σε όλα τα συνεργαζόμενα με αυτή πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα αναλογικά (Pro-Rata) με βάση το ποσοστό του συνόλου των πιστωτικών υπολοίπων πελατών ανά πιστωτικό ίδρυμα επί του συνολικού ποσού των πιστωτικών υπολοίπων πελατών σε όλα τα συνεργαζόμενα με αυτή πιστωτικά ιδρύματα. Με βάση την ποσοστιαία αυτή κατανομή θα γίνει και η αποζημίωση του Πελάτη σε περίπτωση πιστωτικού γεγονότος, με αποτέλεσμα να είναι αδιάφορο σε ποια Εταιρία καταθέτει τα χρήματά του ο πελάτης. Σε μια τέτοια περίπτωση η ΑΕΠΕΥ δεν φέρει καμία ευθύνη έναντι του Πελάτη.

Διευκρινίζεται ότι η Εταιρία δύναται να τοποθετήσει κεφάλαια πελατών της σε *geros* ή / και προθεσμιακές καταθέσεις. Η τοποθέτηση πραγματοποιείται σε πελάτες, οι οποίοι διατηρούν πιστωτικό υπόλοιπο μεγαλύτερο των σχετικών ορίων που εκάστοτε ορίζει η Εταιρία. Επισημαίνεται ότι, ο ανωτέρω Pro-Rata περιγραφόμενος τρόπος κατανομής των πιστωτικών υπολοίπων των πελατών δεν εφαρμόζεται για τα πιστωτικά υπόλοιπα αυτής της περίπτωσης.

Στην περίπτωση που η φύλαξη των τυχόν πιστωτικών υπολοίπων των χρηματικών λογαριασμών του Πελάτη, κατ' αίτησή του, γίνεται από **υποθεματοφύλακα** της επιλογής του, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, τα πιστωτικά υπόλοιπα των χρηματικών λογαριασμών του Πελάτη θα θεωρείται ότι είναι εξ' ολοκλήρου κατατεθειμένα στον εν λόγω υποθεματοφύλακα, χωρίς επιμερισμό αυτών στους τραπεζικούς λογαριασμούς της Εταιρίας σε όλα τα συνεργαζόμενα με αυτή πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα.

Προκειμένου για την τοποθέτηση των κεφαλαίων πελατών σε αναγνωρισμένο Αμοιβαίο Κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων, η Εταιρία φροντίζει να εξασφαλίσει τη ρητή συγκατάθεση του Πελάτη. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι αυτό το δικαίωμα συγκατάθεσης θα είναι αποτελεσματικό, η Εταιρία ενημερώνει τον Πελάτη ότι τα κεφάλαια που τοποθετούνται σε αναγνωρισμένο Αμοιβαίο Κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων δεν κατέχονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις για τη διασφάλιση των κεφαλαίων οι οποίες αναφέρονται παραπάνω.

Σημειώνεται ότι δεν επιτρέπονται από τη σχετική νομοθεσία, συμφέροντα ασφαλείας, εμπράγματα βάρη ή δικαιώματα συμψηφισμού επί χρηματοπιστωτικών μέσων του πελάτη που επιτρέπουν σε τρίτους να διαθέτουν τα χρηματοπιστωτικά μέσα ή κεφάλαια του πελάτη, για την είσπραξη οφειλών που δεν έχουν σχέση με τον πελάτη ή την παροχή υπηρεσιών προς τον πελάτη δεν επιτρέπονται, εκτός εάν αυτό απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία σε δικαιοδοσία τρίτης χώρας στην οποία κατέχονται τα κεφάλαια ή τα χρηματοπιστωτικά μέσα του πελάτη.

Στο άρθρο 16, παρ. 12-13 του ν. 4514/2018, αναφέρεται συγκεκριμένα ότι, δανειστές της Εταιρίας απαγορεύεται να κατάσχουν ή να δεσμεύσουν περιουσιακά στοιχεία πελατών της ενδεικτικά, υπό μορφή

χρημάτων κατατεθειμένων σε τραπεζικούς λογαριασμούς πελατών που τηρούνται στο όνομα της Εταιρίας ή χρηματοπιστωτικών μέσων, εφόσον δικαιούχοι, σύμφωνα με τα τηρούμενα στην Εταιρία βιβλία και κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό μέσο, είναι οι παραπάνω πελάτες.

Τουλάχιστον άπαξ του έτους οι Ορκωτοί Ελεγκτές της Εταιρίας ελέγχουν την τήρηση των παραπάνω κανόνων και συντάσσουν έκθεση σχετικά με την καταλληλότητα των ρυθμίσεων της Εταιρίας βάσει του Άρθρου 16, του ν. 4514/2018, σχετικά με τις Οργανωτικές Απαιτήσεις για τη λειτουργία των ΑΕΠΕΥ, καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρίας ως προς τη διασφάλιση των φυλασσόμενων περιουσιακών στοιχείων των πελατών της. Η έκθεση γνωστοποιείται από την Εταιρία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

8. Χρηματοπιστωτικά Μέσα (Φύση - Κίνδυνοι)

Στο πλαίσιο παροχής επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών, η Εταιρία παρέχει στους πελάτες της τη δυνατότητα να διενεργούν συναλλαγές σε διάφορες κατηγορίες χρηματοπιστωτικών μέσων. Οι συναλλαγές αφορούν αξιόγραφα και παράγωγα, διαπραγματεύσιμα σε Ρυθμιζόμενες Αγορές (εγχώριες και διεθνείς), Πολυμερείς Μηχανισμούς Διαπραγμάτευσης, Μηχανισμούς Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης, ή έξω-χρηματιστηριακά (Over the Counter - OTC). Στην ενότητα που ακολουθούν παρουσιάζονται συνοπτικά τα κύρια χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι κάθε κατηγορίας.

Συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές (PRIIP)

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014 σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP), οι ακόλουθες έννοιες έχουν το εξής περιεχόμενο:

Ως «**Συσκευασμένο επενδυτικό προϊόν για ιδιώτες επενδυτές & επενδυτικό προϊόν βασιζόμενο σε ασφάλιση**» (“**Packaged Retail & Insurance-based Investment Product, PRIIP**”) νοείται μία επένδυση στην οποία, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της, το ποσό που καταβάλλεται στον ιδιώτη επενδυτή υπόκειται σε διακυμάνσεις επειδή είναι εκτεθειμένο στις τιμές αναφοράς ή στις επιδόσεις ενός ή περισσότερων περιουσιακών στοιχείων που δεν αγοράζονται απευθείας από τον ιδιώτη επενδυτή. Ειδικότερα όταν αναφέρεται επενδυτικό προϊόν βασιζόμενο σε ασφάλιση, νοείται ένα ασφαλιστικό προϊόν που προσφέρει ληκτότητα ή αξία εξαγοράς οι οποίες είναι συνολικά ή εν μέρει εκτεθειμένες, άμεσα ή έμμεσα, σε διακυμάνσεις της αγοράς.

Ως «**κατασκευαστής**» ή «**παραγωγός**» ενός PRIIP νοείται κάθε οντότητα που παράγει ένα PRIIP καθώς και κάθε οντότητα που επιφέρει αλλαγές σε ένα υπάρχον PRIIP συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της τροποποίησης των οικείων χαρακτηριστικών κινδύνου, απόδοσης ή του κόστους που συνδέεται με την επένδυση σε PRIIP. Ο παραγωγός ενός PRIIP καταρτίζει για το εν λόγω προϊόν ένα **Έγγραφο Βασικών Πληροφοριών, «ΕΒΠ» (Key Information Document, KID)** και το αναρτά στην ιστοσελίδα του.

Πριν από την παροχή των επενδυτικών υπηρεσιών επί των συγκεκριμένων Χρηματοπιστωτικών Μέσων, η Εταιρία εξαντλεί την πληροφόρησή της στον Πελάτη στην παράδοση του σχετικού Εγγράφου Βασικών Πληροφοριών όπως αυτό προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία και όπως αυτό καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τον εκδότη του συγκεκριμένου χρηματοπιστωτικού μέσου στην ιστοσελίδα του. Το ίδιο ισχύει και σε σχέση με τα ισχύοντα κόστη. Στο πλαίσιο αυτό ο πελάτης οφείλει, πριν από τη διαβίβαση από αυτόν εντολών για την αγορά/επένδυση σε τέτοια προϊόντα και πριν από την κατάρτιση της συναλλαγής, να αναγνώσει προσεκτικά το σχετικό έγγραφο καθώς και τυχόν λοιπά συνοδευτικά έγγραφα των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων και να υποβάλει στην Εταιρία τυχόν απορίες. Η Εταιρία δεν φέρει καμία ευθύνη ως προς το περιεχόμενο του συγκεκριμένου ΕΒΠ.

Σε περιπτώσεις συναλλαγών επί συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων (PRIIPs) με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως, όπως τηλεφωνικά ή μέσω υπολογιστή, η Εταιρία δεν είναι σε θέση αντικειμενικά να παρέχει το ΕΒΠ πριν την κατάρτιση της συναλλαγής. Στις περιπτώσεις αυτές και ανάλογα με το τι θα επιλέξει ο Πελάτης, η Εταιρία είτε μπορεί να καθυστερήσει τη συναλλαγή μέχρι ο Πελάτης να λάβει το ΕΒΠ είτε να προχωρήσει άμεσα στη συναλλαγή, εφόσον συναινεί ο Πελάτης και να λάβει το ΕΒΠ μετά τη συναλλαγή.

Ο πελάτης λαμβάνει το ΕΒΠ εγγράφως ή με σταθερό μέσο ή με απλή υπόδειξη ηλεκτρονική ή έγγραφη από την εταιρία του διαδικτυακού τόπου που βρίσκεται αναρτημένο το σχετικό ΕΒΠ, ανάλογα με την επιλογή του Πελάτη.

Λοιπά Χρηματοπιστωτικά μέσα

Γενικές πληροφορίες για τα Χρηματοπιστωτικά Μέσα και τις υπηρεσίες που παρέχει η Εταιρία επί αυτών περιγράφονται στο παρόν. Ο Πελάτης οφείλει να αναγνώσει προσεκτικά το παρόν έγγραφο καθώς και τυχόν λοιπά συνοδευτικά έγγραφα των σχετικών χρηματοπιστωτικών μέσων και να υποβάλει στην Εταιρία τυχόν απορίες πριν την κατάρτιση της συναλλαγής.

8.1 Αξιόγραφα Χρηματαγοράς

Τα αξιόγραφα ή μέσα χρηματαγοράς είναι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις, διάρκειας ενός έτους ή μικρότερης. Περιλαμβάνουν έντοκα γραμμάτια, πιστοποιητικά καταθέσεων, εμπορικά χρεόγραφα και άλλα μέσα με ουσιαστικά ισοδύναμα χαρακτηριστικά, εφόσον παρουσιάζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) Έχουν αξία που μπορεί να προσδιοριστεί ανά πάσα στιγμή
- β) Δεν είναι παράγωγα
- γ) Έχουν ληκτότητα κατά την έκδοση μέχρι και 397 ημέρες.

Τα αξιόγραφα δεν πληρώνουν συνήθως κάποιο τόκο επί του επενδυσμένου κεφαλαίου αλλά εκδίδονται με τιμή διάθεσης χαμηλότερη της ονομαστικής τους αξίας (υπό το άρτιον) και στη λήξη ο εκδότης τα επαναγοράζει στην ονομαστική τους αξία (η απόδοσή τους ισούται με τη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της αρχικής μειωμένης τιμής τους). Σε σπάνιες περιπτώσεις, υπάρχει τοκομερίδιο. Τα αξιόγραφα χρηματαγοράς διακρίνονται σε σχέση με την πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παράγονται από εγκεκριμένους διεθνείς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης, οι οποίοι πραγματοποιούν τακτικές αναλύσεις σχετικά με την ικανότητα του εκδότη (κυβερνήσεις, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις) να ανταποκρίνεται στις δανειακές του υποχρεώσεις.

Διακρίνονται επιπλέον με βάση την πολυπλοκότητά τους σε απλά (μη πολύπλοκα) και πολύπλοκα. Ως πολύπλοκα νοούνται τα μέσα χρηματαγοράς που ενσωματώνουν παράγωγο.

Σε ποιους απευθύνονται:

Τα απλά αξιόγραφα χρηματαγοράς είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους), ανεξαρτήτως γνώσεων και εμπειρίας, ενώ απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές με βραχυπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα που στοχεύουν ανάλογα με την πιστοληπτική διαβάθμιση του αξιολογούμενου σε χαμηλότερες ή υψηλότερες αποδόσεις. Τα αξιόγραφα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης είναι ευχερώς ρευστοποιήσιμα.

Δεν διατίθενται σε πελάτες που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν διάθεση ανάληψης κινδύνου ή επιθυμούν ένα πλήρως εγγυημένο εισόδημα ή αποδόσεις.

Ενδεικτικά, τα αξιόγραφα χρηματαγοράς περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- **Έντοκα Γραμμάτια Δημοσίου (Treasury Bills /Government Notes):** Πρόκειται για βραχυπρόθεσμα αξιόγραφα χρηματαγοράς (διάρκειας ενός έτους ή μικρότερης) που συνήθως εκδίδονται από τις κεντρικές τράπεζες κρατών και έχουν την εγγύηση του δημοσίου (π.χ. έντοκα γραμμάτια του ελληνικού δημοσίου, T-Bills του αμερικανικού δημοσίου). Δεν πληρώνουν κάποιο τόκο επί του

επενδύομενου κεφαλαίου πριν από τη λήξη τους αλλά εκδίδονται σε χαμηλότερη τιμή της ονομαστικής τους αξίας αποφέροντας με αυτόν τον τρόπο θετική απόδοση κατά τη λήξη τους.

- **Πιστοποιητικά Καταθέσεων** (Certificates of Deposits): Τα Πιστοποιητικά Καταθέσεων είναι αξιόγραφα χρηματαγοράς, τα οποία εκδίδονται συνήθως από εμπορικές τράπεζες με προκαθορισμένη λήξη, η οποία κυμαίνεται από ένα μήνα έως και πέντε έτη. Τα πιστοποιητικά καταθέσεων φέρουν συνήθως σταθερό επιτόκιο και είναι σχεδιασμένα για να κατέχονται από τους επενδυτές μέχρι τη λήξη τους, κατά την οποία το επενδύομενο κεφάλαιο επιστρέφεται μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους.
- **Εμπορικά Χρεόγραφα** (Commercial Papers): Πρόκειται για αξιόγραφα που εκδίδονται από ιδιωτικές επιχειρήσεις στην ονομαστική τους αξία ή σε αξία χαμηλότερη αυτής (στο άρτιο ή υπό το άρτιο) προκειμένου να χρηματοδοτήσουν τις ανάγκες κεφαλαίων κίνησής τους, με λήξη συνήθως έως ένα έτος. Τα εμπορικά χρεόγραφα είναι μεταβιβάσιμα και διαπραγματεύσιμα στη δευτερογενή αγορά. Οι εκδότες των μέσων αυτών είναι συνήθως μεγάλες επιχειρήσεις που διαθέτουν αρκετά υψηλή πιστοληπτική διαβάθμιση.
- **Γραμμάτια Τραπεζικής Αποδοχής** (Bankers' Acceptance Notes): Πρόκειται για βραχυπρόθεσμα μέσα χρηματαγοράς, τα οποία εκδίδονται από μεγάλες επιχειρήσεις. Η αποπληρωμή τόσο του αρχικού επενδύομενου κεφαλαίου όσο και των τόκων είναι εγγυημένη από τραπεζικό οργανισμό.
- **Repos & Reverse Repos**: Συμφωνίες επαναγοράς ισοδύναμες με προθεσμιακές καταθέσεις, οι οποίες έχουν συνήθως ως ενέχυρο αξιόγραφα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Επενδυτικοί Κίνδυνοι:

- Πιθανότητα απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδύομενου κεφαλαίου στην περίπτωση που ο εκδότης του συγκεκριμένου τίτλου αδυνατεί να ανταποκριθεί μερικώς ή ολικώς των υποχρεώσεών του κατά την ημερομηνία λήξης του τίτλου.
- Κίνδυνος χαμηλής εμπορευσιμότητας στην περίπτωση αξιολογίων χαμηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

8.2 Ομόλογα, Λοιποί Τίτλοι Σταθερού εισοδήματος

Τα ομόλογα είναι χρεόγραφα με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Ο εκδότης (δανειζόμενος) είναι υποχρεωμένος να αποπληρώσει το κεφάλαιο που έχει δανειστεί σε προκαθορισμένη ημερομηνία (ημερομηνία λήξης ομολόγου).
- Ο εκδότης υποχρεούται να καταβάλει, σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, τόκο στον πιστωτή με την μορφή τοκομεριδίων (κουπονιών) βάσει προκαθορισμένου επιτοκίου. Κατά κανόνα, τα ομόλογα είναι τίτλοι μεταβιβάσιμοι και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης κυρίως στην δευτερογενή διατραπεζική αγορά αλλά και σε οργανωμένες αγορές και λοιπά Τόπους Διαπραγμάτευσης.

Ο κάτοχος ενός ομολόγου μπορεί να προσβλέπει, τόσο την απόδοση που προκύπτει από το τοκομερίδιο, όσο και στο ενδεχόμενο υπεραξίας λόγω ανόδου της τιμής του ομολόγου στους τόπους διαπραγμάτευσης του τίτλου.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των ομολόγων είναι:

- **Ονομαστική Αξία:** Είναι το ποσό ή το κεφάλαιο που πρέπει αποπληρώσει ο εκδότης στον κομιστή του τίτλου κατά την λήξη. Η ονομαστική αξία αποτελεί επίσης τη βάση πάνω στην οποία υπολογίζεται ο τόκος.
- **Τιμή:** Η τιμή του ομολόγου ορίζεται ως ποσοστό επί της ονομαστικής αξίας. Η τιμή μπορεί να αναφέρεται στην:
 - Τιμή Έκδοσης (Issue Price): Είναι η αρχική τιμή, στην οποία διατίθεται το ομόλογο στην πρωτογενή αγορά κατά την ημερομηνία έκδοσής του
 - Τιμή Αγοράς (Bid Price): Είναι η τιμή των αγοραστών του τίτλου στην δευτερογενή αγορά και στην οποία μπορεί ο επενδυτής να πουλήσει τον ομολογιακό τίτλο
 - Τιμή Προσφοράς (Offer Price): Είναι η τιμή των πωλητών του τίτλου στην δευτερογενή αγορά και στην οποία ο υποψήφιος επενδυτής μπορεί ν' αγοράσει τον ομολογιακό τίτλο

- Τιμή Αποπληρωμής (Redemption Price): Είναι η τιμή αποπληρωμής του ομολόγου στην λήξη του και ορίζεται κατά την έκδοση του ομολόγου.
- **Ημερομηνία Έκδοσης** (Issue Date): Είναι ημερομηνία κατά την οποία εκδίδεται το ομόλογο.
- **Ημερομηνία Λήξης** (Maturity Date): Είναι η ημερομηνία λήξης του ομολόγου.
- **Επιτόκιο / Τοκομερίδιο** (Interest Rate / Coupon): Είναι το επιτόκιο βάσει του οποίου υπολογίζεται η περιοδική πληρωμή του τόκου (κουπόνι). Εκφράζεται σε ετήσια βάση ως ποσοστό επί της ονομαστικής αξίας του ομολόγου. Συνήθως, ένα ομόλογο πραγματοποιεί τις πληρωμές του (κουπόνια) κάθε μήνα, τρίμηνο, εξάμηνο ή χρόνο, ενώ το κουπόνι μπορεί να είναι σταθερό ή κυμαινόμενο.
- **Δεδουλευμένοι Τόκοι** (Accrued Interest): Είναι ο οφειλόμενος από τον εκδότη τόκος που έχει σωρευτεί μεταξύ της ημερομηνίας τελευταίας πληρωμής του τοκομεριδίου και της ημερομηνίας υπολογισμού.
- **Απόδοση στη λήξη** (Yield to Maturity): Είναι η απόδοση που θα αποκομίσει ο επενδυτής διακρατώντας το ομόλογο έως την λήξη του - υπό την προϋπόθεση πως κάθε χρηματική εισροή θα επανεπενδυθεί με επιτόκιο ίσο με το τοκομερίδιο - και εκφράζεται ως ποσοστό επί τοις 100 (%)
- **Επιτοκιακή διαφορά** (interest rate margin): Είναι κεντρικό χαρακτηριστικό των ομολόγων κυμαινόμενου επιτοκίου (δείτε πιο κάτω): Η επιτοκιακή διαφορά είναι η διαφορά (margin / spread) του επιτοκίου του τίτλου σε σχέση με το επιτόκιο αναφοράς του τίτλου. Για παράδειγμα, αν ένα ομόλογο κυμαινόμενου επιτοκίου προβλέπει τοκομερίδιο LIBOR + 3%, τότε το +3% αποτελεί την επιτοκιακή διαφορά του ομολόγου. Η επιτοκιακή διαφορά μπορεί να αναφέρεται και σε **μονάδες βάσης** (όπου 100 μονάδες βάσης ισούνται με 1%).
- **Επίπεδο εξασφάλισης** (Seniority): Είναι η προτεραιότητα με την οποία θα καλυφθούν οι απαιτήσεις των κατόχων των τίτλων σε περίπτωση αναδιάρθρωσης των κεφαλαίων ή της εκκαθάρισης των περιουσιακών στοιχείων του εκδότη. Σε όρους διαβάθμισης εξασφάλισης λοιπόν, τα ομόλογα και οι λοιποί τίτλοι σταθερού εισοδήματος διακρίνονται σε:
 - Ομόλογα Υψηλής εξασφάλισης (Senior)
 - Τίτλους μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2 Capital) ή χαμηλής εξασφάλισης (Tier 1 Capital)
- **Πιστοληπτική Διαβάθμιση** (Credit Rating): Είναι η διαβάθμιση ενός ομολόγου σύμφωνα με τον πιστωτικό κίνδυνο που παρουσιάζει. Η διαβάθμιση του ομολόγου είναι συνδεδεμένη με την πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παράγονται από εγκεκριμένους διεθνείς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης, οι οποίοι πραγματοποιούν τακτικές αναλύσεις σχετικά με την ικανότητα του εκδότη (κυβερνήσεις, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις) να ανταποκρίνεται στις δανειακές του υποχρεώσεις. Λόγω της μεγάλης ποικιλίας που υπάρχει στους τίτλους σταθερού εισοδήματος (π.χ. βραχυπρόθεσμοι ή μακροπρόθεσμοι, με υψηλή ή μειωμένη εξασφάλιση κ.λπ.), ενδέχεται διαφορετικές εκδόσεις ομολόγων και λοιπών τίτλων από τον ίδιο εκδότη να αξιολογούνται με διαφορετική πιστοληπτική διαβάθμιση. Οι τρεις πιο γνωστοί Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (E.O.Π.A) που δραστηριοποιούνται σε διεθνές επίπεδο, χρησιμοποιούν κυρίως τις ακόλουθες αξιολογήσεις:

	MOODY'S		S&P		FITCH		
	Long term	Short term	Long term	Short term	Long term	Short term	
INVESTMENT GRADE	Aaa	Prime 1	AAA	A-1 +	AAA	F1+	HIGHEST
	Aa1		AA+		AA+		
	Aa2		AA		AA		
	Aa3	AA-	AA-				
	A1	Prime 2	A+	A-1	A+	F1	
	A2		A		A		
	A3		A-		A-		
	Baa1	Prime 3	BBB+	A-2	BBB+	F2	
	Baa2		BBB		BBB		
	Baa3		BBB-		BBB-		
NON-INVESTMENT GRADE	Ba1	Not prima	BB+	B	BB+	B	LOWEST
	Ba2		BB		BB		
	Ba3		BB-		BB-		
	B1	Not prima	B+	C	B+	C	
	B2		B		B		
	B3		B-		B-		
	Caa	Not prima	CCC	D	CCC	D	
	Ca		CC		CC		
	C		C		C		

Source: The Association of Corporate Treasurers

Ανάλογα με τον εκδότη, τα ομόλογα διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- **Κυβερνητικά Ομόλογα** (Government Bonds): Είναι ομόλογα, τα οποία εκδίδουν κυβερνήσεις κρατών ή εκδίδονται από τους αντίστοιχους κρατικούς οργανισμούς διαχείρισης χρέους (π.χ. Ελληνική Κυβέρνηση, Αμερικανική Κυβέρνηση)
- **Ομόλογα Υπερεθνικών Οργανισμών** (Supranational Bonds): Είναι ομόλογα που εκδίδονται από υπερεθνικούς οργανισμούς (π.χ. η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων)
- **Ομόλογα Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης** (Municipal Bonds): Είναι ομόλογα, τα οποία εκδίδουν οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (π.χ. Δήμοι)
- **Εταιρικά Ομόλογα** (Corporate Bonds): Είναι ομόλογα που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις.

Ανάλογα με το τοκομερίδιο που πληρώνουν, οι κυριότεροι τύποι ομολόγων είναι οι ακόλουθοι:

- **Ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου** (Zero-Coupon Bonds): Τα ομόλογα αυτά εκδίδονται υπό το άρτιο και δεν κάνουν καμία ενδιάμεση πληρωμή τοκομεριδίων/κουπονιών, παρά μόνο την αποπληρωμή της ονομαστικής αξίας του ομολόγου στη λήξη του. Η απόδοση του ομολόγου προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής του αξίας και του αρχικού επενδυμένου κεφαλαίου.
- **Ομόλογα Σταθερού Τοκομεριδίου** (Fixed Coupon Bonds): Τα ομόλογα αυτά πληρώνουν σταθερό τοκομερίδιο, το οποίο καθορίζεται κατά την έκδοσή τους και σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα (π.χ. κάθε μήνα, τρίμηνο, εξάμηνο ή έτος) μέχρι και τη λήξη τους.
- **Ομόλογα Κυμαινόμενου Επιτοκίου** (Floating Rate Bonds): Τα ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου πληρώνουν τοκομερίδιο, το οποίο αναπροσαρμόζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με βάση το επιτόκιο αναφοράς (π.χ. Euribor, Libor κλπ). Το επιτοκιακό περιθώριο του ομολόγου μπορεί να προστίθεται ή να αφαιρείται από το επιτόκιο αναφοράς (π.χ. 3M Euribor+0.5% ή 3M Euribor -0.10%. Το τοκομερίδιο συνήθως αναπροσαρμόζεται σε κάθε περίοδο εκτοκισμού και εξαρτάται από τη διακύμανση του επιτοκίου αναφοράς. Σε περίπτωση που, την ημέρα αναπροσαρμογής του επιτοκίου, το επιτόκιο αναφοράς έχει μειωθεί σε σχέση με την προηγούμενη ημερομηνία πληρωμής τοκομεριδίου, τότε το τρέχον τοκομερίδιο θα μειωθεί αντίστοιχα και αντιστρόφως.
- **Ομόλογα προστατευμένα από τον πληθωρισμό** (Inflation-protected Bonds/Notes). Αυτή η κατηγορία ομολόγων συνδέει τα τοκομερίδια με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, παρέχοντας έτσι προστασία στο ενδεχόμενο της μελλοντικής αύξησης του πληθωρισμού.
- **Ομόλογα με Δικαίωμα Πρόωρης Ανάκλησης/Εξαγοράς από τον Εκδότη** (Callable Bonds): Τα ομόλογα αυτά δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα να τα ανακαλέσει σε συγκεκριμένες μελλοντικές ημερομηνίες, δηλαδή να τα αποπληρώσει πριν τη λήξη τους. Για παράδειγμα, εάν τα επιτόκια υποχωρήσουν σημαντικά συγκριτικά με το τοκομερίδιο των ομολόγων, τότε ο εκδότης μπορεί να εξασκήσει το δικαίωμα ανάκλησης σε συγκεκριμένη ημερομηνία και τιμή, που προκαθορίζονται κατά την έκδοση του ομολόγου.
- **Ομόλογα με Δικαίωμα Πρόωρης Αποπληρωμής/Πώλησης από τον Επενδυτή** (Puttable Bonds): Ένα τέτοιο ομόλογο δίνει στον κάτοχό του το δικαίωμα να απαιτήσει από τον εκδότη την πρόωρη αποπληρωμή του σε προκαθορισμένη τιμή. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που τα επιτόκια αυξηθούν σημαντικά συγκριτικά με το τοκομερίδιο του ομολόγου, τότε ο κάτοχος του ομολόγου δύναται να εξασκήσει το δικαίωμα πώλησης στην τιμή και την ημέρα που έχουν προκαθοριστεί κατά την έκδοση του ομολόγου.
- **Ομόλογα χωρίς υποχρέωση λήξης** (Perpetual Bonds): Το κύριο χαρακτηριστικό αυτών των ομολόγων είναι ότι δεν έχουν κάποια συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης. Πραγματοποιούν πληρωμές είτε σταθερών τοκομεριδίων ή τοκομεριδίων κυμαινόμενου επιτοκίου. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα ομόλογα αυτά εμπεριέχουν ένα δικαίωμα εξαγοράς/ανάκλησης (call option), το οποίο δίνει στον εκδότη το δικαίωμα να τα ανακαλέσει σε μια μελλοντική χρονική στιγμή και σε προκαθορισμένη τιμή.
- **Ομόλογα σταδιακής αποπληρωμής από τον εκδότη** (Sinkable Bonds): Ένα τέτοιο ομόλογο δίνει στον εκδότη το δικαίωμα της σταδιακής αποπληρωμής του σε προκαθορισμένες τιμές και ημερομηνίες.

- **Μετατρέψιμα Ομόλογα (Convertible Bonds):** Τα μετατρέψιμα ομόλογα προσφέρουν στον επενδυτή το δικαίωμα να τα μετατρέψει σε άλλα αξιόγραφα του ίδιου εκδότη, συνήθως μετοχές. Το δικαίωμα μετατροπής μπορεί να εξασκηθεί σε συγκεκριμένες μελλοντικές ημερομηνίες, ενώ ο λόγος μετατροπής μεταξύ του ομολόγου και του αντίστοιχου υποκείμενου αξιόγραφου καθορίζεται σύμφωνα με προκαθορισμένες διαδικασίες.
- **Δομημένα/Σύνθετα Ομόλογα (Structured/Complex Bonds):** Είναι τα ομόλογα, των οποίων η απόδοση ή και η αποπληρωμή του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη δεν είναι προκαθορισμένα, αλλά εξαρτώνται από συγκεκριμένα υποκείμενα αξιόγραφα, δείκτες ή άλλους παράγοντες
- **Υβριδικοί Τίτλοι (Hybrid Notes):** Είναι αξιόγραφα, τα οποία συνδυάζουν χαρακτηριστικά δύο περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά κύριο λόγο τίτλων χρέους και μετοχών. Συνήθως δεν έχουν ημερομηνία λήξης ή έχουν ημερομηνία λήξης ιδιαίτερα μακρινή και εμπεριέχουν δικαίωμα ανάκλησης από τον εκδότη τους (όπως και τα διηνεκή ομόλογα). Πολλές φορές πληρώνουν τόκο / μέρισμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, όμως οι εκδότες τους μπορούν να αναβάλουν ή ακόμα και να παραλείψουν κάποιες από τις πληρωμές αυτές (όπως στην περίπτωση των προνομιούχων μετοχών).

Ανάλογα με την πολυπλοκότητα τα ομόλογα διακρίνονται σε πολύπλοκα και μη πολύπλοκα:

Παραδείγματα απλών (μη πολύπλοκων ομολόγων):

- Ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου (Zero-Coupon Bonds)
- Ομόλογα Σταθερού Τοκομεριδίου (Fixed Coupon Bonds)
- Ομόλογα Κυμαινόμενου Επιτοκίου (Floating Rate Bonds)

Παραδείγματα πολύπλοκων ομολόγων, τα οποία εμπεριέχουν στη δομή τους παράγωγο:

- Ομόλογα που ο εκδότης έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει, δηλαδή να τα αποπληρώσει, πριν την καθορισμένη λήξη τους (callable bonds)
- Ομόλογα που ο επενδυτής έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από τον εκδότη την πρόωρη (πριν από τη συμβατική ημερομηνία λήξης) αποπληρωμή τους (puttable bonds)
- Μετατρέψιμα σε μετοχές ομόλογα (convertible bonds) που ο επενδυτής έχει το δικαίωμα να τα μετατρέψει σε μετοχές του εκδότη
- Δικαιώματα αγοράς σε καθορισμένη τιμή (warrants)
- Δομημένα ομόλογα/αξιόγραφα, των οποίων η απόδοση εξαρτάται από την πορεία άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων ή χρηματιστηριακών δεικτών (indexed bonds) και πιστοποιητικά επένδυσης στην επίδοση υποκείμενων μέσων (turbo certificates)
- Χρεόγραφα συνδεδεμένα με τον πιστωτικό κίνδυνο (credit linked notes).

Επισημάνσεις για τις επενδύσεις σε ομόλογα

1. Υπάρχει αρνητική σχέση μεταξύ της τιμής και της απόδοσης στην λήξη (yield to maturity). Δηλαδή όταν αυξάνεται η τιμή ενός ομολόγου, τότε αντίστοιχα μειώνεται η απόδοση στην λήξη και το αντίστροφο.
2. Σε περίπτωση που ο επενδυτής πουλήσει τα προϊόντα σταθερού εισοδήματος που κατέχει πριν από την ημερομηνία λήξης, ενδέχεται να απωλέσει μέρος της απόδοσης ή ακόμα και του αρχικού επενδυμένου κεφαλαίου. Αυτό συμβαίνει διότι για την αποτίμηση των ομολόγων στη δευτερογενή αγορά λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες, όπως π.χ. τα τρέχοντα επιτόκια, ο χρόνος που απομένει μέχρι τη λήξη του ομολόγου, τα τυχόν τοκομερίδια, τυχόν σχετικές συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι τιμές των μετοχών (για τα μετατρέψιμα ομόλογα), οι τιμές των υποκείμενων αξιών (για τα ομόλογα που ενσωματώνουν παράγωγο) κλπ. Επομένως, πριν από την καθορισμένη ημερομηνία λήξης των ομολόγων, οι τιμές αγοράς και πώλησής τους ενδέχεται να είναι σημαντικά χαμηλότερες από την ονομαστική αξία τους
3. Οι τιμές των δομημένων ομολόγων επηρεάζονται σημαντικά από τις τιμές των υποκείμενων αξιογράφων, γεγονός το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές απώλειες του επενδυμένου κεφαλαίου στην περίπτωση που δεν υπάρχει καμία εγγύηση αποπληρωμής του αρχικού κεφαλαίου.
4. Για τα μέσα της παρούσας κατηγορίας παρακαλούμε επιπλέον να ανατρέξετε στην ενότητα 9.1. “Χρηματοπιστωτικά μέσα δεκτικά υπαγωγής στο καθεστώς εξυγίανσης του νόμου 4335/2015 (Οδηγία 2014/59/ΕΕ)”

Επενδυτικοί Κίνδυνοι

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που απορρέουν από τις επενδύσεις σε ομόλογα είναι:

- **Κίνδυνος Αθέτησης (Insolvency Risk):** Ο εκδότης ενδέχεται είτε προσωρινά είτε μόνιμα, να αδυνατεί να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του, δηλαδή να μην είναι σε θέση να αποπληρώσει είτε το επενδυμένο κεφάλαιο είτε/και τις περιοδικές πληρωμές των τοκομεριδίων. Η φερεγγυότητα ενός εκδότη μπορεί να μεταβληθεί για ποικίλους λόγους, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της οικονομίας ή/και της χώρας όπου ο εκδότης δραστηριοποιείται, του χρηματοοικονομικού συστήματος στο σύνολό του, καθώς και των οικονομικών και πολιτικών συνθηκών που επικρατούν τη δεδομένη χρονική στιγμή. Η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης του εκδότη επηρεάζει άμεσα την τιμή των αξιογράφων τα οποία έχει εκδώσει.
- **Πιστωτικός Κίνδυνος (Credit Risk):** Οι κάτοχοι ομολόγων είναι εκτεθειμένοι στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη. Η πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη αντανακλά την αντικειμενική γνώμη των εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης αναφορικά με τη πιθανότητα αποπληρωμής τόσο του αρχικού κεφαλαίου όσο και των περιοδικών πληρωμών. Η πιστοληπτική διαβάθμιση δεν αποτελεί εγγύηση για τη φερεγγυότητα του εκδότη και δε λαμβάνει υπόψη άλλους εξωγενείς κινδύνους π.χ. αλλαγές των συνθηκών της αγοράς. Επισημαίνεται ότι η τιμή των ομολόγων θα μειωθεί σε περίπτωση που ο εκδότης δεν ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του ή η πιστοληπτική του διαβάθμιση μειωθεί.
- **Κίνδυνος Αγοράς (Market Risk):** Είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με τις διακυμάνσεις των τιμών των ομολόγων, κυρίως ως αποτέλεσμα μεταβολών στα επιτόκια και στον πληθωρισμό. Γενικά, όταν τα επιτόκια αυξάνονται η τιμή των ομολόγων – κυρίως αυτών που πληρώνουν σταθερό τοκομερίδιο – τείνει να μειωθεί. Επιπρόσθετα, όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια των ομολόγων, τόσο περισσότερο επηρεάζεται η τιμή τους από τις μεταβολές των επιτοκίων.
- **Κίνδυνος Ρευστότητας (Liquidity Risk):** Είναι ο κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο κάτοχος/επενδυτής να πουληθεί το ομολόγό του σε τιμή χαμηλότερη της δίκαιης αποτίμησής του, λόγω έλλειψης επαρκούς εμπορευσιμότητας στις αγορές που διαπραγματεύεται.
- **Κίνδυνος πρόωρης αποπληρωμής (Premature Redemption Risk):** Η εξάσκηση του δικαιώματος της πρόωρης αποπληρωμής απ' τον εκδότη, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αλλαγή της προσδοκώμενης απόδοσης για τον επενδυτή και να προκαλέσει αδυναμία επανεπένδυσης του κεφαλαίου σε προϊόντα με παρόμοιες αποδόσεις.
- **Πολιτικός Κίνδυνος (Political risk):** Η εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων από τον εκδότη μπορεί επίσης να επηρεαστεί και από τις οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις που ενδεχομένως να διαδραματίζονται στις χώρες που δραστηριοποιείται ο εκδότης. Τέτοια γεγονότα μπορεί να επιφέρουν σημαντικές απώλειες, ακόμα και ολόκληρου του επενδυμένου κεφαλαίου.
- **Κίνδυνοι που σχετίζονται με ομόλογα συγκεκριμένου τύπου (Risks related to specific types of bonds):** Επιπλέον κίνδυνοι ενδέχεται να συνδέονται με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του κάθε τίτλου ξεχωριστά. Για συγκεκριμένα είδη ομολόγων είναι απαραίτητο να εξεταστούν ενδελεχώς όλοι οι κίνδυνοι, οι οποίοι αναφέρονται στους όρους έκδοσης και να αποφεύγεται οποιαδήποτε επένδυση σε αυτά πριν να κατανοηθούν πλήρως όλοι οι κίνδυνοι. Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση επένδυσης σε υβριδικά αξιόγραφα, όπου ο επενδυτής θα πρέπει να γνωρίζει ότι η συγκεκριμένη κατηγορία αξιογράφων παρέχει μειωμένες εξασφαλίσεις και οι απαιτήσεις των κατόχων των υβριδικών αξιογράφων είναι υποδεέστερες από τις απαιτήσεις των κατόχων ομολόγων υψηλής εξασφάλισης (senior bonds) και των λοιπών πιστωτών της. Αντίστοιχα, στους δομημένους τίτλους και στα δομημένα ομόλογα (structured notes), ο επενδυτής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους επιπλέον κινδύνους που έχουν σχέση με την χρήση παραγώγων (derivatives) και την μόχλευση (leverage) που συνήθως εμπεριέχονται σε τέτοιους τίτλους. Επιπροσθέτως, τέτοια προϊόντα μπορεί να ενέχουν, επιπλέον του φυσιολογικού επιπέδου, κίνδυνο εμπορευσιμότητας καθώς το μέγεθος της έκδοσης να είναι πιθανώς μικρό και η τιμολόγησή τους δύσκολη.

Συνοπτικός Πίνακας Κινδύνων σε Τίτλους Σταθερού Εισοδήματος				
	Κίνδυνος Αθέτησης	Πιστωτικός κίνδυνος	Επιτοκιακός κίνδυνος	Κίνδυνος αγοράς
Με βάση τον τύπο του επιτοκίου				
Σταθερού επιτοκίου (fixed rate)	Δεν σχετίζεται	Δεν σχετίζεται	Ναι. Ανάλογος με τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Ανάλογος με τη διάρκεια μέχρι τη λήξη
Κυμαινόμενου Επιτοκίου (floating rate)	Δεν σχετίζεται	Δεν σχετίζεται	Όχι	Μέτριος
Χωρίς κουπόνι (Zero Coupon)	Δεν σχετίζεται	Δεν σχετίζεται	Ναι. Ανάλογος με τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Ανάλογος με τη διάρκεια μέχρι τη λήξη
Μεταβλητού (variable)	Δεν σχετίζεται	Δεν σχετίζεται	Ναι. Εξαρτάται τον τρόπο υπολογισμού του επιτοκίου	Ναι. Εξαρτάται τον τρόπο υπολογισμού του επιτοκίου
Με βάση την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας				
Υψηλότερης πιστοληπτικής Αξιολόγησης - AAA	Ελάχιστος	Ελάχιστος	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη
Υψηλής Πιστοληπτικής Ικανότητας (Investment Grade)	Μεσαίος	Μεσαίος	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη
Χαμηλής Πιστοληπτικής ικανότητας (High Yield / Junk)	Υψηλός	Υψηλός	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη
Με βάση το επίπεδο εξασφάλισης				
Ομόλογα Υψηλής εξασφάλισης (Senior Bonds)	Ναι. Εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του Εκδότη	Ναι. Εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του Εκδότη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη
Υβριδικοί τίτλοι Tier2	Ναι. Εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του Εκδότη	Ναι. Εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του Εκδότη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη
Υβριδικοί Τίτλοι Tier 1	Ναι. Εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του Εκδότη	Ναι. Εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του Εκδότη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη
Με βάση ειδικά βασικά χαρακτηριστικά				
Δικαίωμα πρόωρης ανάκλησης από τον εκδότη (Callable)	Δεν σχετίζεται	Δεν σχετίζεται	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι την ανάκληση	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου και τη διάρκεια μέχρι την λήξη
Δικαίωμα του πιστωτή για πρόωρη αποπληρωμή (Puttable)	Δεν σχετίζεται	Δεν σχετίζεται	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου, τη διάρκεια μέχρι την πρόωρη αποπληρωμή και την τελική λήξη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου, τη διάρκεια μέχρι την πρόωρη αποπληρωμή και την τελική λήξη
Με δικαίωμα σταδιακής αποπληρωμής (Sinkable)	Δεν σχετίζεται	Δεν σχετίζεται	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου, τον ρυθμό αποπληρωμής και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη	Ναι. Εξαρτάται από τον τύπο του επιτοκίου, τον ρυθμό αποπληρωμής και τη διάρκεια μέχρι τη λήξη

Ενδεικτικά Παραδείγματα			
Παράδειγμα 1		Παράδειγμα 2	
ΕΙΔΟΣ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	A+	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	A+
ΤΥΠΟΣ ΚΟΥΠΟΝΙΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟ	ΤΥΠΟΣ ΚΟΥΠΟΝΙΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟ
ΚΟΥΠΟΝΙ	3.00%	ΚΟΥΠΟΝΙ	3.00%
ΛΗΞΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	14/09/2020	ΛΗΞΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	14/09/2020
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	14/09/2015	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ / ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	14/09/2015
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000
ΤΙΜΗ	100	ΤΙΜΗ	100
ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000
ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΛΗΞΗ	3,00%	ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΛΗΞΗ	3,00%
ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΤΑ	1,00%	ΘΕΤΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΤΑ	1,00%
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	14/10/2015	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	14/10/2015
ΝΕΑ ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΛΗΞΗ	4,00%	ΝΕΑ ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΛΗΞΗ	2,00%
ΝΕΑ ΤΙΜΗ	95,61	ΝΕΑ ΤΙΜΗ	104,64
ΝΕΑ ΑΞΙΑ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	95.611	ΝΕΑ ΑΞΙΑ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	104.639
ΜΕΙΩΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ	-4.389	ΑΥΞΗΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ	4.639
Παράδειγμα 3		Παράδειγμα 4	
ΕΙΔΟΣ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	A+	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	A+
ΤΥΠΟΣ ΚΟΥΠΟΝΙΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟ	ΤΥΠΟΣ ΚΟΥΠΟΝΙΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟ
ΚΟΥΠΟΝΙ	3.00%	ΚΟΥΠΟΝΙ	3.00%
ΛΗΞΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	14/09/2020	ΛΗΞΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	14/09/2020
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	14/09/2015	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ / ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	14/09/2015
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000
ΤΙΜΗ	100	ΤΙΜΗ	100
ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000
ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΛΗΞΗ	3,00%	ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΛΗΞΗ	3,00%
ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	ΘΕΤΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ
ΝΕΑ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	BBB+	ΝΕΑ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	AA+
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	14/10/2015	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	14/10/2015
ΝΕΑ ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΛΗΞΗ (+1,5%)	4,50%	ΝΕΑ ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΛΗΞΗ (+1,5%)	1,50%
ΝΕΑ ΤΙΜΗ	93,51	ΝΕΑ ΤΙΜΗ	107,06
ΝΕΑ ΑΞΙΑ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	93.508	ΝΕΑ ΑΞΙΑ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	107.060
ΜΕΙΩΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ	-6.492	ΑΥΞΗΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ	7.060
Παράδειγμα 5*		Παράδειγμα 6	
ΕΙΔΟΣ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	ΔΟΜΗΜΕΝΟ - REVERSE	ΕΙΔΟΣ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	ΔΟΜΗΜΕΝΟ - REVERSE
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	A+	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΔΟΤΗ	A+
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΜΕΤΟΧΗ ABC INC	ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	ΜΕΤΟΧΗ ABC INC
ΤΥΠΟΣ ΚΟΥΠΟΝΙΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟ	ΤΥΠΟΣ ΚΟΥΠΟΝΙΟΥ	ΣΤΑΘΕΡΟ
ΚΟΥΠΟΝΙ	3.00%	ΚΟΥΠΟΝΙ	3.00%
ΛΗΞΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	24/09/2016	ΛΗΞΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	24/09/2016
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	24/09/2015	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	24/09/2015
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	25,00	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	25,00
ΤΙΜΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	25,00	ΤΙΜΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	25,00
ΤΙΜΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗΣ (70% Της ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ)	17,50	ΤΙΜΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗΣ (70% Της ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ)	17,50
ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	100.000
ΤΙΜΗ	97,4	ΤΙΜΗ	97,4
ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	97.400	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	97.400
ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΛΗΞΗ	5,74%	ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΛΗΞΗ	5,74%
ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ 1	ΠΤΩΣΗ ΤΙΜΗΣ ΣΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ	ΘΕΤΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ 1	ΑΝΟΔΟΣ ΤΙΜΗΣ ΣΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ
ΝΕΑ ΤΙΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	20,00	ΝΕΑ ΤΙΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	30,00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	24/10/2015	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	24/10/2015
ΝΕΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ	94,00	ΝΕΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ	98,60
ΝΕΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΛΗΞΗ	10,09%	ΝΕΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗ ΛΗΞΗ	4,57%
ΝΕΑ ΤΙΜΗ	93,51	ΝΕΑ ΤΙΜΗ	107,06
ΝΕΑ ΑΞΙΑ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	94.000	ΝΕΑ ΑΞΙΑ ΟΜΟΛΟΓΟΥ	98.600
ΜΕΙΩΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ	-3.400	ΑΥΞΗΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ	1.200
ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ 2	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΟΥ ΣΕ ΜΕΤΟΧΕΣ	ΘΕΤΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ 2	ΛΗΞΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥ ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	24/09/2016	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ	24/09/2016
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ ΤΙΜΗΣ ΕΞΑΣΚΗΣΗΣ)	16,00	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΕΞΑΣΚΗΣΗΣ)	21,00
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	4.000	ΕΤΗΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥ 5.74%	5,74%
ΑΞΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ	64.000		
	-33.400		
*ΑΝ Η ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΟΥ ΕΙΝΑΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΕΞΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΤΕ Η ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΟΥ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ ΣΕ ΜΕΤΟΧΕΣ ΜΕ ΤΙΜΗ 25 ΕΥΡΩ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ.			

Σε ποιους απευθύνονται:

Τα ομόλογα είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους), ενώ ανάλογα τη διάκριση τους σε πολύπλοκα ή μη και την πιστοληπτική τους διαβάθμιση απευθύνονται σε επενδυτές με διαφορετικό επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας καθώς και διαφορετικούς επενδυτικούς στόχους.

Τα μη πολύπλοκα ομόλογα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης (μεγαλύτερο ή ίσο του BBB-) απευθύνονται σε επενδυτές:

- ανεξαρτήτως γνώσεων και εμπειρίας
- με μεσοπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα (άνω του 1 έτους)
- που στοχεύουν σε δημιουργία σταθερού εισοδήματος

Τα ομόλογα της ως άνω κατηγορίας είναι ευχερώς ρευστοποιήσιμα.

Δεν διατίθεται σε πελάτες που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου.

Τα μη πολύπλοκα ομόλογα χαμηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης (μικρότερη ή ίση του BBB) απευθύνονται σε επενδυτές:

- ανεξαρτήτως γνώσεων και εμπειρίας
- με μεσοπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα
- που στοχεύουν σε υψηλές αποδόσεις
- είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν τον κίνδυνο της χαμηλής εμπορευσιμότητας

Δεν διατίθεται σε επενδυτές που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου ή επιθυμούν ένα πλήρως εγγυημένο εισόδημα ή αποδόσεις.

Τα πολύπλοκα ομόλογα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης (μεγαλύτερο ή ίσο του BBB-) που εμπεριέχουν παράγωγο, το οποίο ενδέχεται να προκαλέσει περιορισμένες απώλειες κεφαλαίου απευθύνονται σε επενδυτές:

- με βασική γνώση και εμπειρία σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα πάνω από ένα χρόνο ή/και πάνω από 3 συναλλαγές σε διάστημα ενός έτους
- μεσοπρόθεσμο/μακροπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα
- που στοχεύουν σε δημιουργία σταθερού εισοδήματος

Τα ομόλογα της ως άνω κατηγορίας είναι ευχερώς ρευστοποιήσιμα. Δεν διατίθεται σε πελάτες που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου.

Τα πολύπλοκα ομόλογα χαμηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης (μικρότερη ή ίση του BBB-) που ενδέχεται να προκαλέσει περιορισμένη ή εκτεταμένη απώλεια κεφαλαίου απευθύνονται σε επενδυτές:

- με βασική γνώση και εμπειρία σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα πάνω από ένα χρόνο ή/και πάνω από 3 συναλλαγές σε διάστημα ενός έτους
- μεσοπρόθεσμο/μακροπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα
- που στοχεύουν σε υψηλές αποδόσεις
- είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν τον κίνδυνο της χαμηλής εμπορευσιμότητας

Δεν διατίθεται σε επενδυτές που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση συστήνεται στον επενδυτή, πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής επί ομολόγου να μελετήσει την ετήσια οικονομική έκθεση ή, κατά περίπτωση, και τις εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύει ο εκδότης, καθώς και το τυχόν υπάρχον ενημερωτικό δελτίο που έχει εκδοθεί ως προς το ομόλογο, στο οποίο ο Πελάτης πρόκειται να διενεργήσει την επένδυση ή ακόμη τον βαθμό κινδύνου που αντιπροσωπεύει το συγκεκριμένο είδος εκδότη και να αναζητήσει τυχόν δημοσιεύσεις / ανακοινώσεις σημαντικών γεγονότων, στις οποίες έχει προβεί ο εκδότης προς έκτακτη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, κυρίως μέσω του διαδικτυακού τόπου του χρηματιστηρίου, στο οποίο τα ομόλογα είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση ή και στον διαδικτυακό τόπο του ίδιου του εκδότη.

8.3 Εισηγμένες Μετοχές

Οι μετοχές αποτελούν μερίδια ιδιοκτησίας σε μια επιχείρηση. Το κεφάλαιο της επιχείρησης, οργανωμένης ως ανώνυμης εταιρίας (“societe anonyme”) διαιρείται σε μετοχές, οι οποίες ενδέχεται να είναι είτε κοινές μετοχές είτε προνομιούχες.

- **Κοινές Μετοχές:** Είναι η πιο συνηθισμένη μορφή μετοχικού τίτλου. Ενσωματώνει διάφορα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις της εταιρίας καθώς και το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της εταιρίας μέσω της είσπραξης μερίσματος σε περίπτωση διανομής.
- **Προνομιούχες Μετοχές:** Οι προνομιούχες μετοχές διαφέρουν από τις κοινές κυρίως επειδή οι πρώτες δεν φέρουν δικαίωμα ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων, αλλά υπό συγκεκριμένες συνθήκες οι κάτοχοι προνομιούχων μετοχών έχουν το ειδικό προνόμιο να λαμβάνουν πληρωμές σε μερίσματα πριν από κάθε διανομή μερίσματος προς τους κοινούς μετόχους, πάντα σε συμφωνία με τις ειδικές διατάξεις του καταστατικού της εταιρίας. Σε περίπτωση χρεοκοπίας του εκδότη των μετοχών και αφού όλοι οι υπόλοιποι πιστωτές της εταιρίας έχουν πληρωθεί, οι κάτοχοι των προνομιούχων μετοχών θα αποζημιωθούν πριν από τους κοινούς μετόχους. Επίσης, οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να είναι μετατρέψιμες, δηλαδή ενσωματώνουν το δικαίωμα να μετατρέψει ο κάτοχος τις προνομιούχες μετοχές σε ένα προκαθορισμένο αριθμό κοινών μετοχών, συνήθως εντός μιας προκαθορισμένης περιόδου, σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρίας.

Η πιο κοινή κατηγοριοποίηση εισηγμένων εταιρειών βασίζεται στην κεφαλαιοποίησή τους (στην περίπτωση που η επιχείρηση είναι εισηγμένη και διαπραγματεύεται σε ρυθμιζόμενη αγορά, η κεφαλαιοποίηση ορίζεται ως το γινόμενο της τιμής διαπραγμάτευσης της μετοχής επί το συνολικό αριθμό των υφιστάμενων μετοχών). Γενικά, όσο υψηλότερη είναι η κεφαλαιοποίηση μίας εταιρίας, τόσο μεγαλύτερη είναι η ρευστότητα των μετοχών της. Ωστόσο, υφίστανται διάφορες περιπτώσεις, στις οποίες οι μετοχές χαμηλότερης κεφαλαιοποίησης είναι δυνατό να παρουσιάζουν υψηλότερη ρευστότητα από μετοχές εταιριών υψηλότερης κεφαλαιοποίησης.

Οι εισηγμένες μετοχές μπορούν επίσης να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με τον κλάδο δραστηριότητας των εκδοτών τους, όπως τράπεζες, τηλεπικοινωνίες, πληροφορική, τρόφιμα και ποτά, ενέργεια, κατασκευές κλπ. Σε ρυθμιζόμενες αγορές υφίστανται δείκτες που αντικατοπτρίζουν την απόδοση των αντίστοιχων αγορών. Ενδεικτικά, οι μετοχές του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι οποίες ταξινομούνται σε έναν από τους παραπάνω κλάδους δραστηριότητας και παρουσιάζουν υψηλή ρευστότητα, συμμετέχουν σε διάφορους δείκτες, όπως είναι ο δείκτης FTSE/X.A. Large Cap για τις εταιρίες υψηλής κεφαλαιοποίησης (Blue Chips) και ο δείκτης FTSE/X.A. Mid Cap για εταιρίες μεσαίας κεφαλαιοποίησης (Mid-caps) .

Μια εταιρία υψηλής κεφαλαιοποίησης είναι επίσης πιθανό να παρουσιάσει χαμηλότερη διακύμανση στην τιμή της μετοχής της συγκρινόμενη με μια εταιρία μεσαίας ή χαμηλής κεφαλαιοποίησης. Ομοίως, οι μετοχές που συμμετέχουν σε δείκτες είναι πιο πιθανό να παρουσιάσουν χαμηλότερη διακύμανση της τιμής τους συγκριτικά με μετοχές της ίδιας κεφαλαιοποίησης που δε συμμετέχουν σε δείκτες. Επίσης, με βάση ιστορικά στοιχεία, τα Blue Chips με υψηλή εμπορευσιμότητα, όπως οι μετοχές που συμμετέχουν στο δείκτη Dow Jones του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης, παρουσιάζουν χαμηλότερη διακύμανση τιμής από μετοχές εισηγμένων εταιριών σε αναδυόμενες αγορές.

Οι Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (AEEX) αποτελούν ξεχωριστή κατηγορία μετοχών. Οι εταιρίες της συγκεκριμένης κατηγορίας αποτελούνται από συγκεκριμένο (κλειστό) αριθμό μετοχών (closed-end funds), οι οποίες διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές. Η τιμή αυτών των μετοχών παρουσιάζει παρόμοια συμπεριφορά με την τιμή άλλων εισηγμένων μετοχών και προσδιορίζεται από την προσφορά και τη ζήτηση. Ως αποτέλεσμα, μπορούν να διαπραγματεύονται πάνω ή κάτω από την καθαρή τους αξία.

Στις Γενικές Συνελεύσεις, οι μέτοχοι των εισηγμένων εταιριών εγκρίνουν τις επιχειρηματικές δράσεις που αποφασίζει η διοίκηση της εταιρίας. Αυτές οι ενέργειες λαμβάνουν χώρα μόνο μετά την έγκριση από την

Εποπτική Αρχή της ρυθμιζόμενης αγοράς, στην οποία οι μετοχές έχουν εισαχθεί. Τυπικές περιπτώσεις τέτοιων επιχειρηματικών ενεργειών αποτελούν οι εξής:

- **Πληρωμή Μερισμάτων:** Αποτελείται από το μέρος των κερδών της εταιρίας που διανέμεται στους μετόχους.
- **Αύξηση Κεφαλαίου με Έκδοση Δικαιωμάτων:** Η αύξηση κεφαλαίου μέσω έκδοσης δικαιωμάτων είναι μια ειδική μορφή ίδιο-προσφοράς ή ίδιο-εγγραφής. Με τα δικαιώματα της εν λόγω έκδοσης, οι υπάρχοντες μέτοχοι έχουν το προνόμιο να αγοράσουν έναν ορισμένο αριθμό νέων μετοχών από την εταιρία σε καθορισμένη τιμή εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος.
- **Αύξηση Κεφαλαίου χωρίς Έκδοση Δικαιωμάτων:** Παραίτηση από το δικαίωμα συμμετοχής (πλεονέκτημα δικαιώματος) των υφιστάμενων μετόχων στην αύξηση κεφαλαίου, υπέρ της συμμετοχής των εργαζομένων της εταιρίας ή θεσμικών/στρατηγικών επενδυτών.
- **Δωρεάν Διανομή Μετοχών:** Είναι η διανομή νέων μετοχών στους μετόχους της εταιρίας ως μέσο κεφαλαιοποίησης των αποθεματικών της.
- **Διάσπαση Μετοχών:** Μια διάσπαση μετοχών μειώνει την αξία κάθε μετοχής, αλλά την ίδια στιγμή αυξάνει τον αριθμό των μετοχών αναλογικά. Συνεπώς, δεν αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο, μπορεί ωστόσο να βελτιώσει τη ρευστότητα πολύ ακριβών μετοχών.
- **Αντίστροφη Διάσπαση Μετοχών:** Είναι η αντίστροφη διαδικασία από τη διάσπαση μετοχών. Αυξάνει την τιμή των μετοχών ενώ παράλληλα μειώνει τον αριθμό των μετοχών κατά το ίδιο ποσοστό.
- **Μείωση Κεφαλαίου:** Η μείωση του κεφαλαίου περιλαμβάνει τη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών με την ταυτόχρονη απόδοση ίσης ποσότητας κεφαλαίου στους υφιστάμενους μετόχους ή τη χρήση του συγκεκριμένου κεφαλαίου για τη διαγραφή ζημιών.
- **Συγχώνευση Εταιριών:** Συγχώνευση είναι η συνένωση δύο - ή περισσότερων - εταιριών σε μία μεγαλύτερη εταιρία. Τέτοιες ενέργειες είναι συνήθως εθελοντικές και περιλαμβάνουν ανταλλαγή μετοχών ή πληρωμή μετρητών στην εταιρία στόχο. Η ανταλλαγή μετοχών χρησιμοποιείται συχνά καθώς επιτρέπει στους μετόχους των εταιριών να μοιραστούν τον κίνδυνο που περιλαμβάνεται στη συμφωνία. Μια συγχώνευση μπορεί συχνά να μοιάζει με εξαγορά έχοντας όμως ως αποτέλεσμα ένα νέο όνομα εταιρίας και νέο λογότυπο.
- **Μεταβολή στην ονομαστική αξία των μετοχών:** Μπορεί να περιλαμβάνει είτε την αύξηση είτε τη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών. Οι λόγοι που μπορεί να οδηγήσουν σε αυτή την απόφαση είναι πολυάριθμοι, όπως η ανάγκη για αύξηση/μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας, η κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών της εταιρίας, η κεφαλαιοποίηση της υπεραξίας της εταιρίας κλπ.

Οι αναπτυγμένες διεθνείς ρυθμιζόμενες αγορές επιτρέπουν στους επενδυτές να πωλούν μετοχές που δεν έχουν στην κατοχή τους. Για να ολοκληρωθεί μια τέτοια συναλλαγή, ο επενδυτής πρέπει να έχει δανειστεί τις μετοχές που πούλησε πριν από την ημέρα εκκαθάρισης της πώλησης. Ο επενδυτής, με την παράδοση των μετοχών που δανείστηκε, παραμένει με την υποχρέωση να αγοράσει ξανά τις μετοχές έτσι ώστε να τις επιστρέψει στο δανειστή. Αυτή η διαδικασία ονομάζεται **ανοικτή πώληση (short selling)** και παράγει κέρδος για τον επενδυτή σε περίπτωση που η τιμή της μετοχής έχει πέσει κατά τη στιγμή που θα αγοράσει ξανά τις μετοχές, όταν κλείσει δηλαδή την ανοικτή αρνητική (short) θέση.

Η μέθοδος της ανοικτής πώλησης χρησιμοποιείται ευρέως για κερδοσκοπία, όταν ο επενδυτής προβλέπει πτώση των τιμών των μετοχών, αλλά μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για αντιστάθμιση του κινδύνου καθώς και για αρμπιτράζ.

Στην ελληνική ρυθμιζόμενη αγορά, ο δανεισμός μετοχών μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε απευθείας ανάμεσα στους επενδυτές ως διμερής έξω-χρηματιστηριακή συναλλαγή ή μέσω δύο τυποποιημένων προϊόντων που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ). Με το προϊόν επαναγοράς μετοχών, ο επενδυτής που έχει στην κατοχή του μετοχές συγκεκριμένης εταιρίας μπορεί να δανείσει τις μετοχές του στο ΧΑ. Οι μετοχές αυτές τοποθετούνται σε μια «δεξαμενή» (pool), από την οποία άλλοι επενδυτές δανείζονται μετοχές χρησιμοποιώντας το προϊόν της επαναπώλησης μετοχών. Οι δανειζόμενοι πληρώνουν

ένα επιτόκιο στο ΧΑ κατά τη διάρκεια της περιόδου δανεισμού και το ΧΑ διανέμει τα έσοδα από τόκους σε όλους τους δανειστές της αντίστοιχης δεξαμενής μετοχών.

Αρχική Δημόσια Εγγραφή (IPO)

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για την εισαγωγή των μετοχών εταιρίας σε μία ρυθμιζόμενη αγορά είναι οι μετοχές της να κατανέμονται σε ένα ελάχιστο αριθμό επενδυτών. Για την ικανοποίηση της παραπάνω προϋπόθεσης, οι υποψήφιες εταιρίες αναθέτουν στις ανάδοχες τράπεζες/επιχειρήσεις επενδύσεων τη διαδικασία της αρχικής δημόσιας προσφοράς ενός καθορισμένου ποσού μετοχών τους σε θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές. Οι όροι της αρχικής δημόσιας προσφοράς (αριθμός των προς εισαγωγή μετοχών, αριθμός μετοχών προς διάθεση μέσω της δημόσιας εγγραφής, μέγιστος αριθμός μετοχών αίτησης εγγραφής ανά επενδυτή, εύρος τιμής μετοχής κλπ.) περιγράφονται στο ενημερωτικό δελτίο της αρχικής δημόσιας εγγραφής, το οποίο εγκρίνεται από τις εποπτικές αρχές.

Τιμή Ανοίγματος, Τιμή Κλεισίματος και Αυτόματος Μηχανισμός Ελέγχου Μεταβλητότητας

Η πλειοψηφία των διεθνών χρηματιστηρίων ακολουθούν συγκεκριμένη μεθοδολογία για τον καθορισμό των τιμών ανοίγματος και κλεισίματος. Ενδεικτικά, στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η τιμή ανοίγματος μιας μετοχής είναι η τιμή η οποία προέκυψε κατά τον πλειστηριασμό ανοίγματος ή η τιμή στην οποία πραγματοποιείται η πρώτη συναλλαγή. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιήθηκε καμία συναλλαγή, αναφορικά με τη συγκεκριμένη μετοχή, τότε δεν καθορίζεται τιμή ανοίγματος.

Ο υπολογισμός της τιμής κλεισίματος της μετοχής εξαρτάται από την κατηγορία της μετοχής. Για παράδειγμα, η τιμή κλεισίματος μιας μετοχής, που διαπραγματεύεται με τη μέθοδο των συνεχών αυτόματων συναλλαγών και ανήκει στην κατηγορία της υψηλής κεφαλαιοποίησης, διαμορφώνεται μέσω μιας διαδικασίας πλειστηριασμού που λαμβάνουν χώρα ύστερα από την ολοκλήρωση της κανονικής περιόδου συναλλαγών. Εάν καμία συναλλαγή δε διεξαχθεί κατά την περίοδο συναλλαγών, η τιμή κλεισίματος θα είναι η ίδια με την τιμή κλεισίματος της προηγούμενη ημέρας.

Μεγάλος αριθμός διεθνών χρηματιστηρίων χρησιμοποιούν έναν ειδικό μηχανισμό ελέγχου έτσι ώστε να περιορίσουν τη μεταβλητότητα της τιμής των μετοχών σε ένα συγκεκριμένο εύρος για κάποιο χρονικό διάστημα. Εάν η τιμή μιας μετοχής αυξηθεί / μειωθεί περισσότερο από ένα προκαθορισμένο όριο, κατά τη διάρκεια της περιόδου συναλλαγών, τότε ο Αυτόματος Μηχανισμός Ελέγχου Μεταβλητότητας (ΑΜΕΜ) ενεργοποιείται και σταματά τις συναλλαγές της συγκεκριμένης μετοχής, για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα. Ο Αυτόματος Μηχανισμός Ελέγχου αναπτύχθηκε για να περιορίσει την ύπαρξη ακραίας μεταβλητότητας στην τιμή των εισηγμένων μετοχών, με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας της ακεραιότητας της αγοράς.

Απόκτηση μετοχών επί Πιστώσει – Λογαριασμός Περιθωρίου

Οι επενδυτές έχουν τη δυνατότητα να επενδύσουν σε μετοχές πληρώνοντας ένα μέρος της ονομαστικής αξίας της επένδυσης. Για να γίνει αυτό, η Εταιρία χορηγεί πίστωση στον πελάτη. Για να διασφαλίσει τις υποχρεώσεις του έναντι της Εταιρίας αναφορικά με την πίστωση, ο πελάτης προσφέρει χρεόγραφα ή/και μετρητά ως ενέχυρο. Ο πελάτης θα πρέπει να λαμβάνει επαρκή πληροφόρηση προκειμένου να είναι σε θέση να κατανοεί τους κινδύνους που ενέχει η συγκεκριμένη παρεπόμενη υπηρεσία.

Πώς λειτουργεί η Μόχλευση

Με τη μόχλευση, ένας επενδυτής μπορεί να δημιουργήσει μεγαλύτερο χαρτοφυλάκιο χρησιμοποιώντας κεφάλαια που δανείστηκε από την Εταιρία μαζί με τα δικά του, από ό, τι θα μπορούσε μόνο με τα δικά του. Το όφελος από τη μόχλευση βασίζεται στο γεγονός ότι ο πελάτης λαμβάνει αποδόσεις από τα κεφάλαια που δανείστηκε για να δημιουργήσει το δικό του χαρτοφυλάκιο, κερδίζοντας με αυτόν τον τρόπο περισσότερα από όσα θα κέρδιζε χρησιμοποιώντας μόνο τα δικά του κεφάλαια. Εάν αγόραζε μετοχές χρησιμοποιώντας μόνο δικά του κεφάλαια, τότε μια αύξηση 10% της αξίας του χαρτοφυλακίου του θα είχε ως αποτέλεσμα ένα κέρδος 10% επί του κεφαλαίου του, ενώ αν είχε λάβει και χρησιμοποιήσει επιπλέον ένα ισόποσο

δάνειο, τότε τα κέρδη του θα ήταν συνολικά 20% επί του κεφαλαίου του. Αντίστοιχα, ο κίνδυνος μόχλευσης συνίσταται στο ότι ο επενδυτής αναλαμβάνει να καλύψει τις ζημιές από το χαρτοφυλάκιο που δημιουργήθηκε με τα επιπλέον δανειακά κεφάλαια, κάτι που σημαίνει ότι εάν η αξία του χαρτοφυλακίου του μειωνόταν κατά 10%, τότε η ζημιά χωρίς την ύπαρξη δανείου θα ήταν 10% επί του κεφαλαίου του, ενώ εάν χρησιμοποιούσε επιπλέον ισόποσο δάνειο, τότε η ζημιά θα ήταν 20% επί του αρχικού του κεφαλαίου. Εάν η αξία του χαρτοφυλακίου του μειωνόταν κατά 50%, τότε με τη χρησιμοποίηση επιπλέον ισόποσου δανείου, το αποτέλεσμα θα ήταν η απώλεια του συνόλου του αρχικού του κεφαλαίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το κέρδος και τη ζημιά λόγω διακύμανσης της τιμής των μετοχών για έναν επενδυτή με χαρτοφυλάκιο μετοχών συνολικού ύψους 10.000,00 €, από τα οποία 8.000,00 € αποτελούν κεφάλαιο του επενδυτή και 2.000,00 € είναι κεφάλαια που δανείστηκε από την Εταιρία (ποσό μόχλευσης).

Κεφάλαιο επενδυτή	Αρχική Αξία Χαρτοφυλακίου	Μεταβολή Τιμής	Νέα Αξία Χαρτοφυλακίου	Κέρδος/Ζημιά	Ποσοστό Κέρδους/Ζημιάς στο Κεφάλαιο του Επενδυτή
8.000	10.000	50%	15.000	5.000	62,50%
8.000	10.000	40%	14.000	4.000	50,00%
8.000	10.000	30%	13.000	3.000	37,50%
8.000	10.000	20%	12.000	2.000	25,00%
8.000	10.000	10%	11.000	1.000	12,50%
8.000	10.000	0%	10.000	0	0,00%
8.000	10.000	-10%	9.000	-1.000	-12,50%
8.000	10.000	-20%	8.000	-2.000	-25,00%
8.000	10.000	-30%	7.000	-3.000	-37,50%
8.000	10.000	-40%	6.000	-4.000	-50,00%
8.000	10.000	-50%	5.000	-5.000	-62,50%

Εάν το ίδιο χαρτοφυλάκιο αποτελείται από 5.000,00 € προσωπικών κεφαλαίων και 5.000,00 € δανειακών κεφαλαίων (ύψος μόχλευσης), τα αποτελέσματα είναι αυτά που παρουσιάζονται παρακάτω.

Κεφάλαιο επενδυτή	Αρχική Αξία Χαρτοφυλακίου	Μεταβολή Τιμής	Νέα Αξία Χαρτοφυλακίου	Κέρδος/Ζημιά	Ποσοστό Κέρδους/Ζημιάς στο Κεφάλαιο του Επενδυτή
5.000	10.000	50%	15.000	5.000	100,00%
5.000	10.000	40%	14.000	4.000	80,00%
5.000	10.000	30%	13.000	3.000	60,00%
5.000	10.000	20%	12.000	2.000	40,00%
5.000	10.000	10%	11.000	1.000	20,00%
5.000	10.000	0%	10.000	0	0,00%
5.000	10.000	-10%	9.000	-1.000	-20,00%
5.000	10.000	-20%	8.000	-2.000	-40,00%
5.000	10.000	-30%	7.000	-3.000	-60,00%
5.000	10.000	-40%	6.000	-4.000	-80,00%
5.000	10.000	-50%	5.000	-5.000	-100,00%

Επενδυτικοί Κίνδυνοι:

Οι επενδύσεις σε μετοχές είναι πιθανό να υπόκεινται στους εξής κινδύνους: κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο εκδότη, συναλλαγματικό κίνδυνο, συστηματικό και μη-συστηματικό κίνδυνο.

Πιο συγκεκριμένα, ως μέτοχος σε μια ανώνυμη εταιρία, ο επενδυτής αναλαμβάνει τον μη-συστηματικό κίνδυνο που απορρέει από κάθε επένδυση, ειδικά όταν τα χρηματοοικονομικά μεγέθη του εκδότη ή του χρέους του επιδεινώνονται. Οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις γενικά περιλαμβάνουν υψηλότερο κίνδυνο αγοράς. Η επένδυση σε εισηγμένες μετοχές σε χρηματιστήρια μη αναπτυγμένων χωρών επίσης περιλαμβάνουν νομικούς κινδύνους, πολιτικούς κινδύνους και κινδύνους χώρας γενικότερα.

Η τιμή μίας μετοχής που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένες αγορές και ΠΜΔ υπόκειται σε απρόβλεπτες διακυμάνσεις (Κίνδυνος Μεταβλητότητας), οι οποίες μάλιστα δεν είναι απαραίτητο να συνδέονται αιτιωδώς με την οικονομική πορεία της εκδότριας εταιρίας. Δημιουργείται έτσι κίνδυνος απώλειας μέρους ή και - υπό περιστάσεις - του συνόλου του κεφαλαίου που έχει επενδυθεί. Υπογραμμίζεται ότι ποτέ δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί η ανοδική ή καθοδική πορεία μίας μετοχής ούτε η διάρκεια μιας τέτοιας πορείας. Υπογραμμίζεται ιδιαίτερος ότι η πορεία της χρηματιστηριακής αξίας μιας μετοχής είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων και δεν εξαρτάται μόνον από τα οικονομικά στοιχεία της εταιρίας, όπως π.χ. αυτά απεικονίζονται βάσει των αρχών της θεμελιώδους ανάλυσης.

Επίσης, η επένδυση σε μετοχές που δεν διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές περιλαμβάνουν κινδύνους διακανονισμού και αντισυμβαλλομένου.

Οι επενδυτές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους και γενικούς επενδυτικούς κινδύνους που περιγράφονται παραπάνω. Σε ειδικότερες περιπτώσεις, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο κίνδυνος μόχλευσης, ενώ επιπλέον προσοχή πρέπει να δοθεί σε προμήθειες και λοιπές χρεώσεις καθώς η εταιρία που παρέχει την πίστωση χρεώνει αντίστοιχο επιτόκιο.

Οι επενδύσεις σε μετοχές δεν έχουν εγγυημένες αποδόσεις, καθώς μέρος ή το σύνολο του κεφαλαίου της αρχικής επένδυσης ενδέχεται να υποστεί ζημιές.

Για τα μέσα της παρούσας κατηγορίας παρακαλούμε επιπλέον να ανατρέξετε στην ενότητα 9.1 «Χρηματοπιστωτικά μέσα δεκτικά υπαγωγής στο καθεστώς εξυγίανσης του νόμου 4335/2015 (Οδηγία 2014/59/ΕΕ»).

Σε ποιους απευθύνονται:

Οι μετοχές είναι συμβατές με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους) ανεξαρτήτως γνώσεων εμπειρίας και επενδυτικού ορίζοντα, ενώ απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές που επιθυμούν να αποκομίσουν υψηλή απόδοση και στοχεύουν σε υπεραξία της επένδυσής τους. Η δυνατότητα αποεπένδυσης είναι κατά κανόνα ευχερής.

Δεν διατίθενται σε επενδυτές που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου ή επιθυμούν ένα πλήρως εγγυημένο εισόδημα ή αποδόσεις.

Σε κάθε περίπτωση συστήνεται στον επενδυτή, πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής επί μετοχής, να: α) μελετήσει την ετήσια οικονομική έκθεση ή, κατά περίπτωση, και τις εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύει η εκδότρια εταιρία προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων της για περιοδική πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού και β) αναζητήσει τυχόν δημοσιεύσεις/ανακοινώσεις σημαντικών γεγονότων, στις οποίες έχει προβεί η εκδότρια εταιρία προς έκτακτη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, κυρίως μέσω του διαδικτυακού τόπου του χρηματιστηρίου στο οποίο οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση ή και στον διαδικτυακό τόπο της ίδιας της εκδότριας εταιρίας.

8.4 Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων (Αμοιβαία κεφάλαια, Α/Κ)

Οι **Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων** (αναφέρονται και ως «αμοιβαία κεφάλαια») διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

- τους **Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες** (ΟΣΕΚΑ ή UCITS) και
- τους **Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων** (ΟΕΕ ή AIFs).

Οι ΟΣΕΚΑ είναι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που εν γένει απευθύνονται σε ιδιώτες επενδυτές, λαμβάνουν άδεια σύστασης από εποπτικές αρχές, υπόκεινται σε εποπτεία και ρυθμίζονται μεταξύ άλλων ως προς το είδος των επενδύσεών τους, τον τρόπο λειτουργίας και τις γνωστοποιήσεις προς τους μεριδιούχους. Οι ΟΣΕΚΑ και οι Διαχειριστές τους διέπονται από το σχετικό ευρωπαϊκό πλαίσιο λειτουργίας (**Οδηγία 2009/65/ΕΕ - UCITS Directive**) και ο όρος ΟΣΕΚΑ ή UCITS αναφέρεται μόνο σε ΟΣΕ που έχουν συσταθεί σε κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει της ανωτέρω Οδηγίας.

Όλοι οι υπόλοιποι ΟΣΕ (εκτός των ΟΣΕΚΑ) ονομάζονται γενικά ΟΕΕ. Οι ΟΕΕ είναι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων, η λειτουργία των οποίων, αντίθετα με τους ΟΣΕΚΑ, δεν ρυθμίζεται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά από το εθνικό δίκαιο κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας. Το ευρωπαϊκό δίκαιο ρυθμίζει τη λειτουργία των Διαχειριστών των ΟΕΕ, μέσω της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ ή AIFMD. Οι Ελληνικές Εταιρείες Διαχείρισης ΟΕΕ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς βάσει της ανωτέρω Οδηγίας (που ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το ν. 4209/2013) ονομάζονται ΑΕΔΟΕΕ. Υπάρχουν ΟΕΕ που εποπτεύονται αλλά και ΟΕΕ που δεν εποπτεύονται από εποπτικές αρχές. Στη δεύτερη περίπτωση προβλέπεται μόνο η γνωστοποίηση της σύστασής τους στην αρμόδια εποπτική αρχή και η υποβολή συνοπτικών αναφορών, ή η ύπαρξη περιορισμένης εποπτείας. Οι ΟΕΕ δύνανται να επενδύουν σε προϊόντα που δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, να ακολουθούν σύνθετες στρατηγικές και να χρησιμοποιούν μόχλευση, ανάλογα με το ειδικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία τους. Ορισμένοι ΟΕΕ ακολουθούν ιδιαίτερα σύνθετες στρατηγικές, ή επενδύουν σε σύνθετα προϊόντα ή/και χρησιμοποιούν μόχλευση.

Αυτό σημαίνει ότι η **επένδυση σε ΟΕΕ** συνήθως εμπεριέχει αυξημένο κίνδυνο απώλειας κεφαλαίου. Για το λόγο αυτό οι ΟΕΕ κατά κανόνα δεν απευθύνονται σε ιδιώτες επενδυτές αλλά σε **επαγγελματίες επενδυτές ή σε επενδυτές με εξειδικευμένες γνώσεις γύρω από τα χρηματοοικονομικά**, οι οποίοι είναι σε θέση να κατανοήσουν τους κινδύνους και είναι διατεθειμένοι να επενδύσουν σημαντικά κεφάλαια σε έναν ΟΕΕ. Υπάρχουν ωστόσο περιπτώσεις ΟΕΕ που, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη λειτουργία τους, δύνανται να διατεθούν σε ιδιώτες.

Η εξακρίβωση από τους επενδυτές της νομιμότητας διάθεσης στην Ελλάδα των μεριδίων ΟΣΕ (είτε ΟΣΕΚΑ είτε ΟΕΕ) που διαφημίζονται στην Ελλάδα, έχει σημασία για τα δικαιώματά τους σχετικά με την ενημέρωσή τους, τον τρόπο διαφήμισης και προώθησης ή διάθεσης και τον τρόπο πληρωμής και εξαγοράς των μεριδίων τους. Η επένδυση σε μερίδια ΟΣΕ που έχει άδεια διάθεσης στην Ελλάδα διασφαλίζει επίσης την τήρηση από το Διαχειριστή ορισμένων βασικών κανόνων λειτουργίας που έχουν τεθεί από το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο με σκοπό τη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης και την προστασία των συμφερόντων των επενδυτών.

Ένας αλλοδαπός ΟΕΕ επιτρέπεται να διατίθεται στην Ελλάδα όταν:

- ο Διαχειριστής του ΟΕΕ έχει λάβει διαβατήριο διάθεσης στην Ελλάδα με βάση την Οδηγία 2011/61/ΕΕ (AIFMD) από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το διαβατήριο λαμβάνεται για κάθε ΟΕΕ που προωθείται στην Ελλάδα υπό την προϋπόθεση ότι ο ΟΕΕ έχει συσταθεί σε κράτος - μέλος της ΕΕ,
- ο Διαχειριστής εδρεύει στην Ελλάδα και έχει λάβει άδεια λειτουργίας βάσει του ν. 4209/2013, ήτοι είναι ΑΕΔΟΕΕ και
- σε κάθε άλλη περίπτωση, ο Διαχειριστής του αλλοδαπού ΟΕΕ οφείλει να λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη διάθεση μεριδίων του ΟΕΕ στην Ελλάδα. Ακόμη και μετά τη λήψη άδειας όμως, η **διάθεση επιτρέπεται μόνον προς επαγγελματίες επενδυτές.**

Στο Site της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (www.hcmc.gr) υπάρχει αναρτημένος Πίνακας με τίτλο «**ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΟΕΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ Ν. 4209/2013 (ΟΔΗΓΙΑ ΑΙΦΜΔ)**», που περιλαμβάνει συνοπτικά τις ρυθμίσεις σχετικά με τη διάθεση μεριδίων ΟΕΕ στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναρτά επίσης στην ιστοσελίδα της:

- τους Ευρωπαϊκούς ΟΣΕΚΑ (UCITS) που μπορούν να διατίθενται με διαβατήριο στην Ελλάδα,
- τους Ευρωπαϊκούς ΟΕΕ (AIFs) που μπορούν να διατίθενται με διαβατήριο στην Ελλάδα καθώς και τα στοιχεία των Εταιρειών Διαχείρισής τους,
- τους Ελληνικούς ΟΣΕΚΑ που διατίθενται στην Ελλάδα καθώς και τα στοιχεία των Εταιρειών Διαχείρισής τους (ΑΕΔΑΚ),
- τους Ελληνικούς ΟΕΕ που διατίθενται στην Ελλάδα καθώς και τα στοιχεία των Εταιρειών Διαχείρισής τους (ΑΕΔΟΕΕ) και
- τους ΟΕΕ τρίτων χωρών και των αντίστοιχων Εταιρειών Διαχείρισης που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να διαθέτουν μερίδιά τους στην Ελλάδα, εφόσον υφίστανται.

Γενικότερα, ένα αμοιβαίο κεφάλαιο (Α/Κ) είναι ένα σύνολο περιουσιακών στοιχείων αποτελούμενο από κινητές αξίες, μέσα χρηματαγοράς και μετρητά, τα οποία ανήκουν εξ αδιαιρέτου σε περισσότερους του ενός επενδυτές - μεριδιούχους. Τα Α/Κ δεν αποδίδουν τόκο ούτε έχουν προκαθορισμένες αποδόσεις. Η απόδοση για τον μεριδιούχο είναι η διαφορά που μπορεί να δημιουργηθεί ανάμεσα στο κεφάλαιο επένδυσης και στην αποτίμηση των μεριδίων, σε δεδομένη χρονική στιγμή.

Οι πρόσοδοι του Α/Κ (από τόκους, μερίσματα κ.λ.π.), μπορούν να διανέμονται ετησίως στους μεριδιούχους, αφού προηγουμένως αφαιρεθεί το σύνολο των δαπανών της χρήσης. Ο όρος "μπορούν" σημαίνει ότι ο κανονισμός του Α/Κ ενδέχεται να ορίζει διαφορετικά και συνήθως στα περισσότερα Α/Κ το μέρισμα επανεπενδύεται αυξάνοντας το ενεργητικό του Α/Κ και ταυτόχρονα τη θέση των μεριδιούχων σύμφωνα με τα μερίδια που κατέχει ο καθένας.

Το κεφάλαιο των Α/Κ διαιρείται σε **μερίδια**, όχι σε μετοχές ή ομολογίες. Όταν συμμετέχει κάποιος σε Α/Κ, το ποσό που καταθέτει μετατρέπεται σε μερίδια (συνήθως κλασματικό αριθμό) τα οποία δεν αλλάζουν αν δεν προσθέσουμε ή αφαιρέσουμε χρήματα. Έτσι αν κάποιος θέλει να μάθει την αξία του κεφαλαίου του σήμερα πρέπει να πολλαπλασιάσει τον αριθμό μεριδίων που κατέχει, με την τιμή εξαγοράς που δημοσιεύεται στον τύπο.

Ο κανονισμός του αμοιβαίου κεφαλαίου περιλαμβάνει, εκτός των άλλων, πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό του και την επενδυτική του πολιτική, τους τύπους των προϊόντων στα οποία δύναται να επενδύει το ενεργητικό του καθώς και τους όρους συμμετοχής και εξαγοράς των μεριδίων. Τα Α/Κ εποπτεύονται από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές της χώρας στην οποία έχουν συσταθεί. Η περιουσία του Α/Κ φυλάσσεται για λόγους εξασφάλισης και προστασίας των μεριδιούχων σε μια τράπεζα, η οποία εκτελεί χρέη **θεματοφύλακα**.

Με βάση τα χρηματοπιστωτικά μέσα, στα οποία επενδύουν το ενεργητικό τους, τα Α/Κ διακρίνονται στις ακόλουθες γενικές κατηγορίες:

- **Α/Κ Διαχείρισης Διαθεσίμων**, τα οποία επενδύουν κυρίως σε καταθέσεις και προϊόντα χρηματαγοράς. Τα συγκεκριμένα Α/Κ δεν επενδύουν σε μετοχές και είναι ιδιαιτέρως χαμηλού κινδύνου.
- **Α/Κ Ομολογιακά**, που επενδύουν κυρίως σε ομόλογα και μέχρι ένα μικρό ποσοστό του κεφαλαίου (10%) σε μετοχές. Είναι επίσης Α/Κ χαμηλού κινδύνου.
- **Μικτά Α/Κ**, που επενδύουν τουλάχιστον 10% του ενεργητικού τους σε μετοχές και το λιγότερο 10% σε ομόλογα. Οι επενδύσεις σε μετοχές ή ομόλογα δεν μπορούν να ξεπερνούν το 65% του ενεργητικού του Α/Κ. Τα μικτά Α/Κ είναι μέτριου επενδυτικού κινδύνου.
- **Μετοχικά Α/Κ**, τα οποία επενδύουν το ενεργητικό τους κυρίως σε μετοχές. Είναι αμοιβαία κεφάλαια σχετικά υψηλού κινδύνου.

- **Funds of Funds**, τα οποία επενδύουν σε μερίδια άλλων αμοιβαίων κεφαλαίων. Ο κίνδυνος σε αυτά τα αμοιβαία εξαρτάται από τις κατηγορίες των άλλων Α/Κ στα οποία επενδύουν.
- **Επενδυτικά Κεφάλαια Υψηλής Μόχλευσης (Hedge Funds)**. Πρόκειται για ειδικού τύπου κεφάλαια, τα οποία μπορεί να επενδύουν σε μεγάλο βαθμό σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα (παρακαλούμε ανατρέξτε στην ενότητα που περιγράφει τα παράγωγα προϊόντα). Τα συγκεκριμένα κεφάλαια λειτουργούν κάτω από ένα λιγότερο αυστηρό εποπτικό πλαίσιο. Λόγω της έκθεσής τους σε παράγωγα προϊόντα θεωρείται ότι εμπεριέχουν υψηλό επενδυτικό κίνδυνο.
- **Absolute return Α/Κ**. Είναι ειδικού τύπου Α/Κ, τα οποία διαχειρίζονται ενεργώς χαρτοφυλάκια με στόχο να επιτύχουν θετικές αποδόσεις ανεξαρτήτως της γενικής πορείας της αγοράς. Η απόδοση – στόχος ορίζεται συνήθως συναρτήσει των επιτοκίων της χρηματαγοράς ή του πληθωρισμού.
- **Διαπραγματεύσιμα Α/Κ (ETFs)**. Τα διαπραγματεύσιμα Α/Κ διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές. Η διάρθρωση των χαρτοφυλακίων τους ακολουθεί κάποιον χρηματιστηριακό δείκτη (π.χ. S&P 500) ή έναν τομέα της αγοράς (όπως τηλεπικοινωνίες, ενέργεια κ.λ.π) ή την τιμή ενός εμπορεύματος (π.χ. χρυσού, πετρελαίου, καλαμποκιού, κλπ.).
- **Α/Κ σε εμπορεύματα (commodity funds)**, τα οποία επενδύουν στις αγορές εμπορευμάτων, όπως το Chicago Mercantile Exchange, χρησιμοποιώντας παράγωγα τα οποία έχουν ως υποκείμενα τίτλους εμπορευμάτων ή δείκτες εμπορευμάτων.
- **Εναλλακτικά Α/Κ - Εναλλακτικές Επενδύσεις**. Οι Εναλλακτικές Επενδύσεις αφορούν μη παραδοσιακές μορφές τοποθετήσεων, όπως τα εμπορεύματα (commodities), τα Α/Κ Ιδιωτικής Τοποθέτησης (Private Equity), τα Α/Κ Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Venture Capital Funds), τα distressed securities, τα Α/Κ που επενδύουν σε Ακίνητα (Real Estate Funds), τα Managed Futures και άλλα. Συνήθως, τα Εναλλακτικά Α/Κ επιδιώκουν την επίτευξη απόλυτης θετικής απόδοσης, ανεξάρτητα από τη κατεύθυνση των αγορών, μέσω ιδιαίτερα σύνθετων και επικίνδυνων επενδυτικών στρατηγικών που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση της σχέσης μεταξύ απόδοσης και κινδύνου. Οι επενδύσεις αυτές αφορούν στη χρήση arbitrage ή και παραγώγων προϊόντων για κερδοσκοπικούς λόγους - και όχι μόνο για λόγους αντιστάθμισης κινδύνου - τη διενέργεια ανοιχτών πωλήσεων (short selling) και τη μόχλευση των υπό διαχείριση κεφαλαίων μέσω δανεισμού.

Ο **Συνθετικός Δείκτης Κινδύνου Απόδοσης κινδύνου (Synthetic Risk and Reward Indicator –SRRI)** είναι ένα απαραίτητο τμήμα του εγγράφου **Key Investor Information Document (KIID)** το οποίο επεξηγεί το προφίλ Κινδύνου και Απόδοσης ενός Α/Κ μέσω μίας διαβάθμισης ακεραίων αριθμών μεταξύ 1 – 7. Η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών για την Αγορά Κινητών Αξιών (European Securities and Markets Authority-ESMA)** έχει καθορίσει ένα λεπτομερή οδηγό για τον υπολογισμό του SRRI (CESR/10-673).

Risk and Reward Profile

Ο δείκτης SRRI μετρά την μεταβλητότητα (**volatility**) των αποδόσεων ενός Α/Κ. Μεγαλύτερη μεταβλητότητα σημαίνει πως υπάρχει υψηλότερη αβεβαιότητα αναφορικά με το μέγεθος της μεταβολής της αξίας ενός Α/Κ. Αυτό σημαίνει πως η τιμή ενός Α/Κ μπορεί να μεταβληθεί σημαντικά - σε μικρό χρονικό διάστημα – είτε ανοδικά είτε πτωτικά. Αντίστοιχα, μικρότερη μεταβλητότητα σημαίνει πως η αξία ενός Α/Κ μεταβάλλεται με χαμηλότερο ρυθμό. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η σχέση μεταξύ της μεταβλητότητας και την τιμής του δείκτη SRRI.

Risk Class	Διαστήματα Μεταβλητότητας	
	Ίσο ή μεγαλύτερο	Μικρότερο
1	0,00%	0,50%
2	0,50%	2,00%
3	2,00%	5,00%
4	5,00%	10,00%
5	10,00%	15,00%
6	15,00%	25,00%
7	25,00%	

Ο δείκτης SRRRI υπολογίζεται με βάση τις αποδόσεις του Α/Κ κατά την **τελευταία πενταετία** και ουσιαστικά είναι η ετησιοποιημένη μεταβλητότητα που υπολογίζεται με βάση εβδομαδιαίες μεταβολές αποδόσεων.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις επιτρεπόμενες επενδύσεις αμοιβαίου κεφαλαίου, τον επενδυτικό σκοπό του, την επενδυτική πολιτική του, τους επενδυτικούς περιορισμούς, τις μεθόδους διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του, το βαθμό των επενδυτικών κινδύνων του χαρτοφυλακίου του και τα χαρακτηριστικά του μέσου επενδυτή, στον οποίο απευθύνεται το αμοιβαίο κεφάλαιο περιγράφονται, μεταξύ άλλων, στον κανονισμό του συγκεκριμένου αμοιβαίου.

Επενδυτικοί Κίνδυνοι:

Η επένδυση σε αμοιβαία κεφάλαια ενδέχεται να περιλαμβάνει τους κινδύνους που παρατίθενται στη συνέχεια ενδεικτικώς:

- **Κίνδυνος απώλειας κεφαλαίου:** Η αξία μεριδίου του αμοιβαίου κεφαλαίου εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από την αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που συνθέτουν το ενεργητικό του αμοιβαίου κεφαλαίου. Περαιτέρω, όταν είναι εισηγμένο σε οργανωμένη αγορά η χρηματιστηριακή του τιμή μπορεί να μην αντικατοπτρίζει την πραγματική του αξία. Δημιουργείται έτσι κίνδυνος απώλειας μέρους ή και - υπό περιστάσεις - του συνόλου του κεφαλαίου που έχει επενδυθεί.
- **Κίνδυνος αγοράς:** Ειδικότερα, για τα ETFs υπάρχουν περιπτώσεις που η διαπραγμάτευση των μεριδίων στην οργανωμένη αγορά μπορεί να ανασταλεί ή να διακοπεί (π.χ. λόγω έντονων διακυμάνσεων της τιμής για λόγους προστασίας του επενδυτικού κοινού και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, λόγω γεγονότων ανωτέρας βίας κλπ., λόγω των οριζόμενων στους κανόνες λειτουργίας της οικείας αγοράς). Επίσης είναι δυνατόν, υπό προϋποθέσεις, να διαγραφεί το σύνολο των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων κατόπιν απόφασης του διαχειριστή της οικείας αγοράς ή της εποπτεύουσας αρχής της αγοράς ή του αμοιβαίου κεφαλαίου.
- **Κίνδυνος ρευστότητας:** Είναι δυνατόν να ανασταλεί με απόφαση του διαχειριστή του αμοιβαίου κεφαλαίου η εξαγορά μεριδίων για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η ρευστοποίηση των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων την εν λόγω περίοδο.
- **Λοιποί κίνδυνοι:** Η αξία των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων εξαρτάται και από άλλους παράγοντες, όπως ενδεικτικώς από τυχόν αδυναμία ομαλού διακανονισμού συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων, τυχόν αδυναμία εκδότη χρηματοπιστωτικών μέσων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό του αμοιβαίου κεφαλαίου να εκπληρώσει οικονομικές του υποχρεώσεις (π.χ. πληρωμή μερίσματος), τυχόν αδυναμία ρευστοποίησης στοιχείων του ενεργητικού ιδίως σε περιπτώσεις περιορισμένης διασποράς, τυχόν αφερεγγυότητα του θεματοφύλακα του αμοιβαίου κεφαλαίου, οπότε η αξία του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου μειώνεται. Τονίζεται ότι σε κάθε περίπτωση επένδυσης σε αμοιβαία κεφάλαια πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι γενικοί επενδυτικοί κίνδυνοι που αναλύονται στη συνέχεια.

Σε ποιους απευθύνονται:

Τα μερίδια ΟΣΕΚΑ είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους) ενώ τα μερίδια των ΟΕΕ - κατά κανόνα - απευθύνονται σε πελάτες με εκτεταμένη γνώση σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα και εμπειρία στα ως άνω αναφερόμενα μέσα πάνω από ένα χρόνο ή/και πάνω από 3 συναλλαγές σε διάστημα ενός έτους.

Καθώς υπάρχει μια τεράστια ποικιλία Α/Κ, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν απευθύνονται σε επενδυτές με διαφορετικό επενδυτικό ορίζοντα και διαφορετικούς επενδυτικούς στόχους. Ενδεικτικά, τα Α/Κ διαχείρισης διαθεσίμων απευθύνονται σε επενδυτές με βραχυπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα, τα Ομολογιακά Α/Κ και τα Μικτά Α/Κ απευθύνονται σε επενδυτές με μεσοπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα και όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων απευθύνονται σε επενδυτές με μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Δεν διατίθενται σε επενδυτές που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης.

Σε κάθε περίπτωση πριν την επένδυση σε οποιοδήποτε αμοιβαίο κεφάλαιο, οι επενδυτές θα πρέπει να έχουν κατανοήσει πλήρως τις επιμέρους αγορές και τα προϊόντα, στα οποία πρόκειται να συμμετάσχουν μέσω του Α/Κ και τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν. Τα περισσότερα Α/Κ δημοσιοποιούν την αξία του ενεργητικού τους και των αντίστοιχων μεριδίων σε καθημερινή βάση σε ευρείας κυκλοφορίας μέσο, κάτι που διευκολύνει τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων (συμμετοχή ή έξοδο από το Α/Κ).

Πιο συγκεκριμένα, οι επενδυτές θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στο θεσμικό και νομικό πλαίσιο που διέπει κάθε Α/Κ, τη σχετική απόδοση του Α/Κ συγκριτικά με αυτή άλλων Α/Κ παρόμοιου τύπου, καθώς και την απόδοση της συγκεκριμένης κατηγορίας (π.χ. Α/Κ Ομολογιακά) συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη πάντα και τη συγκεκριμένη φάση του οικονομικού κύκλου που βρίσκονται οι αγορές (π.χ. ανοδική τάση των επιτοκίων). Επιπρόσθετα, οι επενδυτές θα πρέπει να εξετάζουν και τη διαδικασία καθώς και το χρόνο που απαιτούνται για τη συμμετοχή και την από-επένδυση σε/από ένα Α/Κ. Τα αμοιβαία κεφάλαια είναι κατά κανόνα ευχερώς ρευστοποιήσιμα.

Επισημαίνεται ότι η απόδοση των Α/Κ δεν μπορεί να είναι εγγυημένη και ότι οι παλαιότερες αποδόσεις δεν αποτελούν εγγύηση για τις μελλοντικές.

Συστήνεται στον επενδυτή όπως αυτός, πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής επί αμοιβαίων κεφαλαίων: α) μελετήσει το ενημερωτικό δελτίο που εκδίδει ο διαχειριστής του, β) εξετάσει το νομικό καθεστώς που τα διέπει, ιδίως ως προς τις υποχρεώσεις διασποράς του ενεργητικού και γ) αναζητήσει τυχόν δημοσιεύσεις / ανακοινώσεις σημαντικών γεγονότων, στις οποίες έχει προβεί η εκδότρια εταιρία, κυρίως μέσω του διαδικτυακού τόπου της οργανωμένης αγοράς στην οποία τα μερίδια έχουν τυχόν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση.

8.5 Δομημένα/Σύνθετα Προϊόντα

Τα δομημένα/σύνθετα προϊόντα αποτελούνται από ένα σύνολο χρηματοπιστωτικών μέσων, τα οποία έχουν διαφορετικούς όρους πληρωμής και χαρακτηριστικά κινδύνου. Τα δομημένα/σύνθετα προϊόντα μπορούν ενδεικτικά να κατηγοριοποιηθούν με βάση τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη: (α) 100% εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη, (β) Μερική εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη και (γ) Καμία εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου στη λήξη.
- Είδος του υποκείμενου τίτλου: (α) Μετοχές ή δείκτες, (β) Επιτόκια, (γ) Συναλλαγματικές Ισοτιμίες, (δ) Εμπορεύματα, (ε) Αμοιβαία Κεφάλαια/Επενδυτικά Κεφάλαια Υψηλής Μόχλευσης (hedge funds), (στ) Άλλοι υποκείμενοι τίτλοι όπως ναύλοι, δείκτες συνδεδεμένοι με κλιματικές αλλαγές, άδειες εκπομπής ρύπων, ποσοστά πληθωρισμού ή άλλοι οικονομικοί στατιστικοί δείκτες κλπ. και (ζ) συνδυασμό δύο ή περισσότερων υποκείμενων τίτλων.
- Διάρκεια: (α) Έως 1 έτος, (β) 1 – 2 έτη, (γ) 3 – 5 έτη και (δ) Πάνω από 5 έτη.
- Τα δομημένα/σύνθετα προϊόντα μπορούν να έχουν τη μορφή ενός ομολόγου ή μίας κατάθεσης.

Τα δομημένα προϊόντα δημιουργούνται για να καλύψουν ειδικές ανάγκες, που δεν μπορούν να καλυφθούν από τα γνωστά τυποποιημένα χρηματοπιστωτικά μέσα που διατίθενται στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου. Συνήθως, αποτελούν αντικείμενο εξω-χρηματοπιστωτικής συναλλαγής, εκτός αν πρόκειται για προϊόντα (ιδίως ομόλογα με ενσωματωμένες συμφωνίες σε παράγωγα) που έχουν εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά και **ο κίνδυνος των προϊόντων αυτών συναρτάται απόλυτα προς τον εκδότη τους**, εκτός αν υπάρχει και εγγυητής, οπότε συναρτάται και προς τον εγγυητή.

Στα δομημένα προϊόντα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου (capital guarantee products), όπου ο εκδότης ή και ο εγγυητής εγγυώνται την πλήρη καταβολή του επενδυμένου κεφαλαίου με την προϋπόθεση ότι αυτό θα απαιτηθεί κατά τη λήξη του.

Οι τιμές των δομημένων/σύνθετων προϊόντων επηρεάζονται από τους υποκείμενους τίτλους, γεγονός το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια ακόμα και ολόκληρου του επενδυμένου κεφαλαίου (στην περίπτωση των δομημένων προϊόντων που δεν προσφέρουν καμία εγγύηση του αρχικού κεφαλαίου).

Επενδυτικοί Κίνδυνοι

Ο κύριος κίνδυνος από τις επενδύσεις σε δομημένα προϊόντα είναι το γεγονός ότι ο αντισυμβαλλόμενος, π.χ. το Πιστωτικό Ίδρυμα, ενδέχεται να μην ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του έναντι του επενδυτή. Προκειμένου να ενισχυθεί η προστασία των επενδυτών, τα Πιστωτικά Ιδρύματα παρακολουθούνται από την Κεντρική Τράπεζα τόσο της χώρας όπου δραστηριοποιούνται, όσο και της χώρας στην οποία έχουν την έδρα τους. Εκτός των παραπάνω, οι επενδυτές θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη και τους γενικούς επενδυτικούς κινδύνους που περιγράφονται στην Ενότητα 9 του παρόντος.

Μια ειδικότερη κατηγορία δομημένου προϊόντος είναι η **δομημένη κατάθεση** (structured deposit). Πρόκειται για μια κατάθεση, πλήρως επιστρεπτέα κατά την ημερομηνία λήξης, βάσει όρων υπό τους οποίους τυχόν τόκοι ή ασφάλιστρα καταβάλλονται ή εκτίθενται σε κίνδυνο σύμφωνα με την απόδοση του υποκείμενου τίτλου, προϊόντος, εμπορεύματος, δείκτη αγοράς, ή συνδυασμού δεικτών, εξαιρουμένων των καταθέσεων μεταβλητού επιτοκίου, των οποίων η απόδοση συνδέεται άμεσα με έναν δείκτη επιτοκίου όπως ο Euribor ή ο Libor, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή συνδυασμό συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι δομημένες καταθέσεις ενδέχεται να παρέχουν τη δυνατότητα υψηλότερων αποδόσεων σε σύγκριση με τις απλές καταθέσεις, ωστόσο οι τυχόν αποδόσεις δεν είναι εγγυημένες καθώς εξαρτώνται από την απόδοση του υποκείμενου τίτλου, προϊόντος εμπορεύματος ή δείκτη. Επιπλέον επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πρόωρης εξόδου του επενδυτή από το προϊόν, ο επενδυτής ενδέχεται να χάσει μέρος της απόδοσης ή να επιβαρυνθεί με ένα ασφάλιστρο.

Οι επενδυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι οι δομημένες καταθέσεις πέραν των γενικών επενδυτικών κινδύνων που περιγράφονται παραπάνω ενέχουν κίνδυνο αντισυμβαλλομένου σε περίπτωση χρεωκοπίας της εκδότριας τράπεζας ενώ υπόκεινται περαιτέρω στον κίνδυνο που συνδέεται με τη μεταβολή της τιμής του υποκείμενου στοιχείου. Όταν μια δομημένη κατάθεση συνδέεται με περισσότερα υποκείμενα στοιχεία, υφίσταται κίνδυνος που συνδέεται με την κάθε αξία που συνθέτει το προϊόν, ο οποίος αξιολογείται χωριστά, καθώς και ο κίνδυνος του δομημένου προϊόντος που αξιολογείται στο σύνολό του.

Οι δομημένες καταθέσεις ενδέχεται να ενσωματώνουν δομές που καθιστούν δύσκολη για τον πελάτη την κατανόηση του κινδύνου απόδοσης ή του κόστους της πρόωρης εξόδου από το προϊόν. Η σχετική κατηγορία προϊόντων απευθύνεται σε πελάτες με γνώση σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα.

Επισημαίνεται ότι **οι δομημένες καταθέσεις θεωρούνται επενδυτικό προϊόν** και καλύπτονται από το **Συνεγγυητικό Κεφάλαιο Εξασφάλισης Επενδυτικών Υπηρεσιών** έως το ύψος των 30.000,00 € σε περίπτωση οριστικής και μη αναστρέψιμης αδυναμίας της τράπεζας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι των επενδυτών – πελατών της.

Ένα παράδειγμα δομημένης κατάθεσης είναι το επονομαζόμενο **Dual Currency Deposit**. Πρόκειται για μία κατάθεση μικρής διάρκειας (<1 έτος) σε ένα νόμισμα ενώ η ανάληψη στη λήξη πραγματοποιείται είτε στο

νόμισμα της αρχικής κατάθεσης είτε σε κάποιο άλλο συμφωνηθέν νόμισμα. Παίρνοντας στο χαρτοφυλάκιο του μία θέση σε Dual Currency Deposit, ο πελάτης ουσιαστικά πουλάει στον αντισυμβαλλόμενο ένα δικαίωμα προαίρεσης με υποκείμενο τίτλο μία συναλλαγματική ισοτιμία, το οποίο δίνει το δικαίωμα στον αντισυμβαλλόμενο να το εξασκήσει. Στην περίπτωση αυτή ο πελάτης εισπράττει την αρχική του κατάθεση σε διαφορετικό όμως νόμισμα, ενώ ο αντισυμβαλλόμενος πληρώνει στον πελάτη το τίμημα του δικαιώματος με τη μορφή προσαυξημένου επιτοκίου στην κατάθεση.

Επομένως, το προϊόν Dual Currency Deposit ενέχει σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο για τον επενδυτή. Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο έγγραφο βασικών πληροφοριών (ΕΒΠ) δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2014 περί των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP), οι δομημένες καταθέσεις είναι συμβατές με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους), ενώ απευθύνεται σε επενδυτές με μερική γνώση σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα (τα οποία συνδέονται με το προϊόν), που στοχεύουν σε αντιστάθμιση κινδύνων ή άλλες επενδυτικές στρατηγικές. Επισημαίνεται πως καθώς δεν είναι διαπραγματεύσιμο σε αγορά χρηματοπιστωτικό μέσο, η αποεπένδυση γίνεται αποκλειστικά μέσω της τράπεζας με την οποία έχει συνομολογηθεί.

Το Dual Currency Deposit είναι συμβατό με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους), ενώ απευθύνεται σε επενδυτές με επαρκή γνώση σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα και FX συναλλαγές, που στοχεύουν να αποκομίσουν μέτρια απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου τους και παροχή πλεονάζουσας ρευστότητας ή/και αντιστάθμιση κινδύνου.

Σε κάθε περίπτωση συνιστάται στον επενδυτή πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής επί δομημένου προϊόντος να μελετήσει και να κατανοήσει το Έγγραφο Βασικών Πληροφοριών που του χορηγείται εφόσον είναι Ιδιώτης πελάτης. Η δε πληροφόρηση στο παρόν είναι ενδεικτική και δεν περιλαμβάνει το ειδικά χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος τα οποία αναλύονται διεξοδικά στο ΕΒΠ.

8.6 Παράγωγα Προϊόντα

Τα Παράγωγα προϊόντα είναι χρηματοπιστωτικά μέσα των οποίων η τιμή εξαρτάται, παράγεται ή ακολουθεί την τιμή άλλων υποκείμενων τίτλων. Ενδεικτικά, οι υποκείμενοι τίτλοι μπορεί να είναι συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, μετοχές, ομόλογα, χρηματιστηριακοί δείκτες, εμπορεύματα, περιουσιακά στοιχεία, πιστώσεις, άλλες μεταβλητές όπως ναύλοι, άδειες εκπομπής ρύπων, κλιματικές μεταβλητές, ποσοστά πληθωρισμού ή άλλα επίσημα οικονομικά στατιστικά. Η κύρια χρήση των παραγώγων είναι:

- **Αντιστάθμιση Κινδύνου (Hedging).** Τα παράγωγα προϊόντα χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν υφιστάμενους ή μελλοντικούς κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν από επενδύσεις σε άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα. Για παράδειγμα, ένας επενδυτής ο οποίος επιθυμεί να αντισταθμίσει τον κίνδυνο αγοράς στον οποίο είναι εκτεθειμένος λόγω της θέσης του σε μετοχές (μείωση των τιμών των μετοχών), πιθανώς να θέλει να πάρει μία θέση αντιστάθμισης του εν λόγω κινδύνου στην αγορά παραγώγων.
- **Κερδοσκοπία (Speculation).** Οι συναλλασσόμενοι σε παράγωγα προϊόντα ενδέχεται να επιδιώκουν να αποκομίσουν κέρδη (κερδοσκοπία). Ένας επενδυτής μπορεί να επιθυμεί να εκμεταλλευτεί τη δυνατότητα που παρέχουν οι επενδύσεις σε παράγωγα προϊόντα, δηλαδή να πάρει θέση πολλαπλάσιας αξίας του επενδύομένου ποσού (μόχλευση), συνοδευόμενη πάντα από την αντίστοιχη αύξηση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται.
- **Εξισορροπητική Κερδοσκοπία (Arbitrage).** Οι συναλλασσόμενοι σε παράγωγα προϊόντα ενδέχεται να επιδιώκουν να αποκομίσουν κέρδη χωρίς να αναλάβουν κανέναν κίνδυνο, εκμεταλλευόμενοι βραχυπρόθεσμες ασυμφωνίες στις τιμές της αγοράς, δηλαδή τυχόν διαφορές που παρουσιάζει η τιμή ενός χρηματοπιστωτικού μέσου το οποίο διαπραγματεύεται σε δύο ή περισσότερες διαφορετικές αγορές (arbitrage). Οι συναλλαγές για την επίτευξη εξισορροπητικής κερδοσκοπίας απαιτούν χαμηλό κόστος συναλλαγών.

Τα κύρια είδη παραγώγων είναι τα **συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (Futures)** και τα **δικαιώματα προαίρεσης (Options)**.

8.6.1 Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης (ΣΜΕ)- Futures

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (εφεξής: ΣΜΕ) αποτελούν συμφωνίες για την αγορά ή πώληση αγαθών σε συγκεκριμένη μελλοντική χρονική στιγμή και προκαθορισμένη τιμή. Τα ΣΜΕ είναι συνήθως προϊόντα, τα οποία διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές (χρηματιστήρια παραγώγων) και ως εκ τούτου έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, όπως συγκεκριμένες ημερομηνίες λήξης και τρόπους εκκαθάρισης που περιγράφονται παρακάτω. Οι αντίστοιχες εξω-χρηματιστηριακές συναλλαγές που δεν διέπονται από ειδικούς- συγκεκριμένους κανόνες, αλλά βασίζονται σε διμερείς συμβάσεις ονομάζονται Προθεσμιακές Συμβάσεις (“forwards”), οι οποίες αναλύονται περαιτέρω στην ενότητα Εξω-χρηματιστηριακά Παράγωγα Προϊόντα. Οι επενδυτές μπορούν να επενδύσουν τόσο σε ανοδική όσο και σε καθοδική πορεία του υποκείμενου μέσου. Το περιθώριο ασφάλισης που απαιτείται για κάθε επένδυση σε ΣΜΕ, εκφράζεται σε ποσοστό επί της ονομαστικής του αξίας, ενώ εφαρμόζεται καθημερινός χρηματικός διακανονισμός. Τα ΣΜΕ συναντώνται σε ένα ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών μέσων. Μερικά παραδείγματα στην Ευρωπαϊκή αγορά είναι τα ΣΜΕ στους μετοχικούς δείκτες DAX, Eurostoxx 50, FTSE-100, ενώ ιδιαίτερα δημοφιλή είναι και τα ΣΜΕ στα Γερμανικά ομόλογα “Bunds, Bob, Schatz futures” καθώς και στα επιτόκια “Euribor, Short Sterling futures”.

Ομοίως, μερικά από τα πιο διαδεδομένα ΣΜΕ στην Αμερική είναι αυτά στους μετοχικούς δείκτες S&P 500, Dow Jones, Nasdaq, στα ομόλογα το 30-year Treasury bond future και στα επιτόκια τα Eurodollar futures. Υπάρχουν ΣΜΕ και με άλλα υποκείμενα μέσα, όπως εμπορεύματα. Εξίσου δημοφιλή ΣΜΕ είναι αυτά στον χρυσό και στο πετρέλαιο.

Χαρακτηριστικά

Τα κύρια χαρακτηριστικά των ΣΜΕ είναι τα ακόλουθα:

- **Λήξη** σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή στο μέλλον.
- Η **έννοια της μόχλευσης**, δηλαδή το γεγονός ότι το απαιτούμενο περιθώριο ασφαλείας για ένα ΣΜΕ είναι σημαντικά χαμηλότερο σε σχέση με την ονομαστική αξία του συμβολαίου.
- Το **Περιθώριο Ασφάλισης (Margin)**, το οποίο είναι το ελάχιστο ποσό (ποσοστό επί της ονομαστικής αξίας της συναλλαγής) που απαιτείται να καταβληθεί και από τους δύο αντισυμβαλλόμενους.
- Ο **καθημερινός χρηματικός διακανονισμός**, όπου τα κέρδη και οι ζημιές αποτιμώνται και χρεώνονται/πιστώνονται σε καθημερινή βάση.
- Ο **πολλαπλασιαστής**, ο οποίος καθορίζει την ονομαστική αξία του ΣΜΕ.
- Η έννοια της **φυσικής παράδοσης** ή του τελικού **χρηματικού διακανονισμού**. Κατά τη λήξη του ΣΜΕ, αυτό είτε μετατρέπεται στο αντίστοιχο υποκείμενο προϊόν ή απλώς παύει να υφίσταται και η τελική τιμή εκκαθάρισης αποτελεί τη βάση για τον υπολογισμό του τελικού χρηματικού διακανονισμού.

Ενδεικτικά, παρατίθενται τα **χαρακτηριστικά των ΣΜΕ στην αγορά παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών**. Τα χαρακτηριστικά αυτά ενδέχεται να διαφέρουν κατά την ανάγνωση του παρόντος. Παρόλα αυτά είναι χρήσιμα για την καλύτερη κατανόηση τόσο της ελληνικής αγοράς παραγώγων όσο και των ΣΜΕ των διεθνών αγορών παραγώγων, καθώς τα χαρακτηριστικά αυτά είναι παρεμφερή.

Υποκείμενη Αξία	Ο δείκτης FTSE/X.A. Large Cap
Μέγεθος Συμβολαίου	2 ευρώ ανά μονάδα του δείκτη (πολλαπλασιαστής)
Τιμή Συμβολαίου	Η τιμή αγοράς ή πώλησης του συμβολαίου. Η τιμή του συμβολαίου εκφράζεται σε μονάδες του δείκτη
Ελάχιστη Μεταβολή	0,25 μονάδες του δείκτη, ισοδύναμες με 0,50 ευρώ.
Λήξεις ΣΜΕ	Μήνες λήξης: Όλοι οι ημερολογιακοί μήνες
Ημέρα Λήξης	κάθε 3η Παρασκευή του μήνα λήξης

Περιθώριο Ασφάλισης (Margin)	14% επί της ονομαστικής αξίας του ΣΜΕ
Ημερήσιος Χρηματικός Διακανονισμός	Τα Συμβόλαια υπόκεινται σε Ημερήσιο Χρηματικό Διακανονισμό με βάση την Ημερήσια Τιμή Εκκαθάρισης. Η καταβολή και είσπραξη των οφειλόμενων Ποσών Ημερήσιου Χρηματικού Διακανονισμού γίνεται την επόμενη ημέρα συναλλαγών.
Πληρωτέο/Εισπρακτέο Ποσό Ημερήσιου Χρηματικού Διακανονισμού	Το Ποσό του Ημερήσιου Χρηματικού Διακανονισμού προκύπτει από τον παρακάτω τύπο: Ποσό Ημερήσιου Χρηματικού Διακανονισμού = (Dsettle – Pfuture) x M x αριθμό συμβολαίων . Όπου: Dsettle: Η Ημερήσια Τιμή Εκκαθάρισης του ΣΜΕ την τρέχουσα ημέρα συναλλαγών Pfuture: Η τιμή κατάρτισης συναλλαγής ή η Ημερήσια Τιμή Εκκαθάρισης του ΣΜΕ της αμέσως προηγούμενης ημέρας συναλλαγών M: Το μέγεθος του συμβολαίου (πολλαπλασιαστής)
Τελική Εκκαθάριση	Γίνεται με χρηματικό διακανονισμό
Ημέρα Τελικής Εκκαθάρισης	Η επόμενη ημέρα συναλλαγών της Ημέρας Λήξης (T+1)
Τελική Τιμή Εκκαθάρισης	Ως Τελική Τιμή Εκκαθάρισης ορίζεται η τιμή του υποκείμενου δείκτη κατά την ημέρα λήξης όπως αυτή διαμορφώνεται από τη δημοπρασία που πραγματοποιείται κατά τη χρονική περίοδο από 13:45 έως 14:00.
Πληρωτέο/Εισπρακτέο Ποσό Χρηματικού Διακανονισμού Λήξης	Το Ποσό του Χρηματικού Διακανονισμού Λήξης προκύπτει από τον παρακάτω τύπο: Ποσό Χρηματικού Διακανονισμού Λήξης = (Fisettle – Pfuture) x M x αριθμό συμβολαίων Όπου: Fisettle: Η Τελική Τιμή Εκκαθάρισης του υποκείμενου μέσου (Δείκτης) Pfuture: Η τιμή κατάρτισης συναλλαγής ή η Ημερήσια Τιμή Εκκαθάρισης της αμέσως προηγούμενης ημέρας συναλλαγών M: ο πολλαπλασιαστής

Παράδειγμα ΣΜΕ στον FTSE/X.A. Large Cap

Ημέρα Ανοίγματος Θέσης (Long)	Ημέρα T
Τιμή Αγοράς ΣΜΕ λήξης Μαρτίου (Υπόθεση ότι το συμβόλαιο Μαρτίου έχει την ίδια τιμή με τον υποκείμενο δείκτη)	2.500 μονάδες
Αριθμός συμβολαίων	10 συμβόλαια
Ονομαστική Αξία	2.500 x 2 x 10=50.000 €
Περιθώριο Ασφαλείας Μετρητών (Margin)	14% της ονομαστικής αξίας 50.000 x 14%=7.000€
Τιμή εκκαθάρισης ΣΜΕ ημέρα T	2.550 μονάδες
Πληρωτέο / Εισπρακτέο Ποσό Ημερήσιου Χρηματικού Διακανονισμού ημέρας T	(τιμή κλεισίματος ημέρας – τιμή ανοίγματος θέσης) x αριθμό συμβολαίων x πολλαπλασιαστή (2.550 – 2.500) x 10 x 2 = +1.000€
Ημέρα	T+1
Τιμή κλεισίματος υποκείμενου Δείκτη	2.450 μονάδες
Ονομαστική Αξία	49.000 €
Τιμή Εκκαθάρισης ΣΜΕ	2.450 μονάδες
Περιθώριο Ασφαλείας Μετρητών (Margin)	14% x 49.000 € (Ονομ. Αξία) = 6.860€
Εκκαθάριση ημέρας T+1 (Χρέωση / Πίστωση)	(τιμή κλεισίματος – τιμή κλεισίματος προηγούμενης ημέρας) x πολλαπλασιαστή x αριθμό συμβολαίων = (2.450 – 2.550) x 2 x 10 = - 2.000€

Κλείσιμο θέσης (πριν από λήξη ΣΜΕ)	T+15
Τιμή πώλησης ΣΜΕ	2.600 μονάδες
Περιθώριο Ασφαλείας Μετρητών (Margin)	Κλείσιμο θέσης, αποδέσμευση margin

Συνολικός (Τελικός) διακανονισμός	(τιμή κλεισίματος θέσης – τιμή ανοίγματος θέσης) x πολλαπλασιαστική x αριθμό συμβολαίων = (2.600 - 2.500) x 2x 10 = 2.000€
Λήξη ΣΜΕ (αυτόματο κλείσιμο θέσης)	3η Παρασκευή του Μήνα Λήξης
Τιμή Εκκαθάρισης ΣΜΕ	2.600 μονάδες
Περιθώριο Ασφαλείας Μετρητών (Margin)	Κλείσιμο θέσης, αποδέσμευση margin
Συνολική (Τελική) Εκκαθάριση	(τιμή κλεισίματος θέσης – τιμή ανοίγματος θέσης) x πολλαπλασιαστική x αριθμό συμβολαίων = (2.600 - 2.500) x 2 x 10 = 2.000€

Επενδυτικοί Κίνδυνοι:

- **Συνθήκες της Αγοράς Παραγώγων**

Οι χρηματοοικονομικές συνθήκες της αγοράς παραγώγων (π.χ. ύπαρξη ή έλλειψη ρευστότητας) καθώς και οι κανόνες λειτουργίας της αγοράς αυτής (π.χ. δικλίδες ασφαλείας για την ομαλή λειτουργία της αγοράς: προσωρινή διακοπή των συνεδριάσεων, αναστολή διαπραγμάτευσης του παραγώγου, διαγραφή παραγώγου) ενδέχεται να καθιστούν δύσκολη ή αδύνατη τη διενέργεια αποτελεσματικών συναλλαγών σε παράγωγα, αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο απώλειας του επενδυμένου κεφαλαίου.

- **Απόκλιση της Αγοράς Παραγώγων από την Αγορά των Υποκείμενων Τίτλων (Derivatives Market circumstances)**

Οι τιμές των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων δεν αντιστοιχούν απαραίτητα σε αυτές των υποκείμενων τίτλων. Η απόκλιση αυτή ενδέχεται να οφείλεται στις συνθήκες (π.χ. ζήτηση) ή στους κανόνες λειτουργίας (π.χ. όριο τιμών) της αγοράς παραγώγων ή της αγοράς των υποκείμενων τίτλων.

- **Κίνδυνος Ατελούς Αντιστάθμισης Κινδύνου (Basis Risk)**

Ο κίνδυνος αυτός προκύπτει όταν ο επενδυτής με τη διενέργεια συναλλαγών σε παράγωγα έχει ως στόχο να αντισταθμίσει τον κίνδυνο από συναλλαγές στους υποκείμενους τίτλους, η θέση όμως στα παράγωγα δε μπορεί να συσχετιστεί τέλεια με αυτή στους υποκείμενους τίτλους (π.χ. στην περίπτωση των ΣΜΕ στο μετοχικό δείκτη FTSE, ο επενδυτής δεν έχει παράλληλα θέσεις σε όλες τις μετοχές που συνθέτουν το δείκτη και μάλιστα με την αναλογία ή τη βαρύτητα που αυτές συμμετέχουν σε αυτόν).

- **Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου (Counterparty Risk)**

Ο κίνδυνος αυτός προκύπτει όταν ο ένας αντισυμβαλλόμενος (π.χ. σε εξω-χρηματιστηριακές συναλλαγές) δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του όταν αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Ο επενδυτής θα υποχρεωθεί να ανοίξει νέα θέση σε τιμή που θα έχει διαμορφωθεί στη σχετική αγορά (αξία αντικατάστασης), η οποία (τιμή) θα αυξηθεί κατά ένα αντίστοιχο ποσό, ανάλογα με τον χρόνο που απομένει έως τη λήξη του παραγώγου (add-on).

- **Δέσμευση μετρητών ή κινητών αξιών (Cash or property deposit risk)**

Η δέσμευση μετρητών ή κινητών αξιών ενδέχεται να ενέχει πιστωτικό κίνδυνο στην περίπτωση που ο θεματοφύλακας δεν ανταποκριθεί πλήρως στις υποχρεώσεις του είτε μόλις αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες ή μεταγενέστερα.

Πιο συγκεκριμένα, οι συναλλαγές σε ΣΜΕ ενέχουν υψηλό βαθμό κινδύνου, ως αποτέλεσμα της μόχλευσης. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το ποσό του περιθωρίου ασφάλισης, το οποίο απαιτείται για το άνοιγμα μιας θέσης, είναι μικρό συγκριτικά με τη συνολική αξία του συμβολαίου, μία μικρή σε μέγεθος μεταβολή στην αξία του συμβολαίου θα επιφέρει μία αναλογικά πολύ μεγαλύτερη επίδραση στο κεφάλαιο που έχει επενδυθεί ή/και ενδεχομένως να απαιτηθεί να επενδυθεί για τη διατήρηση της θέσης. Πιο συγκεκριμένα, σε περίπτωση δυσμενούς μεταβολής στην αξία του συμβολαίου, ο επενδυτής θα υποχρεωθεί να καταβάλει το απαιτούμενο για τον καθημερινό διακανονισμό ποσό και επιπλέον ενδέχεται να απαιτηθεί να συμπληρώσει το περιθώριο ασφάλισης. Περαιτέρω, σε περίπτωση που ο φορέας που διενεργεί την εκκαθάριση των συναλλαγών ή οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο ορίσουν υψηλότερο περιθώριο ασφάλισης, ο επενδυτής θα υποχρεωθεί να καταβάλει το επιπλέον ποσό. Αν ο επενδυτής δεν

εκπληρώσει αυτές τις υποχρεώσεις του, στις από το νόμο και τη σύμβαση καθοριζόμενες προθεσμίες, η Εταιρία μπορεί, σύμφωνα πάντα με το νόμο και τη σύμβαση που έχει υπογράψει με τον επενδυτή, να δώσει εντολή για το κλείσιμο της θέσης του επενδυτή, ο οποίος ευθύνεται για την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεών του, που απορρέουν από την εκκαθάριση των συναλλαγών αυτών.

Επισημαίνεται ότι οι επενδύσεις σε Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης ενέχουν τον κίνδυνο απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδυμένου κεφαλαίου. Εντολές του πελάτη που αποσκοπούν στον περιορισμό πιθανών απωλειών, όπως η εντολή ορίου (“stop-limit” order) ή η εντολή ορίου ζημιών. (“stop-loss” order) (παρακαλούμε ανατρέξτε στο Παράρτημα Α), ενδέχεται να αποδειχθούν αναποτελεσματικές λόγω των συνθηκών της αγοράς οι οποίες δεν θα επιτρέπουν την εκτέλεσή τους.

Σε ποιους απευθύνονται:

Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στα ΕΒΠ δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 26^{ης} Νοεμβρίου 2014 περί των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασισμένα σε ασφάλιση (PRIIP), τα Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους) και απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές με καλή γνώση σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα και εμπειρία στα εν λόγω μέσα έως ένα χρόνο ή έως τρεις συναλλαγές στο διάστημα του τελευταίου έτους, που επιθυμούν να αποκομίσουν υψηλές αποδόσεις ή στοχεύουν σε αντιστάθμιση κινδύνου. Τα Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης είναι ευχερώς ρευστοποιήσιμα.

Δεν διατίθενται σε πελάτες που επιθυμούν πλήρη διαφύλαξη του κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση ο επενδυτής οφείλει πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής να μελετήσει και να κατανοήσει το ΕΒΠ που του χορηγείται εφόσον είναι Ιδιώτης πελάτης. Η δε πληροφόρηση στο παρόν είναι ενδεικτική και δεν περιλαμβάνει το ειδικά χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος τα οποία αναλύονται διεξοδικά στο ΕΒΠ.

8.6.2 Δικαιώματα Προαίρεσης (Options)

Γενικότερα, με την **αγορά ενός δικαιώματος**, ο επενδυτής **αποκτά το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση**, να αγοράσει ή να πουλήσει ένα χρηματοπιστωτικό μέσο μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή στο μέλλον σε μια προκαθορισμένη τιμή. **Ο πωλητής του δικαιώματος αναλαμβάνει την αντίθετη υποχρέωση**. Με την αγορά ενός δικαιώματος η καταβολή της αξίας του είναι αναγκαία, αλλά δεν απαιτείται λογαριασμός περιθωρίου. Με την πώληση δικαιώματος υφίσταται χρηματική εισροή, αλλά ένα επαρκές περιθώριο απαιτείται για να καλυφθούν πιθανές μελλοντικές ζημιές. Τα δικαιώματα μπορούν να είναι Αμερικάνικου ή Ευρωπαϊκού τύπου. Στην πρώτη περίπτωση, ο αγοραστής μπορεί να απαιτήσει άσκηση του δικαιώματος οποιαδήποτε χρονική στιγμή μέχρι τη λήξη του, ενώ τα ευρωπαϊκού τύπου δικαιώματα μπορούν να ασκηθούν μόνο στη λήξη.

Ο κίνδυνος της επένδυσης σε δικαιώματα προαίρεσης είναι άμεσα συνδεδεμένος με το **είδος** του δικαιώματος, εάν δηλαδή πρόκειται περί δικαιώματος αγοράς call ή δικαιώματος πώλησης put και την **θέση** που έχει λάβει ο επενδυτής (αγορά – long ή πώληση – short). Ένα δικαίωμα αγοράς ενσωματώνει το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση ο αγοραστής του να αγοράσει το υποκείμενο χρηματοπιστωτικό μέσο, σε συγκεκριμένη τιμή, σε συγκεκριμένη ημερομηνία (στο μέλλον). Ο αγοραστής καταβάλλει χρηματικό αντίτιμο για την αγορά του δικαιώματος. Ένα δικαίωμα πώλησης ενσωματώνει το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση ο αγοραστής του να πουλήσει το υποκείμενο χρηματοπιστωτικό μέσο, σε συγκεκριμένη τιμή, σε συγκεκριμένη ημερομηνία (στο μέλλον). Στα δικαιώματα δεν υπάρχει ημερήσιος χρηματικός διακανονισμός.

Προκειμένου να αξιολογηθεί η αποδοτικότητα οποιασδήποτε ανοιχτής θέσης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι υποχρεώσεις και οι προμήθειες που βαρύνουν τις σχετικές συναλλαγές καθώς και το τίμημα των δικαιωμάτων που έχει καταβληθεί από τον πελάτη.

Ο αγοραστής ενός δικαιώματος μπορεί είτε να εξασκήσει το δικαίωμα είτε να το αφήσει να λήξει. Όταν εξασκείται ένα δικαίωμα, η εκκαθάρισή του γίνεται είτε με μετρητά είτε μέσω φυσικής παράδοσης του

υποκειμένου του δικαιώματος. Σε περίπτωση που το υποκείμενο είναι ένα συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης και ο αγοραστής εξασκήσει το δικαίωμά του, θα αποκτήσει μια θέση σε ένα συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης με όλες τις επακόλουθες υποχρεώσεις για την πληρωμή ή τη συμπλήρωση του περιθωρίου ασφάλισης και για την ημερήσια ή την τελική εκκαθάριση της εν λόγω θέσης. Σε περίπτωση λήξης του δικαιώματος, ο επενδυτής θα απωλέσει το σύνολο του επενδυμένου κεφαλαίου, το οποίο αποτελείται από την αξία του δικαιώματος, τα κάθε είδους έξοδα και τις τυχόν προμήθειες. **Ο πωλητής ενός δικαιώματος είναι εκτεθειμένος σε υψηλότερο κίνδυνο από τον αγοραστή.** Παρόλο που η αξία που πληρώνεται στον πωλητή του δικαιώματος είναι περιορισμένη, το ποσό της ζημιάς που ενδέχεται να προκύψει είναι πολύ μεγαλύτερο από την αξία του δικαιώματος. Πιο συγκεκριμένα, σε περίπτωση που η αξία του δικαιώματος αυξάνεται, ο πωλητής υποχρεούται να συμπληρώσει το απαιτούμενο περιθώριο. Επίσης, σε περίπτωση που ο φορέας εκκαθάρισης ή οποιοσδήποτε άλλος εξουσιοδοτημένος ενδιάμεσος ορίσει υψηλότερο περιθώριο ασφάλισης, ο πωλητής είναι υποχρεωμένος να καταβάλει το επιπλέον ποσό. Εάν ο πωλητής δεν καταφέρει να ανταποκριθεί σε αυτές τις υποχρεώσεις του μέσα στα χρονικά περιθώρια που παρέχονται από το νόμο και τη σύμβαση που έχει υπογράψει, τότε η Εταιρία μπορεί να κλείσει τη θέση του επενδυτή, αλλά ο επενδυτής ευθύνεται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών. Επίσης, ο πωλητής είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο ο αγοραστής να εξασκήσει το δικαίωμα. Σε αυτή την περίπτωση, ο διακανονισμός των δικαιωμάτων πραγματοποιείται είτε σε μετρητά είτε με φυσική παράδοση του υποκειμένου μέσου του δικαιώματος. Εάν ο πωλητής έχει καλύψει τη θέση του ανοίγοντας νέες θέσεις στα υποκείμενα μέσα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή δικαιώματα, ο κίνδυνος ζημιάς μπορεί να είναι πολύ μικρότερος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο κίνδυνος μπορεί να είναι απεριόριστος.

Με τη χρήση των δικαιωμάτων είναι πιθανή η αποκόμιση ωφέλειας από κάθε κίνηση της αγοράς (θετική ή αρνητική) ή από τη διακύμανσή της ή τη στασιμότητά της. Για την κατηγοριοποίηση των δικαιωμάτων προαίρεσης είναι απαραίτητη η διευκρίνιση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη χρήση τους για τον αγοραστή και τον πωλητή. Συνεπώς, ο αγοραστής του δικαιώματος προαίρεσης έχει το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση να αγοράσει (δικαιώματα αγοράς-call options) ή να πουλήσει (δικαιώματα πώλησης) το υποκείμενο προϊόν σε προκαθορισμένη τιμή σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή στο μέλλον. Ο πωλητής πουλάει στον αγοραστή αυτό το δικαίωμα και λαμβάνει την αξία του δικαιώματος. Σε αγγλική ορολογία, από τη μεριά του αγοραστή το δικαίωμα είναι “long”, ενώ από τη μεριά του πωλητή το δικαίωμα είναι “short”.

Επομένως, οι τέσσερις κύριες θέσεις σε δικαιώματα είναι οι ακόλουθες:

- Αγορά ενός δικαιώματος αγοράς (long call)
- Πώληση ενός δικαιώματος αγοράς (short call)
- Αγορά ενός δικαιώματος πώλησης (long put)
- Πώληση ενός δικαιώματος πώλησης (short put)

Στα δικαιώματα, η αξία που ο αγοραστής πληρώνει στον πωλητή (**premium**) εξαρτάται από την πιθανότητα το δικαίωμα να εξασκηθεί στη λήξη του και καθορίζεται από την προσφορά και τη ζήτηση. Αυτή είναι η τιμή που διαπραγματεύεται στις αγορές παραγώγων και την οποία ζητάμε από ένα διαπραγματευτή, ακριβώς όπως θα γινόταν στην περίπτωση αγοραπωλησίας μετοχών. Είναι λοιπόν προφανές ότι καθώς οι πιθανότητες να ασκηθεί ένα δικαίωμα αυξάνονται, δηλαδή να αποφέρει κέρδος στον αγοραστή του, αυξάνεται και η τιμή του δικαιώματος.

Σύμφωνα με την ορολογία της αγοράς, τα δικαιώματα αγοράς με τιμή εξάσκησης χαμηλότερη από την τρέχουσα τιμή του υποκειμένου ονομάζονται **“in the money”**, ενώ δικαιώματα αγοράς με τιμή εξάσκησης υψηλότερη από την τρέχουσα τιμή του υποκειμένου, με μικρές δηλαδή πιθανότητες να εξασκηθούν, βρίσκονται **“out of the money”**. Με το ίδιο σκεπτικό, δικαιώματα πώλησης με τιμή εξάσκησης υψηλότερη από την τρέχουσα τιμή υποκειμένου βρίσκονται **“in the money”**, ενώ δικαιώματα πώλησης με τιμή εξάσκησης χαμηλότερη από την τρέχουσα τιμή του υποκειμένου βρίσκονται **“out of the money”**. Τα δικαιώματα αγοράς και πώλησης, των οποίων η τιμή εξάσκησης είναι η ίδια με την τρέχουσα τιμή του υποκειμένου, ονομάζονται **“at the money”**.

Ακολουθεί ενδεικτικός πίνακας.

		← IN THE MONEY			OUT OF THE MONEY →			
30 Μέρες Πριν την Λήξη	CALLS	15,50	11,25	7,50	5,00	2,50	1,25	0,50
Στη Λήξη		15,00	10,00	5,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Τιμή Μετοχής		110,00	115,00	120,00	125,00	130,00	135,00	140,00
Στη Λήξη	PUTS	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00	10,00	15,00
30 Μέρες Πριν την Λήξη		0,50	1,25	2,50	5,00	7,50	11,25	15,50
		← OUT OF THE MONEY			IN THE MONEY →			

Αγορά δικαιώματος αγοράς (Long Call)

Ο αγοραστής ενός δικαιώματος αγοράς πληρώνει την αξία του δικαιώματος, άρα αποκτά το δικαίωμα να αγοράσει το υποκείμενο προϊόν στη λήξη (που είναι συνήθως η τρίτη Παρασκευή του μήνα λήξης) στην τιμή εξάσκησης.

Έστω δικαίωμα αγοράς με τα κάτωθι στοιχεία:

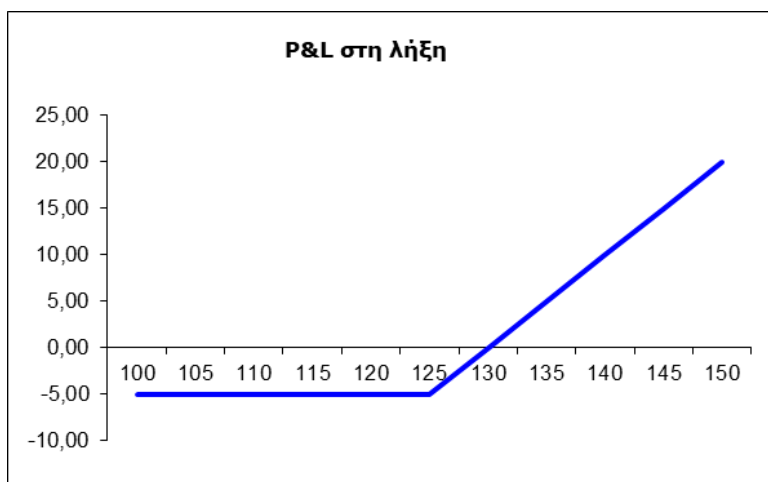
Τιμή Υποκείμενου (μετοχής)	125,00
Τιμή Εξάσκησης (Strike)	125,00
Τιμή Option (Premium)	5,00
Σημερινή Ημ/νία	
Ημ/νία Λήξης	Σε 30 ημ.
Ιστορική Μεταβλητότητα	25%
Επιτόκιο Χωρίς Κίνδυνο (RFR)	2,00%
Μερισματική απόδοση	3,00%

Για παράδειγμα, αγοράζουμε ένα δικαίωμα αγοράς μιας μετοχής με τιμή εξάσκησης 125,00 € που λήγει σε 30 ημέρες από σήμερα. Έστω ότι η αξία του δικαιώματος στην αγορά είναι 5,00 € και η τρέχουσα τιμή της μετοχής είναι στις 125,00 € επίσης.

Στη συνέχεια έχουμε τα παρακάτω: Ο αγοραστής του δικαιώματος πληρώνει την αξία του δικαιώματος 5 € ανά μετοχή (συνήθως τα δικαιώματα αναφέρονται σε 100 μετοχές άρα $5 \times 100 = 500$ € συνολικά). Συνεπώς στη λήξη του δικαιώματος, εάν η μετοχή δείκτης κλείσει πάνω από τα 125 € ο αγοραστής θα εξασκήσει το δικαίωμα αγοράς καθώς έχει την ευκαιρία να λάβει το υποκείμενο μέσο σε τιμή χαμηλότερη από την τιμή που διαπραγματεύεται στην αγορά. Κατά τον ίδιο τρόπο ο αγοραστής ενός δικαιώματος αγοράς δε θα εξασκήσει το δικαίωμα, εάν η μετοχή κλείσει κάτω από τα 125,00 € και θα χάσει μόνο την αρχική επένδυση των 5,00 € ανά μετοχή. Σε αυτή την περίπτωση λέγεται ότι το δικαίωμα έληξε χωρίς αξία.

Γενικότερα η αξία ενός call option στην λήξη είναι $\max[0, ST - X]$ όπου X είναι το strike price και ST είναι η τιμή του υποκειμένου στην λήξη.

Το διάγραμμα κέρδους/ζημιάς – ανά μετοχή – που προκύπτει από αυτή τη θέση είναι το ακόλουθο.

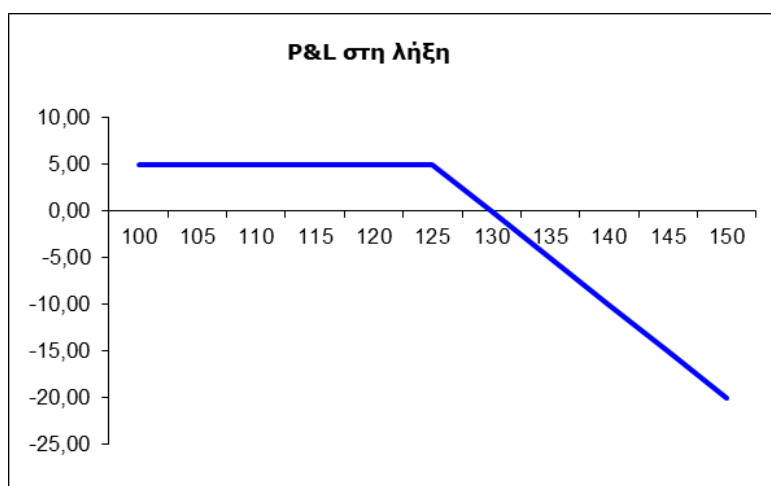

Το μέγιστο κέρδος (P/L) μπορεί να επιτευχθεί σε μια αγορά με σημαντική ανοδική τάση είναι θεωρητικά απεριόριστο. Η μέγιστη ζημιά (P/L) είναι ίση με την αρχική επένδυση, η οποία στο παραπάνω παράδειγμα είναι ίση με 5,00 € ανά μετοχή.

Εάν στη λήξη του δικαιώματος η τιμή του υποκείμενου τίτλου στην αγορά είναι υψηλότερη από την τιμή εξάσκησης, ο αγοραστής θα εξασκήσει το δικαίωμα και θα επωφεληθεί από τη διαφορά. Ωστόσο, μέχρι τα 130,00 € δε θα υπάρχει κέρδος καθώς ο αγοραστής έχει ήδη πληρώσει 5,00 € ανά μετοχή για να αποκτήσει το δικαίωμα. Από το σημείο που είναι **ίσο με το άθροισμα της τιμής εξάσκησης και της αξίας του δικαιώματος** (στην περίπτωσή μας 125,00 € + 5,00 € = 130,00 € ανά μετοχή) που πληρώθηκε κατά την αγορά του και πάνω, ο αγοραστής έχει κέρδος. Με το άνοιγμα της συγκεκριμένης θέσης, ο επενδυτής προσβλέπει σε σημαντική ανοδική τάση της αγοράς.

Πώληση δικαιώματος αγοράς (Short Call)

Ο πωλητής ενός δικαιώματος αγοράς εισπράττει την αξία του δικαιώματος και υποχρεούται να παραδώσει το υποκείμενο μέσο στον αγοραστή του δικαιώματος, εάν ο τελευταίος αποφασίσει να το εξασκήσει. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του προηγούμενου παραδείγματος, το διάγραμμα κερδοφορίας σε σχέση με την πώληση ενός δικαιώματος αγοράς είναι το ακόλουθο:

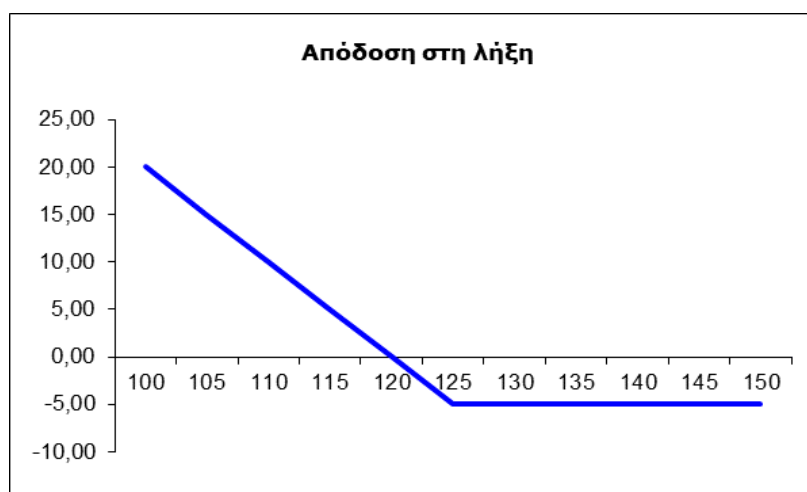
Το μέγιστο κέρδος (P/L) από την παραπάνω θέση είναι η αξία του δικαιώματος που καταβλήθηκε από τον αγοραστή κατά την αγοραπωλησία του δικαιώματος (5,00 € ανά μετοχή) σε οποιαδήποτε περίπτωση που ο υποκείμενος δείκτης βρεθεί κάτω από τα 125,00 μονάδες (τιμή εξάσκησης) καθώς σε αυτή την περίπτωση το δικαίωμα θα λήξει χωρίς αξία. Η δυνητική ζημιά είναι απεριόριστη, καθώς σε μια σημαντική ανοδική

πορεία της αγοράς, ο πωλητής θα απαιτηθεί να πληρώσει το συνολικό ποσό της διαφοράς μεταξύ της τιμής κλεισίματος της αγοράς και της τιμής εξάσκησης. Το σημείο όπου η κερδοφορία του είναι ίση με μηδέν (Break Even) είναι τα 130,00 €, δηλαδή το άθροισμα τιμής εξάσκησης και αξίας δικαιώματος που πληρώθηκε κατά την αγορά. Ένας επενδυτής παίρνει short θέση σε call αν εκτιμά πως θα υπάρξει πτωτική πορεία ή στασιμότητα στην αγορά.

Αγορά δικαιώματος πώλησης (Long put)

Ο αγοραστής ενός δικαιώματος πώλησης καταβάλλει την αξία του δικαιώματος και αγοράζει το δικαίωμα να πουλήσει το υποκείμενο μέσο σε ορισμένη τιμή (τιμή εξάσκησης). Έστω put option με τιμή εξάσκησης 125,00 €, η τιμή του δικαιώματος 5,00€ μονάδες και η τιμή της μετοχής σήμερα 125,00 € επίσης. Ο αγοραστής έχει πληρώσει 5,00 € ανά μετοχή και έχει αποκτήσει το δικαίωμα να πουλήσει τη μετοχή στην τιμή των 125,00 € κατά τη λήξη. Συνεπώς, εάν η τιμή κλεισίματος της μετοχής στη λήξη είναι πάνω από 125,00 €, τότε ο αγοραστής μπορεί να πουλήσει το υποκείμενο μέσο στην τρέχουσα τιμή της αγοράς και να αφήσει το δικαίωμα να λήξει, υφιστάμενος ζημιά ίση με την αρχική επένδυση, η οποία ήταν 5,00 € ανά μετοχή. Σε περίπτωση που το υποκείμενο μέσο διαπραγματεύεται χαμηλότερα από την τιμή εξάσκησης, τότε ο αγοραστής θα εξασκήσει το δικαίωμα και θα κερδίσει από τη διαφορά μεταξύ της τιμής κλεισίματος του υποκειμένου στην αγορά και της τιμής εξάσκησης του δικαιώματος.

Το διάγραμμα P/L αυτής της θέσης είναι το ακόλουθο:

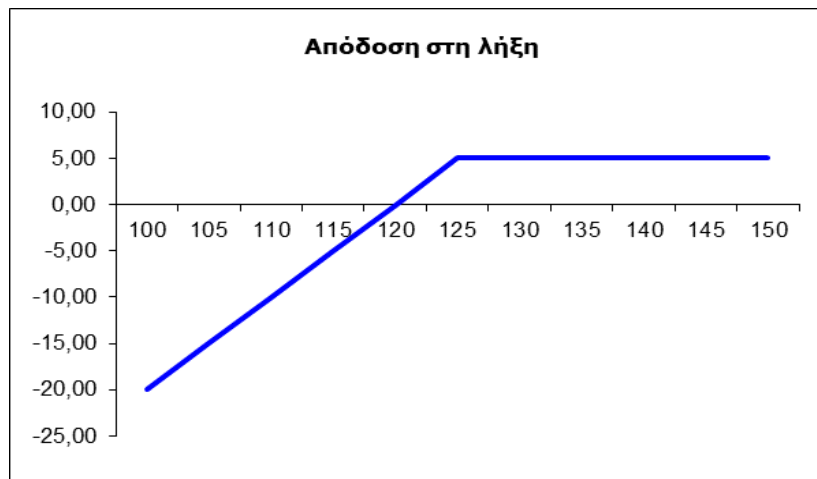

Το μέγιστο κέρδος (P/L) από την αγορά ενός δικαιώματος πώλησης δεν είναι απεριόριστο, καθώς πρακτικά περιορίζεται στο επίπεδο που η τιμή της μετοχής μηδενίζει.

Η μέγιστη ζημιά (P/L) ισούται με την αξία του δικαιώματος που έχει καταβληθεί, δηλαδή 5,00 € ανά μετοχή. Από το σημείο που είναι ίσο με την τιμή εξάσκησης μείον την αξία αγοράς του δικαιώματος και κάτω, ο αγοραστής έχει κέρδος. Long put θέση (η οποία προσομοιάζει με μια short θέση στο υποκείμενο μέσο) ανοίγει ο επενδυτής που εκτιμά πως μέχρι την λήξη του put θα υπάρξει μία σημαντική πτωτική πορεία στην τιμή του υποκειμένου μέσου.

Πώληση δικαιώματος πώλησης (Short put)

Ο πωλητής ενός δικαιώματος πώλησης λαμβάνει την αξία του δικαιώματος κατά το άνοιγμα της θέσης και υποχρεούται να αγοράσει το υποκείμενο μέσο από τον αγοραστή του δικαιώματος σε καθορισμένη τιμή εξάσκησης κατά τη λήξη.

Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει ότι το μέγιστο κέρδος για τον πωλητή του δικαιώματος πώλησης είναι τα 5,00 € ανά μετοχή. Εάν η μετοχή κλείσει σε τιμή υψηλότερη από 125,00 €, το δικαίωμα λήγει χωρίς αξία. Σε περίπτωση σημαντικής καθοδικής πορείας της τιμής της μετοχής, ο αγοραστής θα εξασκήσει το δικαίωμα και ο πωλητής θα υποχρεωθεί να πληρώσει τη συνολική διαφορά μεταξύ της τιμής εξάσκησης και της τιμής κλεισίματος της μετοχής στη αγορά. Το σημείο που η κερδοφορία της θέσης είναι μηδέν είναι τα 120,00 €, δηλαδή η τιμή εξάσκησης μείον την τιμή του δικαιώματος. Short put θέση λαμβάνει ο επενδυτής που εκτιμά πως θα ακολουθήσει ανοδική πορεία ή στασιμότητα στην αγορά.

Τιμολόγηση των δικαιωμάτων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η αξία ενός δικαιώματος εκφράζει την πιθανότητα εξάσκησης του δικαιώματος.

Η **τεκμαρτή μεταβλητότητα**, δηλαδή η αναμενόμενη μεταβλητότητα του υποκείμενου μέσου στην αγορά, επηρεάζει την τιμολόγηση των δικαιωμάτων, καθώς η πιθανότητα εξάσκησης ενός δικαιώματος είναι υψηλότερη όσο η τεκμαρτή μεταβλητότητα αυξάνεται. Ο **χρόνος** που απομένει για τη λήξη του δικαιώματος επηρεάζει επίσης την τιμή του, καθώς όσο πιο μακριά είναι η λήξη, τόσο πιο πιθανή γίνεται η εξάσκηση του δικαιώματος, ακόμη και για τις πιο απομακρυσμένες τιμές εξάσκησης.

Όσο υψηλότερη είναι η **τιμή του υποκείμενου μέσου**, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς και τόσο χαμηλότερη είναι η πιθανότητα εξάσκησης ενός δικαιώματος πώλησης.

Η **τιμή εξάσκησης** επηρεάζει επίσης τις τιμές. Είναι προφανές ότι όσο χαμηλότερη είναι η τιμή εξάσκησης για ένα δικαίωμα αγοράς και όσο υψηλότερη είναι η τιμή εξάσκησης για ένα δικαίωμα πώλησης, τόσο πιο υψηλή είναι η τιμή του δικαιώματος, καθώς η πιθανότητα εξάσκησης είναι υψηλότερη.

Τα **αναμενόμενα μερίσματα** επίσης επηρεάζουν τις τιμές των δικαιωμάτων, καθώς ο αγοραστής ενός δικαιώματος αγοράς δεν θα επωφεληθεί τόσο από την ανοδική κίνηση της αγοράς, όσο εάν είχε στην κατοχή του τις μετοχές, δεδομένου ότι δεν εισπράττει μερίσματα. Για το λόγο αυτό, όσο υψηλότερα είναι τα μερίσματα, τόσο χαμηλότερη είναι η τιμή του δικαιώματος αγοράς. Γενικότερα πάντως - υπό κανονικές συνθήκες - τα αναμενόμενα μερίσματα έχουν μικρή επίδραση στις αξίες των δικαιωμάτων.

Τα **τρέχοντα επιτόκια** του νομίσματος της συναλλαγής επηρεάζουν θετικά την αξία του δικαιώματος αγοράς μετοχών και αρνητικά την αξία του δικαιώματος πώλησης μετοχών. Υπό κανονικές συνθήκες, τα αναμενόμενα μερίσματα και τα επιτόκια έχουν μικρή επίδραση στις αξίες των δικαιωμάτων.

Η ακριβής τιμολόγηση επηρεάζεται από τις παραπάνω μεταβλητές και επιτυγχάνεται με την χρήση μαθηματικών μοντέλων που αναπτύχθηκαν για το σκοπό αυτό.

Call – Put parity

Θεωρητικά η τιμή ενός δικαιώματος αγοράς και η τιμή ενός δικαιώματος πώλησης (ίδιας λήξης και τιμής εξάσκησης), η οποία αναφέρεται συνήθως ως Call – Put parity, συνδέονται ως εξής:

$$S+p=c+X/(1+RFT)^T$$

Το πρώτο μέρος της εξίσωσης - το οποίο αναφέρεται και ως **Protective Put** - σημαίνει να έχει ο επενδυτής στην κατοχή του την μετοχή - Stock (S) - και να αγοράσει ένα δικαίωμα πώλησης p επι της μετοχής με τιμή εξάσκησης X.

Το δεύτερο μέρος της εξίσωσης - το οποίο αναφέρεται και ως **Fiduciary Call** - σημαίνει πως ο επενδυτής αγοράζει ένα ομόλογο Zero-coupon το οποίο πληρώνει ποσό X στην λήξη του και ένα δικαίωμα αγοράς c με τιμή εξάσκησης X.

Θεωρητικά καθώς οι θέσεις είναι επί του ίδιου υποκειμένου και ενέχουν τον ίδιο κίνδυνο θα πρέπει να έχουν την ίδια αξία, δηλαδή να ισχύει πως **Protective Put=Fiduciary Call**.

Πολλαπλασιαστής

Τα παράγωγα σε δείκτες είναι εκφρασμένα σε μονάδες δείκτη. Αυτό σημαίνει ότι για να εκφράσουμε την αξία ενός δικαιώματος προαίρεσης σε νόμισμα, πρέπει να πολλαπλασιάσουμε την αξία του δικαιώματος με τον αντίστοιχο πολλαπλασιαστή. Για τα δικαιώματα του δείκτη FTSE/X.A. Large Cap ο πολλαπλασιαστής είναι 2,00 €. Ως εκ τούτου, προκειμένου λάβει κάποιος επενδυτής long call θέση σε call που έστω διαπραγματεύεται στις 50 μονάδες του δείκτη, θα πρέπει να πληρώσει $50 \times 2,00 \text{ €} = 100,00 \text{ €}$ για κάθε call. Είναι δυνατό να υπάρχει διαφορετικός πολλαπλασιαστής για τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και τα δικαιώματα για τον ίδιο δείκτη. Έτσι, για τον γερμανικό δείκτη DAX, ο πολλαπλασιαστής για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης είναι 25,00 € ενώ για τα δικαιώματα είναι 5 €. Ο πολλαπλασιαστής σε παράγωγα επί μετοχών είναι συνήθως 100 μετοχές. Έτσι, ο αγοραστής ενός δικαιώματος αγοράς στην μετοχή της ABC Corp με τιμή 0,50 € και τιμή άσκησης 11,00 € θα πληρώσει $100 \times 0,50 \text{ €} = 50,00 \text{ €}$ και θα αποκτήσει τη δυνατότητα να αγοράσει στη λήξη ή νωρίτερα (εάν το εν λόγω δικαίωμα είναι αμερικάνικου τύπου), 100 μετοχές της ABC Corp στην τιμή των 11,00 €.

Εκκαθάριση Συναλλαγών

Οι διαδικασίες εκκαθάρισης των συναλλαγών σε κάθε ρυθμιζόμενη αγορά εξαρτώνται από τη νομοθεσία της κάθε χώρας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τοπικής αγοράς. Πέρα από τις τυχόν διαφοροποιήσεις όμως, ένα από τα σημαντικά πλεονεκτήματα των οργανωμένων αγορών είναι η ύπαρξη **κεντρικού αντισυμβαλλόμενου**, ο οποίος είναι μια εταιρία / φορέας (Εταιρία Εκκαθάρισης - Clearing House) που ενεργεί ως ενδιάμεσος (δηλαδή ως αγοραστής για τους πωλητές και πωλητής για τους αγοραστές) μεταξύ των συναλλασσόμενων. Στην περίπτωση μιας συναλλαγής σε δικαιώματα προαίρεσης κατά την ημερομηνία της εκκαθάρισης της συναλλαγής, ο αγοραστής του δικαιώματος πληρώνει την αξία του στον φορέα εκκαθάρισης, ενώ ο πωλητής του δικαιώματος θα εισπράξει το ίδιο ποσό από τον φορέα εκκαθάρισης. Επιπλέον, ο πωλητής του δικαιώματος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει στον φορέα εκκαθάρισης το απαιτούμενο περιθώριο που απορρέει από την έκθεσή του στον κίνδυνο αγοράς, όπως ήδη περιγράφεται στις προηγούμενες παραγράφους.

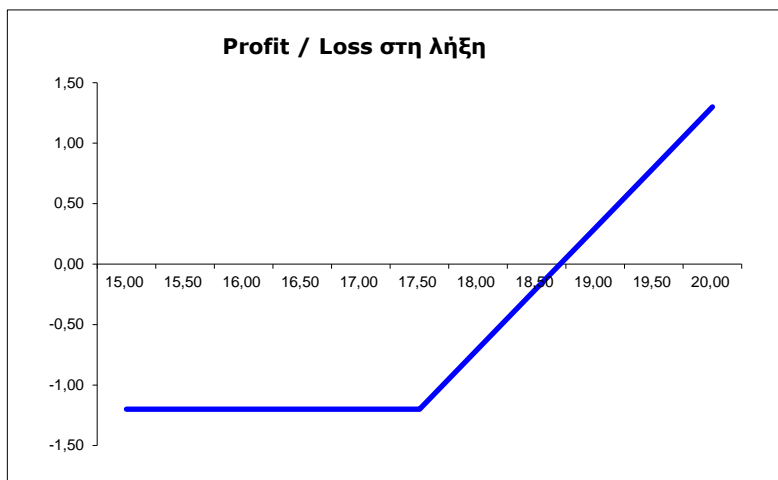
Περιθώριο απαιτείται μόνο για την πώληση δικαιώματος, ενώ για την αγορά δεν υπάρχει ανάγκη για περιθώριο, δεδομένου ότι ο αγοραστής δεν έχει καμία υποχρέωση να ασκήσει το δικαίωμα, αν οι όροι δεν είναι ευνοϊκοί για αυτόν. Επιπλέον, ο πωλητής του δικαιώματος προαίρεσης δεν μπορεί να ζητήσει την άσκηση του δικαιώματος.

Αντιστάθμιση κινδύνου (Risk Hedging)

Τα δικαιώματα προαίρεσης μπορούν να χρησιμεύσουν και για την αντιστάθμιση κινδύνου για κάποιον επενδυτή που έχει ήδη θέση σε άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως πχ μετοχές.

Ουσιαστικά, όπως και με τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης έτσι και με τα δικαιώματα προαίρεσης, ένας επενδυτής μπορεί να μειώσει ή ακόμα και να εξουδετερώσει τον κίνδυνο της αγοράς στο χαρτοφυλάκιό του ή σε κάποια συγκεκριμένη μετοχή. Για παράδειγμα, αν ένας επενδυτής έχει μετοχές της ABC Corp με τιμή αγοράς τα 17,50 € και θέλει να βεβαιωθεί πως σε μία προσωρινή πτώση της αγοράς (ή της τιμής της μετοχής ειδικότερα) δεν θα χάσει, τότε μπορεί να αγοράσει δικαιώματα πώλησης στην ABC Corp και ουσιαστικά να «κλειδώσει» μία συγκεκριμένη τιμή πώλησης, στην οποία θα μπορέσει στο μέλλον να πουλήσει την ABC Corp άσχετα από την κίνηση της αγοράς.

Έστω ότι η τιμή για το δικαίωμα πώλησης στην μετοχή της ABC Corp, που λήγει σε 30 ημέρες από σήμερα, για Strike Price 17,50 € είναι 1,00 €. Ο επενδυτής θέλει να «κλειδώσει» το ποσό της ενδεχόμενης ζημιάς του σε περίπτωση πτώσης της τιμής του ABC Corp κάτω από ένα συγκεκριμένο σημείο.

Στο παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζεται το αποτέλεσμα (κέρδη / ζημίες) της συνολικής θέσης, στην λήξη του δικαιώματος πώλησης για διάφορες τιμές κλεισίματος της μετοχής εκείνη τη μέρα. Είναι εμφανές πως το γράφημα αυτό είναι ίδιο με την με το γράφημα P/L μια ενός Long Call στην μετοχή ABC Corp. Αποκτώντας αυτή τη θέση, ο επενδυτής πληρώνει το τίμημα για να αγοράσει το δικαίωμα πώλησης και καταφέρνει να έχει συγκεκριμένη ζημιά, αν η τιμή της μετοχής πέσει κάτω από τα 17,50 €. Ως αντάλλαγμα για την προστασία της θέσης στην ABC Corp, σε πιθανή πτώση της μετοχής, ο επενδυτής ξεκινάει να βγάζει κέρδος από τη μετοχή στα 18,50 € (17,50 € +1,00 €) αλλά το κέρδος της θέσης είναι απεριόριστο από τη στιγμή που η τιμή της μετοχής ανεβαίνει. Η ζημιά της θέσης είναι περιορισμένη στα 1,00 €, αφού όταν η τιμή της μετοχής πέφτει κάτω από τα 16,50 € (17,50 € -1,00 €) ο επενδυτής χάνει μεν από τη μετοχή, αλλά κερδίζει από το δικαίωμα πώλησης. Συνοπτικά :

Τιμή μετοχής ABC Corp	P/L μετοχής	P/L put	P&L Θέσης
15,00	-2,50	1,50	-1,00
15,50	-2,00	1,00	-1,00
16,00	-1,50	0,50	-1,00
16,50	-1,00	0,00	-1,00
17,00	-0,50	-0,50	-1,00
17,50	0,00	-1,00	-1,00
18,00	0,50	-1,00	-0,50
18,50	1,00	-1,00	0,00
19,00	1,50	-1,00	0,50
19,50	2,00	-1,00	1,00
20,00	2,50	-1,00	1,50

Το παραπάνω παράδειγμα δείχνει το σκεπτικό της αντιστάθμισης κινδύνου σε μία συγκεκριμένη μετοχή. Αν ο επενδυτής έχει χαρτοφυλάκιο που ακολουθεί κάποιο δείκτη είναι φυσικό να αντισταθμίσει τον κίνδυνο με δικαιώματα σε αυτό το δείκτη.

Σε ποιους απευθύνονται:

Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο ΕΒΠ, δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 26^{ης} Νοεμβρίου 2014 περί των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασισμένα σε ασφάλιση (PRIIP), τα Δικαιώματα Προαίρεσης είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους) και απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές με καλή γνώση σε πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα και εμπειρία στα εν λόγω μέσα έως ένα χρόνο ή έως τρεις συναλλαγές στο διάστημα του τελευταίου έτους, που επιθυμούν να αποκομίσουν υψηλές αποδόσεις ή στοχεύουν σε αντιστάθμιση κινδύνου. Τα Δικαιώματα Προαίρεσης είναι - συνήθως - ευχερώς ρευστοποιήσιμα.

Δεν διατίθενται σε πελάτες που επιθυμούν πλήρη διαφύλαξη του κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση, ο επενδυτής οφείλει πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής να μελετήσει και να κατανοήσει το ΕΒΠ που του χορηγείται εφόσον είναι Ιδιώτης πελάτης. Η δε πληροφόρηση στο παρόν είναι ενδεικτική και δεν περιλαμβάνει τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος, τα οποία αναλύονται διεξοδικά στο ΕΒΠ.

8.7 Εξω – Χρηματιστηριακά Παράγωγα (Over – The – Counter (OTC) Derivatives)

Τα παράγωγα τα οποία **δεν διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές** αναφέρονται ως εξω-χρηματιστηριακά (OTC) παράγωγα. Στην απλή τους μορφή είναι παρόμοια με τα αντίστοιχα που διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές, με διαφορετικές ενδεχομένως ημερομηνίες λήξης, τιμές εξάσκησης ή μέγεθος. Τα χαρακτηριστικά τέτοιου είδους προϊόντων προσαρμόζονται τις περισσότερες φορές ούτως ώστε να ικανοποιούν καλύτερα τις ανάγκες των επενδυτών.

Για παράδειγμα, δικαιώματα προαίρεσης που διαπραγματεύονται εξω-χρηματιστηριακά, ενδέχεται να παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία στα χαρακτηριστικά τους και πολλές φορές αναφέρονται ως σύνθετα παράγωγα (exotic options), σε αντίθεση με τα απλά δικαιώματα αγοράς ή πώλησης που συχνά αναφέρονται ως μη σύνθετα (plain vanilla). Οι εξω-χρηματιστηριακές συναλλαγές υπόκεινται σε κανόνες που καθορίζονται από τις συμφωνίες/συμβάσεις μεταξύ των αντισυμβαλλομένων μερών. Τα πλέον διαδεδομένα είδη εξω-χρηματιστηριακών παραγώγων είναι: οι προθεσμιακές συμβάσεις (forwards), τα δικαιώματα προαίρεσης (options), οι συμφωνίες ανταλλαγής (swaps) και οι συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences – CFDs).

Προθεσμιακές Συμβάσεις (Forwards)

Οι προθεσμιακές συμβάσεις (forwards) είναι αντίστοιχες των ΣΜΕ, συνάπτονται όμως εξω-χρηματιστηριακά. Πρόκειται για **διμερείς συμβάσεις** οι οποίες αφορούν την αγορά/πώληση συγκεκριμένης ποσότητας ενός υποκείμενου μέσου σε συγκεκριμένη μελλοντική χρονική στιγμή και σε προκαθορισμένη τιμή.

Οι προθεσμιακές συμβάσεις έχουν εξ ορισμού το χαρακτηριστικό να είναι πλήρως προσαρμόσιμες, ικανοποιώντας κάθε φορά τις συγκεκριμένες ανάγκες του πελάτη, δηλαδή μία προθεσμιακή σύμβαση δεν έχει συγκεκριμένο σταθερό πλαίσιο για το μέγεθος του συμβολαίου, τη λήξη του, το περιθώριο ασφαλείας, την καθημερινή εκκαθάρισή του κλπ. όπως έχει ένα ΣΜΕ. Κατά την έναρξη της συμφωνίας, η τιμή του forward υπολογίζεται βάσει της μελλοντικής τιμής του υποκείμενου τίτλου. Η προθεσμιακή σύμβαση ενσωματώνει την υποχρέωση εκκαθάρισης μόνο κατά τη λήξη της, δηλαδή δεν περιλαμβάνει την ανταλλαγή κάποιου ποσού κατά την έναρξη της συμφωνίας ή κατά τη διάρκειά της όπως συμβαίνει με τα futures. Με

άλλα λόγια η είσοδος σε μία προθεσμιακή σύμβαση δεν κοστίζει κάτι εφόσον η συμφωνηθείσα τιμή ισούται με τη μελλοντική τιμή, γνωστή και ως τιμή παράδοσης του συμβολαίου, προεξοφλημένη τη χρονική στιγμή που συνάπτεται η προθεσμιακή σύμβαση.

Οι προθεσμιακές συμβάσεις (forwards) διακρίνονται με βάση το υποκείμενο μέσο σε διάφορες κατηγορίες:

- Προθεσμιακή σύμβαση σε δείκτη (index forwards): Πρόκειται για μία προθεσμιακή σύμβαση που έχει για υποκείμενο μέσο κάποιο δείκτη (χρηματιστηριακό δείκτη, δείκτη ενός εμπορεύματος, κλπ.). Οι χρηματοροές που λαμβάνουν χώρα κατά την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου, εξαρτώνται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής του δείκτη κατά την ημερομηνία λήξης και της τιμής στην οποία συνομολογήθηκε η σύμβαση.
- Προθεσμιακή σύμβαση σε μετοχές (equity forwards): Πρόκειται για μία προθεσμιακή σύμβαση για την αγορά/πώληση μιας μετοχής ή ενός χαρτοφυλακίου μετοχών σε μελλοντικό χρόνο και με εγγυημένη τιμή.
- Προθεσμιακή σύμβαση σε ομόλογα (bond forwards): Πρόκειται για μία προθεσμιακή σύμβαση μεταξύ δύο μερών για την αγορά ή πώληση ενός ομολόγου στο μέλλον σε τιμή που καθορίζεται σήμερα.
- Προθεσμιακή σύμβαση επιτοκίου (forward rate agreement -- FRA): Πρόκειται για μία προθεσμιακή σύμβαση που επιτρέπει στον επενδυτή να αντισταθμίσει τον κίνδυνο επιτοκίου για μία δεδομένη χρονική περίοδο στο μέλλον. Ο υποκείμενος τίτλος του συμβολαίου είναι ένα επιτόκιο αναφοράς, για παράδειγμα το EURIBOR ή το LIBOR, το οποίο αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο ονομαστικό ποσό. Ο επενδυτής συμφωνεί να δανείσει/δανειστεί το ποσό αυτό σε ένα ορισμένο επίπεδο επιτοκίων για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα. Η χρηματική εκκαθάριση λαμβάνει χώρα στη λήξη του FRA, όπου ο επενδυτής λαμβάνει/πληρώνει το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του επιπέδου του επιτοκίου στη λήξη και αυτού που καθορίζεται από τη σύμβαση.
- Προθεσμιακή σύμβαση σε εμπορεύματα (commodity forwards): Είναι μια προθεσμιακή σύμβαση μεταξύ δύο μερών για την αγορά/πώληση ενός εμπορεύματος (χρυσός, καλαμπόκι, κλπ.) σε συγκεκριμένη μελλοντική στιγμή με τιμή που συμφωνείται σήμερα.
- Προθεσμιακή σύμβαση σε νομίσματα (currency forwards): Πρόκειται για μία προθεσμιακή σύμβαση, η οποία κλειδώνει την ισοτιμία στην οποία ένας επενδυτής μπορεί να αγοράσει ή να πουλήσει το συγκεκριμένο νόμισμα στο μέλλον. Είναι γνωστή επίσης ως «outright forward currency transaction», «forward outright» ή «FX forward».
- Ευέλικτη προθεσμιακή σύμβαση (flexible forwards): Είναι μία ιδιαίτερη προθεσμιακή σύμβαση, η οποία χρησιμοποιείται κυρίως για αντιστάθμιση κινδύνου της μεταβλητότητας της αγοράς συναλλάγματος. Η ευέλικτη προθεσμιακή διαφέρει από την τυπική προθεσμιακή σύμβαση στο ότι μπορεί να διακανονιστεί σε κάθε χρονική στιγμή μέχρι την λήξη και για διάφορα ποσά με την προϋπόθεση πως μέχρι την λήξη θα έχει διακανονιστεί το συνολικό ποσό.

Επισημαίνεται ότι οι επενδύσεις σε Προθεσμιακές Συμβάσεις ενέχουν τον κίνδυνο απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδυμένου κεφαλαίου.

Σε ποιους απευθύνονται:

Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο ΕΒΠ δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 26^{ης} Νοεμβρίου 2014 περί των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP), οι Προθεσμιακές Συμβάσεις (Forwards) είναι συμβατές με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους) και απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές με επαρκή γνώση σε FX συναλλαγές ή/και πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα και εμπειρία στα εν λόγω μέσα έως ένα χρόνο ή έως τρεις συναλλαγές στο διάστημα του τελευταίου έτους, που επιθυμούν να αποκομίσουν υψηλές αποδόσεις ή στοχεύουν σε αντιστάθμιση κινδύνου.

Καθώς οι προθεσμιακές συμβάσεις είναι διμερείς συμφωνίες, η δυνατότητα αποεπένδυσης παρέχεται αποκλειστικά από τον εκάστοτε αντισυμβαλλόμενο.

Δεν διατίθενται σε πελάτες που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση ο επενδυτής οφείλει, πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής να μελετήσει και να κατανοήσει το ΕΒΠ που του χορηγείται εφόσον είναι Ιδιώτης πελάτης. Η δε πληροφόρηση στο παρόν είναι ενδεικτική και δεν περιλαμβάνει το ειδικά χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος, τα οποία αναλύονται διεξοδικά στο ΕΒΠ.

Εξω – Χρηματιστηριακά Δικαιώματα Προαίρεσης (Over The Counter –OTC- Options)

Τα εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης είναι συμβόλαια, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές - όπως τα χρηματιστήρια παραγώγων - κυρίως λόγω της σύνθετης δομής τους, όπως στην περίπτωση των σύνθετων δικαιωμάτων προαίρεσης (exotic options). Τα έξω χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης συνάπτονται επί ποικίλων υποκείμενων μέσων, συμπεριλαμβανομένων νομισμάτων, επιτοκίων, μετοχών και εμπορευμάτων.

Μερικά από τα πιο διαδεδομένα είδη έξω-χρηματιστηριακών και σύνθετων δικαιωμάτων προαίρεσης παρουσιάζονται στη συνέχεια:

- Dual currency option: Πρόκειται για ένα δικαίωμα προαίρεσης σε δύο υποκείμενα νομίσματα, το οποίο παρέχει στον αγοραστή του συμβολαίου (ο επενδυτής με θέση αγοράς) τη δυνατότητα να επιλέξει το νόμισμα που επιθυμεί αυτός, με βάση το οποίο θα πραγματοποιηθεί η εκκαθάριση της συναλλαγής.
- Interest rate cap/floor/collar: Πρόκειται για ένα δικαίωμα προαίρεσης στα επιτόκια της αγοράς, όπως το EURIBOR ή το LIBOR, το οποίο παρέχει στον αγοραστή του συμβολαίου (ο επενδυτής με θέση αγοράς) προστασία από ενδεχόμενη αύξηση (cap), πτώση (floor) ή και των δύο ειδών διακυμάνσεων (collar) στο επίπεδο του υποκείμενου επιτοκίου.
- Swaption: Είναι ένα δικαίωμα, το οποίο παρέχει στον αγοραστή του συμβολαίου (ο επενδυτής με θέση αγοράς) το δικαίωμα να αγοράσει (payer swaption) ή να πουλήσει (receiver swaption) μία υποκείμενη συμφωνία ανταλλαγής, η οποία θα είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία λήξης του και θα λήγει σε μεταγενέστερη ημερομηνία. Κατά τη λήξη της είναι πιθανή τόσο φυσική όσο και χρηματική εκκαθάριση. Στην πρώτη περίπτωση, ο επενδυτής συνάπτει μία συμφωνία ανταλλαγής, ενώ στην περίπτωση της χρηματικής εκκαθάρισης, λαμβάνει την καθαρή παρούσα αξία της υποκείμενης συμφωνίας ανταλλαγής.
- Warrant: Είναι δικαιώματα προαίρεσης σε μετοχές, τα χαρακτηριστικά των οποίων προσομοιάζουν με αυτά των options. Οι βασικές διαφορές είναι οι εξής :
 - Τα Warrants γενικά εκδίδονται από τις αντίστοιχες οντότητες (εταιρίες) και όχι από κάποιο τρίτο μέρος.
 - Οι επενδυτές δεν μπορούν να «γράψουν» warrants όπως μπορούν να κάνουν με τα options.
 - Σε αντίθεση με τα options (με εξαίρεση των employee stock options), όταν ένας επενδυτής εξασκεί ένα warrant, λαμβάνει νεοεκδοθείσες μετοχές και όχι μετοχές που υφίστανται ήδη.
 - Τα Warrants συνήθως έχουν μεγαλύτερη χρονική διάρκεια μεταξύ έκδοσης και λήξης από τα options.
- Binary or digital option: Πρόκειται για ένα δικαίωμα προαίρεσης, του οποίου η εκκαθάριση διενεργείται σε μετρητά και δεν έχει την τυπική πληρωμή δικαιώματος προαίρεσης, δηλαδή πρόκειται για μία πληρωμή που δεν εξαρτάται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής εξάσκησης και της αγοραίας τιμής του υποκείμενου τίτλου, όπως στην περίπτωση των τυποποιημένων (vanilla) δικαιωμάτων προαίρεσης. Τα κύρια είδη των συγκεκριμένων δικαιωμάτων είναι τα μετρητά – ή – τίποτα (cash or nothing) και τα περιουσιακά στοιχεία – ή – τίποτα (asset or nothing), όπου, είτε πραγματοποιείται μία καθορισμένη πληρωμή μετρητών/περιουσιακών στοιχείων (σε περίπτωση εξάσκησης του δικαιώματος), είτε καμία πληρωμή δε λαμβάνει χώρα (στην περίπτωση που δεν εξασκηθεί το δικαίωμα).
- Ασιατικά Δικαιώματα Προαίρεσης (Asian option, or average price/rate option): Πρόκειται για ένα δικαίωμα, του οποίου η πληρωμή εξαρτάται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής εξάσκησης και της

μέσης τιμής αγοράς του υποκείμενου τίτλου κατά τη διάρκεια μιας καθορισμένης χρονικής περιόδου. Λόγω της μικρότερης μεταβλητότητας, το τίμημα ενός τέτοιου δικαιώματος είναι μικρότερο συγκριτικά με εκείνο ενός τυποποιημένου δικαιώματος με τα ίδια χαρακτηριστικά (υποκείμενος τίτλος, λήξη και τιμή εξάσκησης).

- **Barrier option:** Πρόκειται για ένα δικαίωμα, το οποίο απαιτεί μία πρόσθετη προϋπόθεση όσον αφορά στην εξάσκησή του, εκτός του ότι ο υποκείμενος τίτλος πρέπει να έχει μεγαλύτερη/μικρότερη (call/put) τιμή από την τιμή εξάσκησης (moneyness). Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασκηθεί το συγκεκριμένο δικαίωμα δεν αρκεί ο υποκείμενος τίτλος να έχει θετική εσωτερική αξία στη λήξη του δικαιώματος αλλά θα πρέπει επίσης να έχει φτάσει (knock-in option) ή να μην έχει αγγίξει (knock-out option) ένα συγκεκριμένο επίπεδο (barrier or trigger level). Αυτό το είδος δικαιωμάτων διακρίνεται σε Αμερικάνικου και Ευρωπαϊκού τύπου, ανάλογα με το αν η πρόσθετη αυτή προϋπόθεση ισχύει στη λήξη του (Ευρωπαϊκού τύπου) ή καθ' όλη τη χρονική διάρκεια έως τη λήξη (Αμερικάνικου τύπου).

Επισημαίνεται ότι οι επενδύσεις σε Έξω-Χρηματιστηριακά Δικαιώματα Προαίρεσης ενέχουν τον κίνδυνο απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδυμένου κεφαλαίου.

Σε ποιους απευθύνονται:

Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο ΕΒΠ δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 26^{ης} Νοεμβρίου 2014 περί των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP), τα έξω-χρηματιστηριακά Δικαιώματα Προαίρεσης είναι συμβατά με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους) και απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές με επαρκή γνώση σε FX συναλλαγές ή/και πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα και εμπειρία στα εν λόγω μέσα έως ένα χρόνο ή έως τρεις συναλλαγές στο διάστημα του τελευταίου έτους, που επιθυμούν να αποκομίσουν μέτριες αποδόσεις ή στοχεύουν σε αντιστάθμιση κινδύνου.

Καθώς τα Έξω – Χρηματιστηριακά Δικαιώματα Προαίρεσης είναι διμερείς συμφωνίες, η δυνατότητα αποεπένδυσης παρέχεται αποκλειστικά από τον εκάστοτε αντισυμβαλλόμενο.

Δεν διατίθενται σε πελάτες που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση, ο επενδυτής οφείλει πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής να μελετήσει και να κατανοήσει το ΕΒΠ που του χορηγείται εφόσον είναι ιδιώτης πελάτης. Η δε πληροφόρηση στο παρόν είναι ενδεικτική και δεν περιλαμβάνει το ειδικά χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος, τα οποία αναλύονται διεξοδικά στο ΕΒΠ.

Συμφωνίες Ανταλλαγής (Swaps)

Ως συμφωνία ανταλλαγής ορίζεται μια συμφωνία μεταξύ δύο αντισυμβαλλομένων, στην οποία ανταλλάσσονται χρηματικές ροές. Οι ροές ανταλλαγής βασίζονται σε ένα προκαθορισμένο ονομαστικό ποσό σε συγκεκριμένο νόμισμα και πραγματοποιούνται σε προκαθορισμένες περιοδικές ημερομηνίες, μέχρι τη λήξη του συμβολαίου. Στην αρχή η αξία της συμφωνίας ανταλλαγής είναι μηδέν.

Οι συμφωνίες ανταλλαγής δεν είναι χρηματοπιστωτικά μέσα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο. Χρησιμοποιούνται κυρίως για αντιστάθμιση κινδύνου, κερδοσκοπία ή σκοπούς εξισορροπητικής κερδοσκοπίας.

Οι συμφωνίες ανταλλαγής κατηγοριοποιούνται σε διάφορες κατηγορίες σύμφωνα με κοινά χαρακτηριστικά:

- **Συμφωνίες Ανταλλαγής Επιτοκίων (Interest Rate Swaps – IRS):** Μία συμφωνία ανταλλαγής επιτοκίων αποτελεί μία συμφωνία μεταξύ δύο αντισυμβαλλομένων που περιλαμβάνει την ανταλλαγή χρηματοροών, που δημιουργούνται από διαφορετικά επιτόκια. Μία ροή από μελλοντικές πληρωμές επιτοκίου ανταλλάσσεται με μία άλλη βασισμένη σε συγκεκριμένο και προκαθορισμένο ονομαστικό ποσό. Η πιο κοινή περίπτωση είναι η συμφωνία ανταλλαγής (plain vanilla), όπου ένα σταθερό επιτόκιο πληρώνεται έναντι ενός κυμαινόμενου επιτοκίου στο ίδιο νόμισμα.

- Συμφωνία Ανταλλαγής Νομισμάτων (Cross Currency Swaps – CRS): Μία συμφωνία ανταλλαγής νομισμάτων, όπως και οι συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων, είναι μια δέσμευση για ανταλλαγή ταμειακών ροών που συνδέονται με ένα ονομαστικό ποσό σε καθορισμένες ημερομηνίες διακανονισμού, αλλά σε διαφορετικά νομίσματα. Επιπλέον, στη μεγάλη πλειονότητα των περιπτώσεων, ένα κυμαινόμενο επιτόκιο ανταλλάσσεται με άλλο κυμαινόμενο επιτόκιο. Τέλος, η ανταλλαγή νομισμάτων περιλαμβάνει ανταλλαγή κεφαλαίων κατά την έναρξη της συμφωνίας ανταλλαγής και ανταλλαγή ξανά στη λήξη.
- Συμφωνία Ανταλλαγής Εμπορευμάτων (Commodity Swaps): Μία συμφωνία ανταλλαγής εμπορευμάτων είναι μια συμφωνία ανταλλαγής, όπου οι ταμειακές ροές που ανταλλάσσονται εξαρτώνται από την τιμή του υποκείμενου εμπορεύματος ή από την απόδοση των δεικτών σε εμπορεύματα. Υπάρχουν δύο βασικοί τύποι συμφωνιών ανταλλαγής εμπορευμάτων. Οι αντισυμβαλλόμενοι μπορούν να ανταλλάξουν είτε σταθερές πληρωμές με μεταβαλλόμενες πληρωμές με βάση ένα δείκτη τιμών εμπορεύματος, είτε πληρωμές όπου η μια πληρωμή βασίζεται σε ένα δείκτη τιμών εμπορεύματος και η άλλη σε μια τιμή στην αγορά χρήματος.
- Συμφωνία Ανταλλαγής Ναύλων (Freight Rate Swaps): Είναι ανταλλαγές, οι πληρωμές των οποίων βασίζονται στους δείκτες ναύλων για τη μεταφορά των εμπορευμάτων μέσω θαλάσσης. Ένας ναύλος είναι μια τιμή, στην οποία ένα ορισμένο φορτίο παραδίδεται από ένα σημείο σε ένα άλλο. Η τιμή εξαρτάται από τη μορφή του φορτίου, τον τρόπο μεταφοράς, το βάρος του φορτίου και την απόσταση του προορισμού παράδοσης.

Σε ποιους απευθύνονται:

Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο ΕΒΠ δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 26^{ης} Νοεμβρίου 2014 περί των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP), οι συμφωνίες Ανταλλαγής (Swaps) είναι συμβατές με όλες τις κατηγορίες επενδυτών βάσει της MiFID II (ιδιώτες, επαγγελματίες, επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους) και απευθύνονται ειδικότερα σε επενδυτές με επαρκή γνώση σε FX συναλλαγές ή/και πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα και εμπειρία στα εν λόγω μέσα έως ένα χρόνο ή έως τρεις συναλλαγές στο διάστημα του τελευταίου έτους που επιθυμούν να αποκομίσουν υψηλές αποδόσεις ή στοχεύουν σε αντιστάθμιση κινδύνου.

Καθώς οι Συμφωνίες Ανταλλαγής είναι διμερείς συμφωνίες, η δυνατότητα αποεπένδυσης παρέχεται αποκλειστικά από τον εκάστοτε αντισυμβαλλόμενο.

Δεν διατίθενται σε πελάτες που προσδοκούν πλήρη διαφύλαξη κεφαλαίου επένδυσης ή δεν έχουν καμία διάθεση απώλειας κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση, ο επενδυτής οφείλει πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής να μελετήσει και να κατανοήσει το ΕΒΠ που του χορηγείται εφόσον είναι ιδιώτης πελάτης. Η δε πληροφόρηση στο παρόν είναι ενδεικτική και δεν περιλαμβάνει το ειδικά χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος, τα οποία αναλύονται διεξοδικά στο ΕΒΠ.

Συμβάσεις επί Διαφορών (Contracts for Differences (CFDs))

Το CFD είναι μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ ενός «αγοραστή» και ενός «πωλητή» να ανταλλάξουν τη διαφορά μεταξύ της τρέχουσας τιμής ενός υποκείμενου μέσου (μετοχές, νομίσματα, εμπορεύματα, δείκτες, κ.λπ.) και της τιμής του κατά τον χρόνο λήξης της σύμβασης. Τα CFD είναι προϊόντα με μόχλευση. Παρέχουν έκθεση στις αγορές ενώ απαιτούν από τον επενδυτή την καταβολή ενός μικρού περιθωρίου («προκαταβολής») επί της συνολικής αξίας της συναλλαγής. Επιτρέπουν στους επενδυτές να επωφεληθούν της ανόδου (λαμβάνοντας θετικές θέσεις - «long positions») ή της πτώσης (λαμβάνοντας αρνητικές θέσεις - «short positions») των τιμών των υποκείμενων μέσων. Μόλις η σύμβαση λήξει, λαμβάνετε ή καταβάλλετε τη διαφορά μεταξύ της αξίας κατά την λήξη και της αξίας κατά την έναρξη του CFD ή/και του υποκείμενου μέσου/των υποκείμενων μέσων. Αν η διαφορά είναι θετική, ο πάροχος του CFD θα την καταβάλει. Αν η διαφορά είναι αρνητική, θα πρέπει ο επενδυτής να την καταβάλλετε στον πάροχο του CFD.

Τα CFD μπορεί να μοιάζουν με συνήθεις επενδύσεις όπως οι μετοχές, όμως διαφέρουν σημαντικά, καθόσον ποτέ δεν αγοράζεται ούτε αποκτάται το υποκείμενο μέσο του CFD.

Ενδεικτικά, στον πίνακα που ακολουθεί περιγράφονται οι αποδόσεις ενός CFD στην μετοχή Α, σε σχέση με τις μεταβολές της τιμής της μετοχής. Εάν υποθέσουμε ότι ο επενδυτής πιστεύει στην άνοδο της τιμής της μετοχής, τότε αγοράζει π.χ. 4.000 CFDs στην μετοχή Α στην τιμή των 10,00 € ανά CFD. Η ονομαστική αξία της θέσης του είναι 40.000,00 € (4.000 τεμ. Χ 10,00 €). Το ποσό που θα κληθεί να καταθέσει ο επενδυτής θα ισούται με το περιθώριο ασφάλισης που ορίζει ο αντισυμβαλλόμενος/πάροχος. Εάν υποθέσουμε πως το περιθώριο ασφάλισης είναι 5% τότε ο επενδυτής θα χρειαστεί να καταθέσει 2.000,00 € (40.000,00 €Χ5%). Η απόδοση που θα έχει ο επενδυτής στην αρχική κατάθεση εξαρτάται από την αύξηση ή μείωση της τιμής της μετοχής. Σε περίπτωση που η τιμή της μετοχής Α μειωθεί κατά 5% (από τα 10,00 € σε 9,50 €) και με δεδομένο πως η μόχλευση είναι Χ 20, τότε οι συνολικές απώλειες του περιθωρίου ασφάλισης είναι το 100% της αρχικής κατάθεσης, δηλ. ζημία 2.000,00 €. Σε περίπτωση που η μείωση της τιμής της μετοχής είναι 10% (από τα 10,00 € σε 9,00 €) τότε οι ζημίες ανέρχονται σε 4.000,00 € και θα χρειαστεί να καταβάλει επιπλέον 2.000,00 €.

Τιμή Μετοχής Α	Απόδοση Μετοχής Α	Κέρδη / Ζημίες	Απόδοση Επένδυσης
7,50 €	-25%	-10.000 €	-500%
9,00 €	-10%	-4.000 €	-200%
9,50 €	-5%	-2.000 €	-100%
9,90 €	-1%	-400 €	-20%
10,00 €	0%	0 €	0%
10,10 €	1%	400 €	20%
10,50 €	5%	2.000 €	100%

Οι βασικοί κίνδυνοι που ενέχουν οι τοποθετήσεις σε CFDs:

Τα CFD, ιδίως όταν παρουσιάζουν υψηλό βαθμό μόχλευσης (όσο αυξάνεται η μόχλευση του CFD τόσο αυξάνεται ο κίνδυνος που ενέχει), συνεπάγονται πολύ υψηλό επίπεδο κινδύνου. Δεν πρόκειται για τυποποιημένα προϊόντα. Κάθε πάροχος CFD εφαρμόζει τους δικούς του όρους, τις δικές του προϋποθέσεις και τις δικές του χρεώσεις. Ως εκ τούτου, οι επενδύσεις σε CFD δεν αποτελούν κατά κανόνα πρόσφορες επενδύσεις για την πλειονότητα των ιδιωτών επενδυτών.

Τα CFD δεν αποτελούν κατάλληλο επενδυτικό μέσο για όσους εφαρμόζουν επενδυτικές τακτικές «αγοράς και διακράτησης» επενδυτικών μέσων. Ενδέχεται να απαιτούν διαρκή παρακολούθηση για βραχυχρόνια διαστήματα (λεπτά/ώρες/μέρες). Ακόμη και η διατήρηση της επένδυσης έως την επόμενη μέρα εκθέτει τον επενδυτή σε μεγαλύτερους κινδύνους και συνεπάγεται πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις. Η μεταβλητότητα της αγοράς μετοχών και των λοιπών χρηματοπιστωτικών αγορών, σε συνδυασμό με την επιπλέον μόχλευση της επένδυσης, μπορούν να προκαλέσουν ταχείες μεταβολές στη συνολική επενδυτική θέση. Ενδέχεται να χρειαστεί η λήψη άμεσων μέτρων για τη διαχείριση της έκθεσης κινδύνου της επένδυσης ή αύξηση του περιθωρίου.

Για να περιορίζουν τις ζημίες, πολλοί πάροχοι CFD παρέχουν τη δυνατότητα επιλογής ορίων διακοπής της ζημίας («stop loss»). Η υπέρβαση του ορίου τιμής που επιλέγει ο επενδυτής ως όριο διακοπής της ζημίας συνεπάγεται το άμεσο κλείσιμο της θέσης. Υπό ορισμένες περιστάσεις, η ενεργοποίηση του ορίου διακοπής της ζημίας είναι αναποτελεσματική, για παράδειγμα περιπτώσεις ταχείας μεταβολής τιμών ή διακοπής λειτουργίας της αγοράς. Τα όρια διακοπής της ζημίας δεν μπορούν να προστατέψουν πάντοτε τον επενδυτή από ενδεχόμενες ζημίες.

Επιπρόσθετα υφίσταται κίνδυνος που συνδέεται με την εκτέλεση της συναλλαγής ο οποίος απορρέει από το γεγονός ότι οι συναλλαγές συχνά δεν εκτελούνται άμεσα. Για παράδειγμα, ενδέχεται να υπάρξει χρονική καθυστέρηση μεταξύ του χρόνου διαβίβασης και του χρόνου εκτέλεσης της εντολής. Στο διάστημα αυτό, η αγορά ενδέχεται να κινηθεί σε βάρος των συμφερόντων του επενδυτή, με αποτέλεσμα η εντολή να μην εκτελεσθεί στην αναμενόμενη τιμή.

Ορισμένοι πάροχοι CFD επιτρέπουν την διενέργεια συναλλαγών και πέραν του ωραρίου λειτουργίας της υποκείμενης αγοράς. Ενδέχεται οι τιμές αυτών των συναλλαγών να παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις σε σχέση με την τιμή κλεισίματος του υποκείμενου μέσου. Σε πολλές περιπτώσεις, η διαφορά ενδέχεται να είναι μεγαλύτερη απ' όσο ήταν ενόσω η αγορά ήταν ανοικτή.

Επισημαίνεται πως η δυνατότητα αποεπένδυσης προσφέρεται μόνο μέσω του παρόχου του CFD. Οπότε είναι σημαντικός και ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ο οποίος συνδέεται με το ενδεχόμενο αδυναμίας πληρωμής του παρόχου του CFD (ήτοι του ενδιάμεσου αντισυμβαλλομένου) και, ως εκ τούτου, της αδυναμίας του να ανταποκριθεί στις οικονομικές του υποχρεώσεις.

Οι επενδύσεις σε Συμβάσεις επί Διαφορών ενέχουν τον κίνδυνο απώλειας ακόμη και πέρα του αρχικά επενδυμένου κεφαλαίου.

Σε ποιους απευθύνονται:

Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο ΕΒΠ δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 26^{ης} Νοεμβρίου 2014 περί των συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP), ο δυνητικός επενδυτής σε Συμβάσεις επί Διαφορών θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να πραγματοποιήσει συναλλαγές μέσω CFDs μόνο σε περίπτωση που επιθυμεί να κερδοσκοπήσει σε πολύ βραχυπρόθεσμη βάση ή σε περίπτωση που επιθυμεί να αντισταθμίσει την έκθεση κινδύνου του ήδη υφισταμένου χαρτοφυλακίου του, καθώς και αν διαθέτει εκτεταμένη πείρα στις συναλλαγές, ιδίως στις μεταβαλλόμενες αγορές, και μπορεί να αντέξει τις τυχόν ζημιές.

Σε κάθε περίπτωση ο επενδυτής οφείλει πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής να μελετήσει και να κατανοήσει το ΕΒΠ που του χορηγείται εφόσον είναι ιδιώτης πελάτης. Η δε πληροφόρηση στο παρόν είναι ενδεικτική και δεν περιλαμβάνει το ειδικά χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος τα οποία αναλύονται διεξοδικά στο ΕΒΠ.

Επενδυτικοί Κίνδυνοι που συνδέονται με τα έξω-χρηματιστηριακά Παράγωγα:

Οι έξω-χρηματιστηριακές συναλλαγές υπόκεινται σε όλους τους γενικούς επενδυτικούς κινδύνους, όπως τον κίνδυνο αγοράς, το συστηματικό και μη-συστηματικό κίνδυνο κλπ. Επιπλέον, λόγω του ότι διαπραγματεύονται εκτός οργανωμένων αγορών και δεν εκκαθαρίζονται από κάποια εταιρία εκκαθάρισης, οι επενδυτές εκτίθενται περαιτέρω σε ιδιαίτερους τύπους κινδύνων, όπως τον κίνδυνο ρευστότητας και τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, καθώς επίσης και σε υψηλότερη μόχλευση.

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνδέεται με τα χαρακτηριστικά της αγοράς, όπως το βάθος και η ελαστικότητά της και αφορά την πιθανότητα ένας επενδυτής να μην μπορεί να κλείσει (ρευστοποιήσει) μία ανοικτή θέση σε έξω-χρηματιστηριακά παράγωγα τη χρονική στιγμή που επιθυμεί. Όσο πιο σύνθετη είναι η δομή της αντίστοιχης συναλλαγής, τόσο μικρότερη ρευστότητα παρουσιάζει, κάτι που υποδηλώνεται από υψηλές διαφορές μεταξύ των τιμών πώλησης και αγοράς (bid/ask spreads).

Ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου αναφέρεται στην πιθανότητα ενός εκ των αντισυμβαλλόμενων μερών να χρεοκοπήσει πριν την εκκαθάριση της συγκεκριμένης συναλλαγής και να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει τις κατά τη σύμβαση υποχρεώσεις του. Δεδομένης της έλλειψης εταιρίας εκκαθάρισης και ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου, ο κίνδυνος αυτός ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα σημαντικός στις περισσότερες έξω-χρηματιστηριακές συναλλαγές παραγώγων.

Τα χαμηλότερα ή ακόμα και μη-υπάρχοντα περιθώρια ασφάλισης, καθώς και η έλλειψη καθημερινής παρακολούθησης και χρηματικού διακανονισμού του λογαριασμού είναι παράγοντες που αυξάνουν περαιτέρω τη μόχλευση μίας θέσης σε έξω-χρηματιστηριακά παράγωγα και επιτρέπουν μεγαλύτερες απώλειες συγκριτικά με τις συναλλαγές σε ρυθμιζόμενες αγορές παραγώγων.

9. Επενδυτικοί Κίνδυνοι

Οι ιστορικές αποδόσεις των διάφορων χρηματοπιστωτικών μέσων δεν εγγυώνται τις μελλοντικές. Κάθε επένδυση σε οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικό μέσο υπόκειται, έως ένα βαθμό, σε όλους ή μερικούς από τους παρακάτω κινδύνους:

- **Μη-Συστηματικός Κίνδυνος:** Ο κίνδυνος αυτός προκύπτει από παράγοντες που σχετίζονται με έναν ή περισσότερους εκδότες αξιόγραφων, οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν την απόδοση ενός αξιόγραφου που περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλακίου ενός επενδυτή. Ο μη-συστηματικός κίνδυνος μπορεί να περιορισθεί μέσω διαφοροποίησης των χρηματοπιστωτικών μέσων, στα οποία επενδύεται το κεφάλαιο.
- **Συστηματικός Κίνδυνος:** Εν αντιθέσει με τον μη-συστηματικό κίνδυνο, ο συστηματικός κίνδυνος επηρεάζει ολόκληρη την αγορά στο σύνολό της και δεν μπορεί να διαφοροποιηθεί. Με άλλα λόγια, δε σχετίζεται με γεγονότα που επηρεάζουν συγκεκριμένα αξιόγραφα που διαπραγματεύονται στις κεφαλαιαγορές, αλλά αποκλειστικά με γεγονότα που επηρεάζουν την αγορά συνολικά. Για παράδειγμα, η αύξηση του πληθωρισμού επηρεάζει την οικονομία μιας χώρας και επομένως όλα τα διαπραγματεύσιμα αξιόγραφα και όχι μόνο τα αξιόγραφα συγκεκριμένων εταιριών.
- **Κίνδυνος Αγοράς:** Εκφράζει την πιθανότητα ζημίας λόγω των διακυμάνσεων των αγορών. Για παράδειγμα, μία αντίθετη κίνηση στις τιμές των μετοχών, επιτοκίων, νομισμάτων, εμπορευμάτων, πολύτιμων μετάλλων κλπ. μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του επενδυμένου κεφαλαίου.
- **Πιστωτικός Κίνδυνος:** Είναι η πιθανότητα ζημίας που προέρχεται από τη μείωση της αξίας ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, λόγω υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας του εκδότη. Ο πιστωτικός κίνδυνος περιλαμβάνει και τον κίνδυνο αθέτησης του εκδότη όπως περιγράφεται παρακάτω.
- **Κίνδυνος Αθέτησης:** Είναι ο κίνδυνος που συνδέεται με την πιθανότητα ο εκδότης του χρηματοπιστωτικού μέσου να μην είναι σε θέση να τηρήσει τις υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών ή των μετόχων.
- **Κίνδυνος Επιτοκίων:** Η πορεία των επιτοκίων ενδέχεται να επηρεάσει τόσο τα κυβερνητικά όσο και τα εταιρικά ομόλογα, καθώς και παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και γενικά όλα τα προϊόντα όπου υπάρχει μόχλευση.
- **Κίνδυνος Μεταβλητότητας:** Όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα που διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές παρουσιάζουν διακυμάνσεις στην τιμή τους που συνήθως είναι απρόβλεπτες. Η μεταβλητότητα είναι ένα στατιστικό μέγεθος που μετράει την πιθανότητα τέτοιων διακυμάνσεων. Υπάρχουν παράγωγα προϊόντα (όπως τα δικαιώματα προαίρεσης), η αποτίμηση των οποίων απαιτεί τη μελλοντική πρόβλεψη της διακύμανσης του υποκείμενου μέσου. Επομένως, οποιαδήποτε απόκλιση αναμεσά στην εκτίμηση της μεταβλητότητα και στην πραγματική της τιμή ενδέχεται να επιφέρει ζημιές σε επένδυση σε τέτοια παράγωγα, ακόμα και αν δεν υπάρχει καμία άλλη αλλαγή στις υπόλοιπες μεταβλητές της αγοράς.
- **Κίνδυνος Πρόωρης Αποπληρωμής:** Ορισμένοι τύποι αξιόγραφων δίνουν το δικαίωμα στον εκδότη να τα ανακαλέσει και να τα αποπληρώσει πριν από τη λήξη τους. Ο κίνδυνος προκύπτει από την πιθανότητα τα αξιόγραφα να ανακληθούν σε μη συμφέρουσα τιμή για τον επενδυτή.
- **Κίνδυνος Ρευστότητας:** Σε περίπτωση έλλειψης ρευστότητας στην αγορά, ενδέχεται να μην είναι δυνατό να βρεθεί αγοραστής ή πωλητής τη δεδομένη χρονική στιγμή, με αποτέλεσμα η επένδυση ή από-επένδυση να καταστεί δύσκολη ή ακόμα και ανέφικτη. Συνήθως, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ανάλογος με την πολυπλοκότητα του χρηματοπιστωτικού μέσου. Η ρευστότητα ενός χρηματοπιστωτικού μέσου μπορεί να αλλάζει με την πάροδο του χρόνου.
- **Κίνδυνος Πληθωρισμού:** Η πορεία του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή επηρεάζει την πραγματική αξία του επενδύομένου κεφαλαίου και των προσδοκώμενων αποδόσεων.
- **Κίνδυνος Αντισυμβαλλομένου:** Είναι ο κίνδυνος κάθε συμβαλλόμενου μιας συναλλαγής να μην εκπληρώσει ο αντισυμβαλλόμενός του τις συμβατικές του υποχρεώσεις. Ο κίνδυνος αυτός μειώνεται σημαντικά για συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ρυθμιζόμενες αγορές/χρηματιστήρια.

- **Κίνδυνος Συσχέτισης:** Η συσχέτιση μετρά το βαθμό αλληλεπίδρασης μεταξύ των διακυμάνσεων δύο ή περισσότερων επενδύσεων. Διάφορες επενδυτικές στρατηγικές βασίζονται σε αυτές τις αλληλεπιδράσεις και επομένως επηρεάζονται όταν η συσχέτιση δεν είναι σταθερή. Σε περιπτώσεις έντονων διακυμάνσεων των υποκείμενων τίτλων, η συσχέτιση που παρουσιάζουν αυτοί τείνει να μεταβάλλεται απρόβλεπτα, αυξάνοντας έτσι το συνολικό κίνδυνο της επένδυσης.
- **Κίνδυνος Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου:** Είναι ο κίνδυνος που σχετίζεται με την επενδυτική στρατηγική που ακολουθείται ή με την ικανότητα του διαχειριστή να δρα σύμφωνα με τις βέλτιστες διαχειριστικές πρακτικές.
- **Κίνδυνος Βάσης:** Προκύπτει όταν μεταξύ δύο διαφορετικών επενδύσεων όπου θεωρητικά η μία αντισταθμίζεται από την άλλη, η διακύμανση της μίας δεν αντιστοιχεί ακριβώς με την αντίθετη διακύμανση της άλλης. Η διαφορά μεταξύ τους ονομάζεται βάση και η πιθανότητα διακύμανσής της αναφέρεται ως κίνδυνος βάσης.
- **Συναλλαγματικός Κίνδυνος:** Ο κίνδυνος αυτός προκύπτει από τυχόν δυσμενείς μεταβολές της συναλλαγματικής ισοτιμίας του νομίσματος, στο οποίο αποτιμάται το συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό μέσο.
- **Κίνδυνος Διακανονισμού:** Ο κίνδυνος διακανονισμού είναι ο κίνδυνος να μην πραγματοποιηθούν οι εκκαθαρίσεις των συναλλαγών για ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα με βάση τα όσα έχουν συμφωνηθεί είτε εντός ρυθμιζόμενης αγοράς είτε όχι. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν ένας από τους αντισυμβαλλόμενους δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε σχετικά με το χρηματικό μέρος της συναλλαγής είτε με την φυσική παράδοση των τίτλων. Ακόμα και στην περίπτωση προγραμματισμένου διακανονισμού σε μεταγενέστερη της συμφωνηθείσας ημερομηνίας, ο επενδυτής ενδέχεται να ζημιωθεί μη κατέχοντας τα κεφάλαια ή τους τίτλους, ούτως ώστε να επωφεληθεί από τυχόν επενδυτικές ευκαιρίες.
- **Λειτουργικός Κίνδυνος:** η πιθανότητα οικονομικής ζημίας εξαιτίας ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών, ανθρώπων και συστημάτων ή εξαιτίας εξωτερικών γεγονότων.
- **Πολιτικός Κίνδυνος:** Οι διεθνείς εξελίξεις σε πολιτικό, διπλωματικό και στρατιωτικό επίπεδο, η εκλογή κυβέρνησης και οι συγκεκριμένες κυβερνητικές επιλογές για κάθε τομέα της κοινωνικής και οικονομικής ζωής επηρεάζουν την πορεία των χρηματαγορών και κεφαλαιαγορών.
- **Φορολογικός Κίνδυνος:** Αναφέρεται στον πιθανό κίνδυνο ο επενδυτής να αντιμετωπίσει αλλαγή στην φορολογική πολιτική για τη συγκεκριμένη επένδυση, στην οποία έχει προβεί στη συγκεκριμένη χώρα, λόγω αλλαγής του νομοθετικού πλαισίου. Η μορφή αυτή κινδύνου έχει συνήθως αρνητική επίδραση στην εν λόγω επένδυση (αύξηση του φορολογικού συντελεστή που επιβάλλεται στην απόδοση της επένδυσης), αλλά μπορεί να έχει και θετική επιρροή στην επένδυση (μείωση του φορολογικού συντελεστή που επιβάλλεται στην απόδοση της επένδυσης). Ο φορολογικός κίνδυνος πολλές φορές θεωρείται μέρος του πολιτικού κινδύνου που τυχόν θα αντιμετωπίσει ένας επενδυτής.
- **Κίνδυνος Συστημάτων Διαπραγμάτευσης:** Οι συναλλαγές σε ρυθμιζόμενες αγορές διεξάγονται μέσω ενός ηλεκτρονικού συστήματος συναλλαγών, το οποίο επιτρέπει την διόδευση εντολών (order-routing), τη διασταύρωσή τους (matching), την εκτέλεση πράξεων και την καταγραφή τους. Τα Συστήματα Διαπραγμάτευσης, μέσω των οποίων γίνεται η πραγματοποίηση των συναλλαγών, υπόκεινται στον κίνδυνο της προσωρινής βλάβης ή διακοπής λειτουργίας. Στην περίπτωση αυτή η διαπραγμάτευση είναι δυνατό να διεξάγεται με άλλα μέσα και αντίστοιχες διαδικασίες.
- **Νομικός Κίνδυνος:** Οι όροι και τα χαρακτηριστικά των χρηματοπιστωτικών μέσων που διαπραγματεύονται στις κεφαλαιαγορές, καθώς και ο τρόπος και οι προϋποθέσεις διενέργειας συναλλαγών επ' αυτών, ενδέχεται να τροποποιούνται από τους αρμόδιους φορείς. Οι όροι και η διαδικασία εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών μπορούν επίσης να τροποποιηθούν από αποφάσεις των αρμόδιων φορέων. Οι συναλλαγές που διέπονται από ξένη νομοθεσία ενδέχεται να εκθέσουν το επενδύσιμο κεφάλαιο σε επιπρόσθετους κινδύνους. Η ξένη νομοθεσία μπορεί να προσφέρει ασθενέστερη προστασία στον επενδυτή συγκριτικά με αυτή του ελληνικού δικαίου.
- **Κίνδυνος Συγκέντρωσης:** Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται με την έλλειψη διαφοροποίησης (όπως αναλύεται στον Μη Συστηματικό Κίνδυνο) του χαρτοφυλακίου επενδύσεων. Ένας επενδυτής, ο οποίος επενδύει το σύνολο του κεφαλαίου του σε λίγα μόνο χρηματοπιστωτικά μέσα, είναι

εκτεθειμένος στον μη-συστηματικό κίνδυνο που συνδέεται με αυτά. Η διασπορά του κεφαλαίου του σε ένα μεγάλο αριθμό μη συσχετιζόμενων επενδύσεων ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο αυτό.

- **Κίνδυνος Θεματοφυλακής:** Πρόκειται για τον κίνδυνο που σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων του θεματοφύλακα ή του υπο-θεματοφύλακα (μη εκπλήρωση των καθηκόντων του ή ακόμη και περίπτωση πτώχευσης), δηλαδή των οντοτήτων που έχουν αναλάβει την φύλαξη και διαχείριση των χρηματοπιστωτικών μέσων και κεφαλαίων των επενδυτών.
- **Κίνδυνος Μόχλευσης:** Η μόχλευση δεν αυξάνει μόνο τα δυνητικά κέρδη μιας επένδυσης, αλλά και την πιθανή ζημία. Στην πραγματικότητα, μπορεί να οδηγήσει ορισμένες φορές ακόμα και στην απώλεια ολόκληρου του επενδυμένου κεφαλαίου.
- **Κίνδυνος Πρόωρης Ωρίμανσης:** Ο κίνδυνος αυτός συνδέεται με την πιθανότητα η επένδυση - αξιόγραφο να αποπληρωθεί με πρωτοβουλία του εκδότη πριν την αρχικά καθορισμένη λήξη της και ο επενδυτής να μην μπορεί να βρει τις κατάλληλες επενδυτικές συνθήκες στην αγορά για την επανεπένδυση του κεφαλαίου του. Ο κίνδυνος Πρόωρης Αποπληρωμής αποτελεί μια μορφή Κινδύνου Πρόωρης Ωρίμανσης.
- **Κίνδυνος του Τόπου Εκτέλεσης:** Ο κίνδυνος αυτός συνδέεται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς (ρυθμιζόμενη ή μη), στην οποία διαπραγματεύεται ή αναφέρεται το συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό μέσο.
- **Μερισματικός Κίνδυνος:** Αναφέρεται στον κίνδυνο που έχει να κάνει με τη μη σωστή αποτίμηση ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, εξαιτίας της αλλαγής –τελικώς- των αρχικών υποθέσεων που είχαν γίνει όσον αφορά το μέρισμα (ή οποιαδήποτε άλλη πληρωμή) που πληρώνει το αξιόγραφο. Εκτός της πιθανότητας ο εκδότης να παύσει την πληρωμή μερίσματος (είτε προσωρινά είτε και μόνιμα), σημαντικές αλλαγές είναι επίσης και αυτές που έχουν να κάνουν με την αλλαγή στη χρονική στιγμή πληρωμής του μερίσματος, την αλλαγή στη συχνότητα πληρωμής κ.λπ. Οι αλλαγές αυτές επηρεάζουν σημαντικά την αποτίμηση του χρηματοπιστωτικού μέσου με συνέπεια τη μεταβολή της αξίας της θέσης του επενδυτή.
- **Κίνδυνος Κρατικοποίησης:** Είναι ο κίνδυνος που αναφέρεται στην πιθανότητα η κυβέρνηση μιας χώρας να κρατικοποιήσει την εταιρία, στην οποία έχει γίνει η επένδυση. Σε αυτή την περίπτωση ο επενδυτής πιθανόν να μην εισπράξει είτε μέρος είτε το συνολικό κεφάλαιο που είχε επενδύσει στην εν λόγω εταιρία.
- **Κίνδυνος Διάλυσης της Εταιρίας:** Ο όρος αναφέρεται στην πιθανότητα διάλυσης της εταιρίας. Η διάλυση της εταιρίας μπορεί να είναι αποτέλεσμα της κακής οικονομικής κατάστασης, στην οποία έχει περιέλθει και μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε σαν αποτέλεσμα απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων της εταιρίας είτε μέσω δικαστικής απόφασης. Όταν διαλύεται μία εταιρία, οι επενδυτές μπορεί να μη λάβουν το σύνολο, αλλά ούτε και τμήμα του αρχικά επενδυμένου κεφαλαίου τους στην εν λόγω εταιρία.

9.1 Χρηματοπιστωτικά μέσα δεκτικά υπαγωγής στο καθεστώς εξυγίανσης του Ν.4335/2015 (ΟΔΗΓΙΑ 2014/59/ΕΕ)

Με την Οδηγία 2014/59/ΕΕ (“BRRD”), η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον Ν.4335/2015 [άρθρο δεύτερο, Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (ενσωμάτωση οδηγίας 2014/59/ΕΕ, ΕΕ L 173)], προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα των αρχών εξυγίανσης (για την Ελλάδα, Τράπεζα της Ελλάδος ή Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς -κατά περίπτωση-) να ασκούν και να εφαρμόζουν τις εξουσίες και τα εργαλεία εξυγίανσης (resolution) προβληματικών (failing) πιστωτικών ή άλλων ιδρυμάτων που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία.

Ως εναλλακτική της κρατικής διάσωσης (government bail-out), η εξυγίανση προβληματικών πιστωτικών ιδρυμάτων αποτελεί μια νέα προσέγγιση, η οποία μπορεί να έχει σημαντικές συνέπειες για τους επενδυτές, καθόσον ενδέχεται να επηρεάσει χρηματοπιστωτικά μέσα εκδόσεως του πιστωτικού ιδρύματος (ενδεικτικά, μετοχές, ομολογίες, κλπ.) που δεν είναι εξασφαλισμένα με επαρκή στοιχεία του ενεργητικού ή άλλες εξασφαλίσεις ή δεν υπόκεινται σε ειδική προστασία υπό την BRRD. Κατά συνέπεια, οι επενδυτές, οι οποίοι έχουν επενδύσει στα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν εκδοθεί από προβληματικά ιδρύματα και οντότητες, είναι δυνατό να υποστούν πλήρη ή μερική απώλεια και ζημία των επενδύσεών τους υπό

εξυγίανση, καθώς δεν θα μπορούν να ελπίζουν σε κρατική διάσωση των προβληματικών πιστωτικών ιδρυμάτων.

Συναφείς κίνδυνοι

Με βάση τα ανωτέρω, ορισμένοι από τους κινδύνους που σχετίζονται ιδιαίτερα με τα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι δεκτικά υπαγωγής σε καθεστώς εξυγίανσης και τη διάθεσή τους στους πελάτες, συνίστανται στους εξής:

α) Πιστωτικός κίνδυνος / κίνδυνος αντισυμβαλλομένου. Ο κίνδυνος αυτός που συνδέεται με τη φερεγγυότητα του πιστωτικού ιδρύματος, μπορεί να ενισχυθεί από την πιθανή έλλειψη σαφών ενδείξεων, ως προς τον χρόνο παρέμβασης της αρχής εξυγίανσης, και την αδυναμία κατανόησης από τους επενδυτές του καθεστώτος και της λειτουργίας της εξυγίανσης και του κινδύνου απώλειας της επένδυσης, ιδίως σε σχέση με τον κίνδυνο απώλειας της επένδυσης υπό περιστάσεις αφερεγγυότητας εκτός του πλαισίου της εξυγίανσης.

β) Κίνδυνος ρευστότητας. Η έλλειψη της προστασίας της κρατικής διάσωσης και η δυνατότητα υπαγωγής των συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών μέσων σε καθεστώς εξυγίανσης τα καθιστά περισσότερο ευάλωτα σε συνθήκες πίεσης των αγορών. Επίσης, εφόσον για τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα δεν υφίσταται επαρκούς ρευστότητας δευτερογενής αγορά, θα είναι ακόμα δυσχερέστερο για τους επενδυτές να διακρίνουν και να αντιδράσουν στις διάφορες ενδείξεις που ενδέχεται να παρουσιάζουν τα πιστωτικά ιδρύματα σχετικά με την οικονομική τους κατάσταση.

γ) Κίνδυνος συγκέντρωσης. Το γεγονός ότι τα συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα διατίθενται από τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα και τις ΕΠΕΥ που τα έχουν δημιουργήσει σε μεγάλο βαθμό προς τους πελάτες τους ("self-placement"), μπορεί να ενισχύσει τον κίνδυνο ανεπαρκούς διαφοροποίησης των επενδυτικών χαρτοφυλακίων αυτού του είδους προϊόντων.

Επίμαχα χρηματοπιστωτικά μέσα

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα που υπάγονται στο καθεστώς εξυγίανσης είναι όλα τα μη εξασφαλισμένα χρηματοπιστωτικά μέσα ιδρύματος ή οντότητας, που καταλαμβάνεται από το πεδίο εφαρμογής της BRRD. Οι περιπτώσεις αυτές καλύπτουν:

α) Πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων (στην Ελλάδα ΕΠΕΥ) που είναι εγκατεστημένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)

β) Χρηματοδοτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην ΕΕ, όταν το χρηματοδοτικό ίδρυμα είναι θυγατρική επιχείρηση πιστωτικού ιδρύματος ή επιχείρησης επενδύσεων

γ) Χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών, μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών και μεικτές εταιρείες συμμετοχών που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ

δ) Μητρικές χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες σε κράτος - μέλος, μητρικές χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην ΕΕ, μητρικές μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες σε κράτος - μέλος, μητρικές μεικτές χρηματοοικονομικές εταιρείες συμμετοχών εγκατεστημένες στην ΕΕ.

Ως χρηματοπιστωτικά μέσα νοούνται τα μη εξασφαλισμένα χρηματοπιστωτικά μέσα που εκδίδουν τα ως άνω ιδρύματα και οντότητες και τα οποία υπάγονται στη MiFID II, όπως ενδεικτικά μετοχές, ομολογίες, κτλ.

Ενδεχόμενες επιπτώσεις για τους επενδυτές

Οι επιπτώσεις για τους επενδυτές, σε περίπτωση εφαρμογής της εξυγίανσης, εξαρτώνται σημαντικά από τη θέση τους στη σειρά κατάταξης των δανειστών, η οποία μπορεί να έχει μεταβληθεί, λόγω της πρόβλεψης προτεραιότητας των καταθετών. Για παράδειγμα, σε περίπτωση επένδυσης σε ομολογίες μειωμένης εξασφάλισης, είναι πιθανό, ανάλογα με το μέτρο εξυγίανσης που μπορεί να εφαρμοστεί ή εφόσον λάβει χώρα περίπτωση διαγραφής και μετατροπής των ομολογιών/τίτλων επένδυσης, οι επενδυτές να βρεθούν σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τους κατόχους τίτλων αυξημένης εξασφάλισης. Επίσης, κάτοχοι χρηματοπιστωτικών μέσων χωρίς εξασφάλισης θα βρεθούν σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τους καταθέτες, των οποίων οι καταθέσεις είναι επιλέξιμες για προστασία από σύστημα εγγύησης καταθέσεων.

Εξάλλου, η έκταση της ενδεχόμενης ζημίας ενός επενδυτή εξαρτάται επίσης σημαντικά από το ύψος και το ποσοστό των απαιτήσεων που κατατάσσονται στην ίδια ή σε χειρότερη θέση από τη θέση στην οποία κατατάσσεται ο ίδιος με τη δική του απαίτηση.

Ειδικότερα:

α) Σε περίπτωση υπαγωγής σε εξυγίανση:

(i) Το επενδεδυμένο ή/και το τυχόν οφειλόμενο ποσό μπορεί να εκμηδενισθεί ή η κινητή αξία μπορεί να μετατραπεί σε κοινές μετοχές ή άλλους τίτλους ιδιοκτησίας για σκοπούς σταθεροποίησης και απορρόφησης απωλειών

(ii) Τυχόν μεταβίβαση στοιχείων του ενεργητικού σε μεταβατικό ίδρυμα ή στο πλαίσιο πώλησης δραστηριοτήτων ενδέχεται να περιορίσει τη δυνατότητα του ιδρύματος να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμής που υπέχει

(iii) Η ωρίμαση (ληκτότητα) των μέσων ή το επιτόκιο αυτών ενδέχεται να μεταβληθεί και οι πληρωμές να ανασταλούν για ορισμένο χρονικό διάστημα

β) Η ρευστότητα της δευτερογενούς αγοράς οποιωνδήποτε χρεογράφων χωρίς εξασφαλίσεις ενδέχεται να είναι ευαίσθητη στις διακυμάνσεις στη αγοράς χρηματοπιστωτικών μέσων.

γ) Οι υφιστάμενοι μηχανισμοί ρευστότητας (π.χ. συμβάσεις επαναγοράς από τον εκδότη – ίδρυμα) ενδέχεται να μην προστατεύσουν τους επενδυτές από την κατ' ανάγκη ρευστοποίηση των εν λόγω μέσων έναντι ποσού σημαντικά χαμηλότερου από το αρχικό ποσό επένδυσης, σε περίπτωση χρηματοοικονομικής δυσχέρειας της εκδότριας επιχείρησης.

δ) Οι πιστωτές έχουν δικαίωμα αποζημίωσης, εφόσον η αντιμετώπισή τους κατά την εξυγίανση είναι λιγότερο ευνοϊκή από την αντιμετώπιση που θα είχαν υπό την πτωχευτική διαδικασία κατά τις γενικές διατάξεις. Πληρωμές αποζημιώσεων, αν υπάρξουν, ενδέχεται να καθυστερήσουν σημαντικά σε σχέση με τους συμβατικά προβλεπόμενους χρόνους πληρωμών (κατά τον ίδιο τρόπο που ενδέχεται να υπάρξει καθυστέρηση στην ανάκτηση της αξίας σε περίπτωση αφερεγγυότητας).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Είδη Εντολών για Διενέργεια Συναλλαγών σε Εισηγμένα Χρηματοπιστωτικά Μέσα

Οι εντολές αγοράς/πώλησης χρηματοπιστωτικών μέσων θα πρέπει να καθορίζουν διάφορους όρους, όπως το χρηματοπιστωτικό μέσο, τον αριθμό των μονάδων, την τιμή, κλπ. Τα είδη των επιτρεπτών εντολών μπορεί να διαφοροποιούνται ανά τόπο διαπραγμάτευσης.

Αναφορικά με την τιμή, η εντολή μπορεί να είναι ενδεικτικά:

- **Ελεύθερη Εντολή (Market Order):** Πρόκειται για εντολή αγοράς ή πώλησης που καθορίζει την επιθυμητή ποσότητα των τεμαχίων του χρηματοπιστωτικού μέσου, χωρίς όμως να καθορίζει ανώτατο (για εντολές αγοράς) ή κατώτατο (για εντολές πώλησης) όριο τιμής, στο οποίο ο επενδυτής επιθυμεί να ολοκληρώσει τη συναλλαγή. Η εντολή αυτή εκτελείται στιγμιαία στην τρέχουσα τιμή της αγοράς εφόσον υπάρχουν επαρκείς εντολές από την αντίθετη πλευρά.
- **Οριακή Εντολή (Limit Order):** Είναι η εντολή αγοράς ή πώλησης που καθορίζει την επιθυμητή ποσότητα των τεμαχίων του χρηματοπιστωτικού μέσου καθώς και κατώτατο (για εντολές πώλησης) και ανώτατο (για εντολές αγοράς) όριο τιμής, στο οποίο ο επενδυτής επιθυμεί να πραγματοποιηθεί η συναλλαγή.
- **Εντολή με Συνθήκη Stop (Stop Order):** Πρόκειται για μία ελεύθερη εντολή αγοράς ή πώλησης, η οποία ενεργοποιείται εφόσον η τιμή του χρηματοπιστωτικού μέσου περάσει ένα συγκεκριμένο σημείο (trigger), διασφαλίζοντας έτσι μεγαλύτερη πιθανότητα επίτευξης μίας προκαθορισμένης τιμής εισόδου/εξόδου, περιορίζοντας τις απώλειες ενός επενδυτή ή διασφαλίζοντας τα κέρδη του. Εάν η εντολή με συνθήκη εισάγεται, προκειμένου να περιορίσει τις απώλειες ενός επενδυτή, τότε συχνά αναφέρεται σαν "Stop Loss Order".
- **Εντολή Συνθήκης με Όριο (Stop Limit Order):** Πρόκειται για εντολή με όριο αγοράς ή πώλησης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, η οποία ενεργοποιείται μόνο όταν η τιμή του χρηματοπιστωτικού μέσου περάσει ένα συγκεκριμένο σημείο (trigger), συνδυάζοντας έτσι τα χαρακτηριστικά, τόσο της εντολής με όριο, όσο και αυτής με συνθήκη.
- **Εντολή στο Άνοιγμα (At the Open Order):** Είναι η εντολή, η οποία εισάγεται χωρίς συγκεκριμένη τιμή, μόνο κατά τη διάρκεια της μεθόδου που το χρηματιστήριο ορίζει για τον προσδιορισμό της τιμής ανοίγματος, και δηλώνει τη βούληση του εντολέα να διενεργηθεί συναλλαγή στην τιμή ανοίγματος.
- **Εντολή στο Κλείσιμο (At the Close Order):** Είναι η εντολή, η οποία εισάγεται χωρίς συγκεκριμένη τιμή και δηλώνει τη βούληση του εντολέα για διενέργεια συναλλαγής στην τιμή κλεισίματος.

Αναφορικά με τη διάρκεια της εντολής, υπάρχουν οι ακόλουθοι ενδεικτικοί τύποι εντολών:

- **Εντολές ημερήσιες (Good for Day):** Είναι οι εντολές, οι οποίες, εκτός εάν ακυρωθούν ή εκτελεστούν, παραμένουν ενεργές μέχρι το τέλος της συνεδρίασης της ημέρας εισαγωγής τους.
- **Εντολές με ημερομηνία (Good till date):** Είναι οι εντολές οι οποίες, εκτός εάν ακυρωθούν ή εκτελεστούν, παραμένουν ενεργές μέχρι την ημερομηνία που ορίζουν ως ημερομηνία λήξης τους και εφόσον η τιμή τους παραμένει μέσα στο επιτρεπόμενο ανώτατο και κατώτατο όριο τιμής του χρηματοπιστωτικού μέσου, στο οποίο αφορούν.
- **Εντολές έγκυρη μέχρι να ακυρωθεί (Good till cancelled):** Είναι οι εντολές, οι οποίες, εκτός εάν ακυρωθούν, εκτελεστούν ή παύσουν να ισχύουν με βάση τους όρους λειτουργίας τους, παραμένουν ενεργές χωρίς χρονικό περιορισμό για όσο διάστημα η τιμή τους παραμένει μέσα στο επιτρεπόμενο ανώτατο και κατώτατο όριο τιμής του χρηματοπιστωτικού μέσου, στο οποίο αφορούν. Υπάρχουν περιπτώσεις - ανάλογα με τον κανονισμό λειτουργίας κάθε αγοράς - όπου οι εντολές GTC διαγράφονται περιοδικά (π.χ. στις 31/12 κάθε έτους).

Ορισμένες εντολές περιλαμβάνουν κάποια συνθήκη (έναν επιπρόσθετο όρο), η οποία θα πρέπει να ικανοποιηθεί προκειμένου να επιτραπεί η εκτέλεσή τους. Τέτοια συνθήκη ενδέχεται να είναι η λεγόμενη «Fill or Kill» συνθήκη, η οποία απαιτεί την εκτέλεση της εντολής για το σύνολο των τεμαχίων που αναφέρεται ή διαφορετικά την ακύρωσή της.